

LIETUVOS ENERģIJA

AKCINĖ BENDROVĖ LIETUVOS ENERģIJA

2010 04 08 Nr. SD- 2920

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio nuostatomis ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, akcinės bendrovės „LIETUVOS ENERģIJA“ generalinis direktorius Aloyzas Koryzna, finansų departamento direktorius Darius Grondskis ir vyriausioji finansininkė Tatjana Didikienė, patvirtiname, kad, mūsų žiniomis, pateikiama, akcinės bendrovės „LIETUVOS ENERģIJA“ 2009 metų konsoliduota finansinė atskaitomybė, sudaryta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo, akcinės bendrovės „LIETUVOS ENERģIJA“ ir konsoliduotą įmonių grupės turta, išipareigojimus, finansinę būklę, laikotarpio pelną, kad konsoliduotame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtos ir veiklos apžvalga, akcinės bendrovės „LIETUVOS ENERģIJA“ ir konsoliduota įmonių grupės būklė kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

Generalinis direktorius

Aloyzas Koryzna

Finansų departamento direktorius

Darius Grondskis

Vyriausioji finansininkė

Tatjana Didikienė

AB „LIETUVOS ENERGIJA“

KONSOLIDUOTOS IR ĮMONĖS

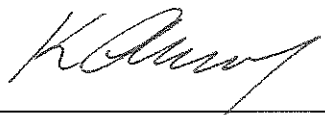
2009 M. FINANSINĖS ATASKAITOS

Parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės
standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje,
pateikiamos kartu su nepriklausomų auditorių išvada

TURINYS

	PUSLAPIS
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIŲ IŠVADA	3 - 4
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	5 - 43
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS	44
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	45 - 46
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	47 - 48
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	49
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	50 - 100

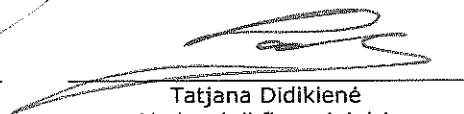
Finansines ataskaitas Generalinis direktorius, Finansų direktorius ir Vyriausiasis finansininkas patvirtino 2010 m. kovo 19 d.

Aloyzas Koryzna
Generalinis direktorius

Darius Grondskis
Finansų direktorius

Tatjana Didikienė
Vyriausioji finansininkė

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Lietuvos energija“ akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome čia pridėtų, 44 - 100 puslapiuose pateiktų, atskirų ir konsoliduotų AB „Lietuvos energija“ (toliau – Bendrovė) ir jos dukterinių įmonių (toliau kartu – Grupė) finansinių ataskaitų (toliau kartu – Finansinės ataskaitos), kurias sudaro 2009 m. gruodžio 31 d. atskira ir konsoliduota finansinės padėties ataskaitos ir tuomet pasibaigusių metų atskiros ir konsoliduotos bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos bei apibendrinti reikšmingi apskaitos principai ir kitos aiškinamosios pastabos, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė atsakinga už šių Finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikymui Europos Sąjungoje. Ši atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos, skirtos finansinių ataskaitų parengimui ir teisingam pateikimui be reikšmingų netikslumų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą; tinkamų apskaitos principų pasirinkimą ir taikymą; ir pagal aplinkybes tinkamų apskaitinių įvertinimų atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis atliktu auditu, pareikšti apie šias finansines ataskaitas savo nuomonę. Išskyrus tai, kas aptarta žemiau, auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų bei planuotume ir atliktume auditą taip, kad galėtume pagrįstai įsitikinti, jog Finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų netikslumų.

Audito metu atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, patvirtinančius sumas ir atskleidimus Finansinėse ataskaitose. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo bei reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos Finansinėse ataskaitose rizikos įvertinimo. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į bendrovės vidaus kontrolės, susijusias su finansinių ataskaitų parengimu ir teisingu pateikimu tam, kad galėtų nustatyti tomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie bendrovės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytų apskaitos principų tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Sąlyginės nuomonės pagrindimas – darbo apimties ribojimas

Remiantis Bendrovės ir Grupės apskaitos politika, ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus hidroelektrinę ir hidroakumuliacinę elektrinę, apskaitomas perkainota verte, parodančia jo tikrąją vertę perkainojimo dieną, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, ir šio turto atžvilgiu atliekamas vertės sumažėjimo testas, kai egzistuoja vertės sumažėjimo požymiai. Kaip paaiškinta finansinių ataskaitų 3-ioje ir 5-oje pastabose, pastaruoju metu priimti teisės aktų pakeitimai gali turėti reikšmingą neigiamą įtaką Bendrovės ir Grupės turto tikrajai ir atsiperkamajai vertėms. Bendrovės ir Grupės vadovybė negalėjo nustatyti ilgalaikio materialiojo turto, kurio apskaitinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. buvo atitinkamai lygi 2,142 mln. Lt ir 2,145 mln. Lt, tikrosios vertės bei tinkamai atlikti vertės sumažėjimo testo, o vietoj to sumažino daugelio turto vienetų vertes remiantis statybos sąnaudų kainų indeksais, kuriuos skelbia Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Mes negalėjome patikimai įvertinti šio neatitikimo įtakos finansinėms ataskaitoms.

Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Kaip paaiškinta finansinių ataskaitų 3-ioje pastaboje, Bendrovė ir Grupė nenustatė, ar hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės ilgalaikio materialiojo turto, kurio apskaitinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. lygi 572 mln. Lt, atsiperkamoji vertė nėra mažesnė už jo apskaitinę vertę kaip to reikalauja 36-asis TAS „Turto vertės sumažėjimas“. Mes negalėjome patikimai įvertinti šio neatitikimo įtakos finansinėms ataskaitoms.

Sąlyginė Nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus pastraipoje „Sąlyginės nuomonės pagrindimas – darbo apimties ribojimas“ aprašytų dalykų galimą poveikį, pridėtosios Finansinės ataskaitos pateikia tikrą ir teisingą Bendrovės ir Grupės 2009 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties bei tuomet pasibaigusiu metų jų veiklos rezultatų ir pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikymui Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

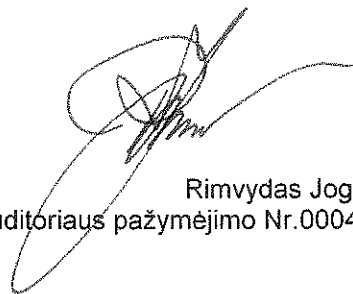
Be to, mes perskaitėme 5 - 43 puslapiuose pateiktą konsoliduotą metinį pranešimą už 2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus ir nepastebėjome jokių reikšmingų jame pateiktos finansinės informacijos neatitikimų lyginant su 2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų audituotomis Finansinėmis ataskaitomis.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Christopher C. Butler
Partneris

Vilnius, Lietuvos Respublika
2010 m. kovo 19 d.

Rimvydas Jogėla
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

2009 FINANSINIŲ METŲ AB „LIETUVOS ENERGIJA“ IR JOS DUKTERINIŲ ĮMONIŲ KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

Konsoliduotą akcinės bendrovės „Lietuvos energija“ (toliau tekste – Įmonė arba Bendrovė) ir jos dukterinių įmonių (Bendrovė ir jos dukterinės įmonės toliau tekste – Grupė) metinį pranešimą parengė Įmonės administracija ir patvirtino valdyba vadovaujantis Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo penktojo skirsnio 25 straipsniu ir Lietuvos Respublikos įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo trečiojo skirsnio 9 straipsniu, taip pat Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos 2007 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 1K-3 „Dėl periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“, įskaitant 2008 m. vasario 14 d. pakeitimą.

1 Bendroji informacija apie įmonių grupę

1.1 Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas konsoliduotas metinis pranešimas

Bendrovės ir jos dukterinių įmonių konsoliduotas metinis pranešimas parengtas už 2009 finansinius metus.

1.2 Įmonių grupę sudarančios bendrovės ir jų kontaktiniai duomenys (pavadinimai, teisinės formos, įregistravimo datos ir vietos, įmonių kodai, buveinių adresai (jei registruotų ir faktinių buveinių adresai skiriasi, nurodyti abu), telefono, fakso numeriai, elektroninio pašto adresai, interneto svetainės adresai)

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo tiesioginę kontrolę šiose dukterinėse įmonėse: UAB „Energetikos pajėgos“, UAB „Kauno energetikos remontas“, UAB „Kruonio investicijos“, Litgrid UAB, Energijos tiekimas UAB ir InterLinks UAB, Viešoji įstaiga Respublikinis energetikų mokymo centras. Bendrovė turi 100 proc. šių įmonių akcijų. Taip pat Bendrovė buvo vienintelė Viešoji įstaiga Respublikinis energetikų mokymo centras dalininkė. Netiesiogiai, per UAB „Kauno energetikos remontas“, Bendrovė turėjo balsų daugumą UAB „Gotlitas“, o anksčiau turėtų balsų daugumą bendrovėje OOO „Kaliningradskij energoremont“ 2009 m. birželio 2 dieną pardavė trečiajai šaliai. Netiesiogiai, per Litgrid UAB, Įmonė turi daugumą Baltpool UAB.

Bendrovė, rengdama 2009 m. konsoliduotąsias finansines ataskaitas, konsolidavo AB „Lietuvos energija“, UAB „Kauno energetikos remontas“, UAB „Gotlitas“, UAB „Energetikos pajėgos“, UAB „Kruonio investicijos“, Litgrid UAB, Baltpool UAB, Energijos tiekimas UAB, InterLinks UAB ir Viešoji įstaiga Respublikinis energetikų mokymo centras ataskaitas. Įmonių Grupės kontaktiniai duomenys pateikti lentelėje:

Pavadinimas	Teisinė forma	Įregistravimo data ir vieta	Įmonės kodas	Buveinės adresas	Telefonas, faksas, el. paštas
AB „Lietuvos energija“	Akinė bendrovė	1995-12-04 Lietuvos Respublikos Įmonių registras	220551550	Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius	Tel. (8 5) 278 20 82 Faks. (8 5) 212 67 36 www.lietuvosenergija.lt ; info@lietuvosenergija.lt
UAB „Energetikos pajėgos“	Uždaroji akcinė bendrovė	2003-11-26 Lietuvos Respublikos Įmonių registras	136046431	T. Masiulio g. 16D, Kaunas	Tel. (8 37) 30 98 97 Faks. (8 37) 30 98 03 www.energetikospajegos.lt
UAB „Kruonio investicijos“	Uždaroji akcinė bendrovė	2007-01-18 Lietuvos Respublikos Įmonių registras	300634954	Kruonio II k., Kaišiadorių raj.	Tel. (8 5) 278 2315
UAB „Kauno energetikos remontas“	Uždaroji akcinė bendrovė	2000-04-27 Lietuvos Respublikos Įmonių registras	135617795	Chemijos g. 17, Kaunas	Tel. (8 37) 45 67 02 Faks. (37) 45 29 48 www.ker.lt ; ker@ker.lt
UAB „Gotlitas“	Uždaroji akcinė bendrovė	2003-09-30 Lietuvos Respublikos Įmonių registras	136031358	R. Kalantos g. 119, Kaunas	Tel. (8 37) 37 03 90
Litgrid UAB	Uždaroji akcinė bendrovė	2009-10-22 Lietuvos Respublikos Įmonių registras	302449655	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius	Tel. +370 5 278 2777 Faks. +370 5 272 398 www.litgrid.eu ; info@litgrid.eu

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

Baltpool UAB	Uždaroji akcinė bendrovė	2009-12-10 Lietuvos Respublikos Įmonių registras	302464881	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius	
Energijos tiekimas UAB	Uždaroji akcinė bendrovė	2009-10-21 Lietuvos Respublikos Įmonių registras	302449388	Jeruzalės g. 21, Vilnius	Tel. (8 5) 278 27 78 Faks (8 5) 278 27 50 www.etiekimas.lt
InterLinks UAB	Uždaroji akcinė bendrovė	2008-07-29 Lietuvos Respublikos Įmonių registras	301817944	Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius	Tel. (8 5) 278 2780, 278 2781, 278 2782 Faks. (8 5) 278 2790 www.interlinks.lt; info@interlinks.lt
Viešojoji įstaiga Respublikinis energetikų mokymo centras	Viešojoji įstaiga	2001-05-16 Lietuvos Respublikos Įmonių registras	111966614	Jeruzalės g. 21, Vilnius	Tel. (8 5) 237 4577 Faks. (8 5) 269 7166 www.remcc.lt info@remcc.lt

Be aukščiau paminėtų dukterinių įmonių Bendrovė dalyvavo šių asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių valdyme: LitPol Link SP Z.o.o. (50 proc. akcijų); AS „Nordic Energy Link“ (25 proc. akcijų); UAB „Geoterma“ (23,44 proc. akcijų); netiesiogiai, per UAB „Kauno energetikos remontas“ Bendrovė dalyvavo UAB „Enmašas“ (33,33 proc. akcijų) valdyme. Bendrovė taip pat yra viešosios įstaigos Lietuvos energetikos muziejus dalininkė (1/5).

1.3 Įmonių grupę sudarančių bendrovių pagrindinės veiklos pobūdis

Įmonė	Grupės valdomų akcijų dalis	Pagrindinė veikla
AB „Lietuvos energija“	-	Elektros energijos perdavimas, elektros energijos gamyba, importas/eksportas, turto nuoma, informacinių technologijų paslaugos, elektros energetikos sisteminės paslaugos
UAB „Energetikos pajėgos“	100 proc.	Energetikos objektų projektavimas
UAB „Kruonio Investicijos“	100 proc.	Visuomeninės, rekreacinės paskirties objektų vystymas
UAB „Kauno energetikos remontas“	100 proc.	Energetinių įrenginių remontas, metalo konstrukcijų gamyba
UAB „Gotlitas“	100 proc.	Apgyvendinimo paslaugos, prekyba
Litgrid UAB*	100 proc.	Elektros energijos perdavimas, elektros energijos tiekimo sisteminės paslaugos
Baltpool UAB*	100 proc.	Elektros energijos rinkos operatorius
Energijos tiekimas UAB*	100 proc.	Elektros energijos nepriklausomas tiekimas
InterLinks UAB	100 proc.	Tarpsisteminių elektros jungčių, sujungiančių Lietuvos ir kitų energetikos sistemų elektros perdavimo tinklus, projektų vystymas ir įgyvendinimas

* 2009 m. aktyvios veiklos nevykdė

1.4 Emitento sutartys su finansų maklerio įmonėmis ir (ar) kredito įstaigomis, teikiančiomis investicines paslaugas ir (ar) vykdančiomis investicinę veiklą

2006 m. gruodžio 29 d. Bendrovė su AB bankas „Hansabankas“ (dabar - „Swedbank“ AS) sudarė emitento vertybinių popierių apskaitos tvarkymo sutartį dėl emitento išleistų vertybinių popierių apskaitos ir asmeninių vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo. Sutartis galiojo iki 2008 m. gruodžio 31 d. ir 2008 metų pabaigoje buvo pratęsta iki 2010 m. gruodžio 31 d.

2006 m. rugpjūčio 10 d. Bendrovė su AB SEB bankas sudarė obligacijų platinimo (emisijos organizavimo) sutartį, kuri galiojo iki 2009 m. rugpjūčio 29 d.

2009 m. gegužės 13 d. Bendrovė su AB SEB bankas sudarė vertybinių popierių atpirkimo ir atvirkštinio atpirkimo sandorių sutartį.

2009 m. birželio 3 d. Bendrovė su AB SEB bankas sudarė vertybinių popierių sąskaitos tvarkymo sutartį.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

1.5 Prekyba įmonių grupę sudarančių bendrovių vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose (reguliuojamos rinkos pavadinimas, į prekybą įtrauktų vertybinių popierių kiekis)

Bendrovės akcijomis prekiaujama NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržoje (toliau – VVPB). Išleistos Bendrovės akcijos įtrauktos į Papildomąjį VVPB prekybos sąrašą. Bendrovė yra išleidusi 689,515,435 paprastąsias vardines vieno lito nominaliosios vertės akcijas (ISIN kodas LT0000117681).

2006 m. rugsėjo 29 d. Bendrovė išleido 75,000 vienetų 1,096 dienų trukmės 100 eurų nominaliosios vertės vardinių obligacijų emisiją, kurios bendra nominalioji vertė 7,500,000 (septyni milijonai penki šimtai tūkstančių) eurų su 4,06 proc. metine palūkanų norma. Obligacijos buvo įtrauktos į VVPB Skolos VP prekybos sąrašą (ISIN kodas LT1000403311). Obligacijos buvo išpirktos 2009 m. rugsėjo 29 d.

1.6 Įmonių grupės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, apibūdinimas

2008 m. vasario 1 d. priėmus LR atominės elektrinės įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymą, 2008 m. gegužės 27 d. buvo įsteigta nacionalinio investuotojo bendrovė LEO LT, AB. Į šios bendrovės įstatinį kapitalą buvo investuotos valstybei priklausančios įmonės 664,700,833 akcijos. 2009 m. gruodžio 4 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir UAB „NDX energija“ pasirašė LEO LT, AB panaikinimo ir nacionalinio investuotojo sukūrimo sutarčių panaikinimo sutartį. Šios sutarties pagrindu Lietuvos Respublikos Vyriausybė tapo vieninteliu LEO LT, AB akcininku.

2009 gruodžio 28 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija priėmė sprendimą antrinei LITRGID UAB įmonei BALTPOOL UAB išduoti elektros energijos rinkos operatoriaus licenciją, o AB „Lietuvos energija“ – nepriklausomo tiekėjo licenciją. Iki to Bendrovės veikla per visus 2009 metus apėmė šias pagrindines veiklas: perdavimo sistemos operatoriaus (elektros perdavimo), perdavimo prekybos (rinkos operatoriaus), gamybos ir eksporto/importo veiklas. Taip pat Bendrovė vykdė ir kitą, nepagrindinę, veiklą. Išgryninus veiklas atsiranda didesnis skaidrumas dėl veiklos sąnaudų priskyrimo atskiroms veikloms, tačiau veiklų atskyrimas į atskiras įmones apsunkina pinigų srautų valdymą.

Prasidėjusi krizė turėjo didelės įtakos kitos Grupės įmonės – UAB „Kauno energetikos remontas“ veiklos rezultatams – pajamos sumažėjo 61,8 proc. lyginant su 2008 m.

2009 m. spalio 29 d. Bendrovė ir Šiaurės šalių elektros birža "Nord Pool Spot AS" pasirašė sutartį dėl „Nord Pool Spot“ principais pagrįstos prekybos Lietuvos elektros biržoje administravimo paslaugos teikimo. „Nord Pool Spot AS“ atliks Lietuvos elektros biržoje susidariusios kainos ir prekybos apimtys skaičiavimus kiekvienai sekančios paros valandai pagal Lietuvos rinkos dalyvių pateiktus pasiūlymus pirkti ir parduoti elektros energiją bei teiks rinkos dalyvių prekybos biržoje rezultatų suvestines. Šią veiklą nuo 2010 m. sausio 1 d. administruoja BALTPOOL UAB.

2009 m. kovo 27 d. tarptautinė kreditų reitingo agentūra „Standard & Poor’s“ patenkino AB „Lietuvos energija“ prašymą sustabdyti Bendrovės reitingavimą. Kreditų reitingo agentūra, atsižvelgdama į sumažintus Lietuvos valstybės skolinimosi reitingus, prieš patenkindama AB „Lietuvos energija“ prašymą pranešė sumažinanti ir Bendrovės ilgalaikio skolinimosi reitingą nuo BBB+ iki BBB ir trumpalaikio – nuo A-2 iki A-3.

2009 m. spalio 21 d. Juridinių asmenų registre įregistruota nauja AB „Lietuvos energija“ antrinė elektros energijos tiekimo bendrovė Energijos tiekimas UAB. Gavusi nepriklausomo tiekėjo veiklos licenciją bendrovė vykdys mažmeninę prekybą elektros energija Lietuvos ir kaimyninių šalių elektros rinkose.

1.6.1 Perdavimo sistemos operatoriaus veikla

Pagrindinė Bendrovės veikla iki Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai priimant sprendimą dėl licencijos galiojimo panaikinimo – elektros perdavimo sistemos operatoriaus funkcijos šalyje vykdymas. Sprendimas įsigaliojo 2010 metų pradžioje, todėl visi 2009 metai Bendrovei sietini su perdavimo sistemos operatoriaus veikla kaip ir 2008 metais.

2009 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr.03-139 dėl Elektros energijos perdavimo ir skirstymo paslaugų kainų ir jų viršutinių ribų nustatymo metodikos buvo pripažinta netekusi galios iki tol veikusi viršutinės kainų ribos nustatymo metodika ir patvirtinta nauja metodika.

Bendrovės valdyba kasmet patvirtina perdavimo paslaugos kainą vartotojams, kuri turi neviršyti nustatytosios viršutinės ribos. Nuo 2007 metų iki 2009 m. liepos 1 d. Bendrovės valdybos patvirtinta perdavimo paslaugos kaina be galios rezervavimo nesikeitė ir sudarė 2,4 ct/kWh. Bendrovė nuosekliai ieškodama būdų efektyviai veikti, mažino sąnaudas, didino efektyvumą ir rado galimybę paslaugos kainos mažinimui. 2009 metų gegužės 25 d. Bendrovės valdybos sprendimu, atsižvelgiant į šalies ekonominę situaciją, elektros energijos perdavimo paslaugos kaina nuo 2009 metų liepos 1 d. sumažinta iki 2,2 ct/kWh. Minėtoji perdavimo paslaugos kaina buvo ženkliai mažesnė nei Komisijos nustatytoji šios kainos viršutinė riba.

Žemiau pateikta perdavimo kainų dinamikos ir struktūros lentelė - perdavimo paslaugos kaina per 2002–2009 metų laikotarpį.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

1.6.2 Elektros energijos perdavimo kainų dinamika 2002-2009 metais

	2002 m. I ketv.	2002 m. II-IV ketv.	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.	2009 m. I pusmetis	2009 m. II pusmetis
Komisijos nustatyta viršutinė perdavimo paslaugos kainos riba (ct/kWh)	3,80	3,82	3,80	3,63	3,78	3,70	3,59	5,36*	5,46*	5,46*
iš jų:										
- už perdavimą	2,35	2,43	2,41	2,25	2,51	2,43	2,41	4,08	4,04	4,04
- už galios rezervą	1,45	1,39	1,39	1,38	1,27	1,27	1,18	1,28	1,42	1,42
Bendrovės valdybos patvirtinta perdavimo paslaugos kaina (ct/kWh)	3,80	3,39	3,39	3,38	3,47	3,47	3,58	3,68*	3,82	3,62
Iš jų:										
- už perdavimą	2,35	2,00	2,00	2,00	2,20	2,20	2,40	2,40	2,40	2,20
- už galios rezervą	1,45	1,39	1,39	1,38	1,27	1,27	1,18	1,28	1,42	1,42

* Neįskaitant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos

Nuo 2008 metų perdavimo kainos struktūroje įvyko esminis pasikeitimas – perdavimo kainos dalimi tapo kompensacija elektros energijos gamintojams už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (toliau – VIAP). Įskaitant minėtąją VIAP kainą, perdavimo paslaugos kaina 2009 metų pirmą pusmetį sudarė 10,4 ct/kWh, kuri buvo 3 ct/kWh didesnė nei 2008 metais, o 2009 metų antrą pusmetį perdavimo paslaugos kaina įskaitant VIAP kainą sudarė 9,79 ct/kWh (VIAP tarifas antrą pusmetį sumažėjo nuo 6,58 iki 6,17 ct/kWh).

Vykdydama perdavimo sistemos operatoriaus funkciją, Bendrovė per 2009 metus aukštos įtampos elektros tinklais šalies poreikiams perdavė 9,17 mlrd. kWh elektros energijos. Elektros perdavimo kiekis buvo 9,3 proc. mažesnis negu 2008 metais: skirstomiejiems tinklams elektros energijos perdavimas, palyginus su 2008 metais, sumažėjo 6,5 proc. ir sudarė 8,3 mlrd. kWh, likusiems vartotojams perduota 0,9 mlrd. kWh, arba 28,3 proc. mažiau.

1.6.3 Rinkos operatoriaus veikla

Be perdavimo sistemos operatoriaus veiklos Bendrovė vykde rinkos operatoriaus veiklą. Vykdydama šią veiklą, Bendrovė administruoja elektros rinką šalyje: registravo didmeninės rinkos dalyvių dvišales sutartis, kaupė pavidimus prekiauti elektra aukcione ir nustatė realizacijos eiliškumą, fiksavo dvišalių sutarčių ir aukciono prekybos sandorius, pateikė prekybos elektra rezultatus rinkos dalyviams ir priežiūros institucijoms.

Lietuvos didmeninėje rinkoje tiekėjai prekiauja dviejų rūšių elektros energija – *kontraktine*, pagal tiesiogines dvišales sutartis pasirašomas tarp gamintojų ir tiekėjų; *papildoma elektra*, parduodama per gamintojų aukcioną. VIAP elektra, pasikeitus prekybos taisyklėms, šalies rinkoje nebeprekiuojama – lešos VIAP teikimo kompensavimui gamintojams surenkamos teikiant elektros energijos perdavimo paslaugą.

Lietuvos rinkos elektros energijos poreikis 2009 metais buvo 10,6 mlrd. kWh (2008 metais – 11,4 mlrd. kWh).

Papildoma elektros energija prekiauta per Bendrovę, kaip rinkos operatorių.

1.6.4 Elektros gamyba ir eksportas

Bendrovė turi neribotos galiojimo trukmės leidimus užsiimti elektros energijos gamyba, importu ir eksportu.

Bendrovė dviejose jai priklausančiose elektrinėse – Kauno HE ir Kruonio HAE gamina elektros energiją. Šios elektrinės veikia kaip sudėtinės elektros energijos perdavimo sistemos dalys, jų pagaminta elektros energija daugiausiai buvo naudojama Bendrovės technologinių sąnaudų kompensavimo bei gamybos ir vartojimo subalansavimo užtikrinimo reikmėms. Šios elektrinės per ataskaitinį laikotarpį į perdavimo tinklą patiekė 1,06 mlrd. kWh elektros energijos, tai sudarė apie 7,2 proc. visos šalyje patiektos elektros.

Bendrovė nuolat siekia optimizuoti eksporto struktūrą, kuo mažesniais sąnaudomis gauti didesnę naudą. Sumažėjus elektros energijos poreikiui šalies viduje 2009 metais Bendrovė eksportui pardavė 3,47 mlrd. kWh.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

1.6.5 Kita veikla

2009 metais Bendrovė iš informacinių technologijų komercinės veiklos gavo 2,7 proc. daugiau pajamų nei 2008 metais. Pajamų augimą sąlygojo išaugę duomenų perdavimo paslaugų pardavimai panaudojant naujos kartos DWDM technologija paremtą duomenų perdavimo tinklą, kurį Bendrovė pradėjo diegti 2008 metais.

2008 metais prasidėjusi ir 2009 metų pradžioje pasibaigusi Informacinių technologijų ir telekomunikacijų centro (ITTC) veiklos optimizacija įtakojė ir ITT komercinės veiklos pelningumą, kuris lyginant su 2008 metais taip pat išaugo.

Siekiant sumažinti elektros energijos sąnaudas per 2009 metus buvo optimizuotas serverių ūkis, atsisakant pasenusių ir nenašių serverių ir diegiant virtualizacijos sprendimus.

2009 metais per nepilnus tris mėnesius naujoms dukterinėms įmonėms, ITTC įdiegė Personalo apskaitos, Darbo užmokesčio skaičiavimo, finansų ir verslo valdymo „SCALA“, dokumentų valdymo „Kontora“, kolektyvinio darbo „Exchange“ sistemas.

Sėkmingam elektros rinkos funkcionavimui užtikrinti ITTC 2009 metais sukūrė ir įdiegė informacijos mainų tarp Baltpool ir Skandinavijos elektros biržos „Nord Pool Spot“ sistemą, atitinkančią ETSO standartus. Elektros prekybai Lietuvoje dvišalių kontraktų tarp gamintojų ir tiekėjų pagrindu, buvo patobulinta ir įdiegta Dvišalių kontraktų sistema.

Bendrovės Rytų dispečerinio valdymo grupei įdiegta technologinės paskirties didelės raiškos vaizdo monitorių sistema skirta elektros tinko būklės atvaizdavimui dispečerinio valdymo sistemose.

Per 2009 metais Bendrovė įdiegė IT saugumo priemonių paketą apsaugantį nuo informacijos praradimo ir/ar jos patekimo į nepageidaujamas rankas (svarbių kompiuterių duomenų šifravimas, informacijos gavimo, suteikimo ir panaikinimo teisių valdymas elektroninėje erdvėje).

Per 2009 metais Bendrovė ir toliau plėtė DWDM tinklo topologiją. Pradėti projektai tinklų sujungimui DWDM technologija su Kaliningrade esančiais ryšio operatoriais.

Korporatyvinių ITT paslaugų, skirtų bendrovės veiklai palaikyti, pritaikymas teikti ir kitoms grupės įmonėms leido efektyviau išnaudoti esamą ITT infrastruktūrą ir uždirbti papildomų pajamų nedidinant veiklos sąnaudų.

1.6.6 Dukterinės įmonės

Antrosios pagal dydį Grupės įmonės – UAB „Kauno energetikos remontas“ pagrindinė veikla – energetinių įrenginių diagnostika, modernizavimas, remontas, montavimas, atsarginių dalių energetiniams įrenginiams gamyba, energetinės ir pramoninės paskirties metalo konstrukcijų gamyba, atsarginių dalių katilams ir varikliams gamyba, alyvinių hermetinių transformatorių gamyba. Pagrindinė bendrovės veikla suteikta 4 cechuose: katilų gamybos, turbinų gamybos, mechaniniame ir elektros, penkiose laboratorijose bei metalų ir suvirinimo skyriuose.

UAB „Kauno energetikos remontas“ turi tiesioginę įtaką UAB „Gotlitas“ (valdo 100 proc. šios įmonės akcijų). Pagrindinė UAB „Gotlitas“ veikla – viešbučio-bendrabučio apgyvendinimo paslaugų teikimas, patalpų nuoma, prekybos veikla. Dukterinė įmonė Rusijoje OOO „Kaliningradskij energoremont“ buvo parduota trečiajai šaliai 2009 m. birželio 2 d.

UAB „Kauno energetikos remonto“ pajamos mažėjant užsakymų skaičiui dėl prasidėjusio ekonomikos nuosmukio sumažėjo 61,8proc. lyginant su 2008 m.

UAB „Energetikos pajėgos“ pagrindinė veikla – technikos mokslų tiriamieji ir taikomieji darbai, architektūros ir inžinerijos veikla: bendrovė rengia statybos, rekonstravimo ir remontų projektus, teikia inžinerines technines konsultacijas, rengia specialiojo teritorijų planavimo energetikos plėtojimo schemas. Daugiau kaip 80 proc. visų paslaugų ši bendrovė teikia Grupės įmonėms.

UAB „Kruonio investicijos“ veiklos tikslas – visuomeninės, inžinerinės rekreacinės paskirties objektų vystymas. Pagrindinė veiklos kryptis – Kruonio HAE teritorijos investicinio projekto parengimas ir įgyvendinimas. 2009 metais UAB „Kruonio investicijos“ aktyvios veiklos nevykdė.

Energijos tiekimas UAB įsteigta 2009 metų pabaigoje ir aktyvios veiklos nevykdė. UAB „Energijos tiekimas“ pagrindinė veikla yra elektros energijos nepriklausomas tiekimas, įskaitant elektros energijos tiekimą, planavimą, prognozavimą, balansavimą, pirkimą, pardavimą, importą, eksportą ir kitą su šiomis veiklomis tiesiogiai susijusią veiklą. Įmonės tikslas nuo 2010 metų pradžios aktyviai vykdyti nepriklausomo tiekėjo veiklą Lietuvos, Latvijos ir Estijos šalių vidaus elektros energijos rinkose.

Litgrid UAB įsteigta 2009 metų pabaigoje ir aktyvios veiklos nevykdė. UAB „Litgrid“, kaip perdavimo sistemos operatoriaus, pagrindinė funkcija – užtikrinti veiksmingą ir patikimą Lietuvos elektros sistemos darbą.

Baltpool UAB įsteigta 2009 metų pabaigoje kaip dukterinė Litgrid UAB bendrovė, Lietuvos elektros energijos rinkos operatorius. Pagrindinė funkcija organizuoti elektros energijos prekybą. Baltpool UAB aktyvios veiklos 2009 metais nevykdė.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

InterLinks UAB Bendrovė įsigijo 2009 m. spalio mėn. 7 d. Bendrovės valdybos sprendimu. UAB „Interlinks“ pagrindinis įmonės vystomas projektas yra tarp sisteminė jungtis tarp Lietuvos ir Švedijos elektros energijos perdavimo sistemų.

Viešoji įstaiga Respublikinis energetikų mokymo centras yra suaugusiųjų profesinio mokymo centras, turintis skyrius Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Utenoje ir Ukmergėje. Per metus įvairios trukmės kursuose mokosi apie 10000 žmonių, tame tarpe įvairių žinybų darbuotojai, privatūs asmenys, darbo biržose registruoti bedarbiai. Veiklą pradėjo dar 1964 metais, o 1983 metais buvo pradėta statyti specializuota energetikų mokymo centro bazė.

1.6.7 Investicijos į ilgalaikį turtą

2009 metais Bendrovės investicijos į ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą siekė 108,5 mln. litų. Bendrovė investicijoms finansuoti naudojo daugiausiai nuosavas lėšas.

Investicijų kryptys 2009 metais išliko tos pačios, kaip ir ankstesniais metais: perdavimo tinklo rekonstravimas ir statyba (investuota 53,1 mln. litų), IT sistemų, telekomunikacijų ir valdymo sistemų atnaujinimas ir plėtra, technologinių priemonių diegimas, kompiuterinės ir programinės įrangos įsigijimas (investuota 9,8 mln. litų), elektrinių rekonstravimas ir plėtra (39,1 mln. litų), negamybinės paskirties statinių statyba ir rekonstravimas bei kitas ilgalaikis turtas (investuota 6,5 mln. litų).

Vienas svarbiausių Bendrovės tikslų – integruoti Lietuvos energetikos sistemą į Vakarų Europos elektros rinką ir plėtoti regioninį bendradarbiavimą. Plėtojant šį bendradarbiavimą, 2008 metų pradžioje Bendrovė ir „PSE Operator“ (Lenkija) vadovai pasirašė įmonės LitPol Link Sp. z.o.o. akcininkų sutartį. LitPol Link Sp. z.o.o. 2009 metais atliko paruošiamuosius darbus įgyvendinant Lietuvos ir Lenkijos elektros energetikos sistemų sujungimo projektą.

AB „Lietuvos energija“ ir Švedijos elektros perdavimo sistemos operatorė „Svenska Kraftnät“ toliau tęsė parengiamųjų darbų Lietuvos ir Švedijos elektros tinklų sujungimo projekto vykdymą. Šio projekto dėka bus sujungtos Lietuvos ir Skandinavijos energetikos rinkos bei bus padidintas elektros tiekimo saugumas Lietuvai bei Baltijos šalims.

1.6.8 Įmonių grupės veiklos planai ir prognozės

2010 metų veiklos planams, prognozėms buvo taikomos kelios pagrindinės prielaidos: globalūs pokyčiai rinkoje (BVP mažėjimas, elektros energijos brangimas); atskirta perdavimo sistemos operatoriaus veikla bei įsteigtas rinkos operatorius; Kauno ir Kruonio elektrinės pagamintą elektros energiją parduoda biržoje rinkos kainomis; Bendrovė importuoja elektros energiją.

Numatoma, kad 2010 metais Grupės finansiniai rodikliai bus blogesni negu 2009 metais, nes uždarius Ignalinos AE, Bendrovė nebeturės galimybės eksportuoti elektros energijos, papildomai perimtos skirstyklos padidins Bendrovės sąnaudas.

Numatoma, kad UAB „Kauno energetikos remontas“ veiklos rodikliai gerės kartu su Lietuvos ūkio atsigavimu.

2010 metais investicijoms Bendrovė numato skirti 170,8 mln. Lt įskaitant investicijas į strateginius infrastruktūrinius tarp sisteminių jungčių projektus.

Dukterinės įmonės didelių investicijų neplanuoja.

2 Rizikos veiksniai, susiję su emitento veikla

2.1 Politiniai rizikos veiksniai

Bendrovė veikia energetikos sektoriuje, kurio veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas. Šiuo atveju reikia įvertinti minėtojo įstatymo ir kitų teisės aktų pasikeitimų įtaką Bendrovės veiklai ir jos rezultatams.

Elektros energijos perdavimo paslaugos kainų viršutinės ribas nustato Komisija, konkrečias kainas tvirtina Bendrovės valdyba. Bendrovės veiklos rezultatai gali priklausyti nuo šių sprendimų. Pavyzdžiui, nustatant elektros energijos perdavimo paslaugos kainų viršutinės ribas 2005–2007 metų laikotarpiui, į kainą nebuvo įtrauktas nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų padidėjimas dėl turto įvertinimo realia verte.

2009 m. rugsėjo 8 d. vykusiame neeiliniame akcininkų susirinkime nuspręsta pritarti Bendrovės valdybos sprendimui steigti dukterines bendroves, kurių viena užsiims elektros energijos perdavimo, o kita – elektros energijos tiekimo veikla. Šie veiksmai vykdomi atsižvelgiant į 2003 m. birželio 26 d. patvirtintą Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos 2003/54/EB dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių reikalavimus. Pagal šią Direktyvą, kai perdavimo sistemos operatorius yra vertikalios integracijos įmonės dalis, jis turi bent savo teisiniu statusu, organizacine struktūra ir priimant sprendimus būti nepriklausomas nuo kitų veiklos rūšių, nesusijusių su perdavimu, t.y. perdavimo sistemos valdymas turi būti atskirtas nuo elektros energijos gamybos ir tiekimo.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvoje Nr. 2009/72/EC dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių numatyta Europos Sąjungos šalims leisti pasirinkti iš trijų energetikos bendrovių veiklos išskaidymo galimybių: visiško elektros perdavimo sistemos nuosavybės atskyrimo, nepriklausomo sistemos operatoriaus suformavimo arba nepriklausomo perdavimo operatoriaus suformavimo. Perdavimo tinklo veiklą nuo gamybos ir tiekimo veiklos jau yra atskyrusios dauguma Europos Sąjungos šalių. AB „Lietuvos energija“ siekia pasiruošti visoms galimoms alternatyvoms. Sprendimą dėl konkrečios alternatyvos taikymo priims LR Vyriausybė. LR Energetikos ministerija atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas energetikos srities valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendina šioje srityje valstybės politiką.

2.2 Ekonominės rizikos

2009 metų pabaigoje įsteigus dukterinę bendrovę UAB „Litgrid“ – elektros energijos perdavimo operatorių – keisis Bendrovės pajamų struktūra. 2010 metais Bendrovė užsiims tik elektros energijos gamybos, elektros energijos importo/eksporto bei balansavimo energijos pardavimo veikla, perdavimo tinklo nuoma UAB „Litgrid“. Didelę įtaką Bendrovės veiklai turi Ignalinos AE uždarymas, kadangi netekus pigios energijos gamybos šaltinio Bendrovė praranda elektros energijos eksporto pajamas. Ir toliau neigiamą įtaką turės ekonomikos sąstingis, kuris sąlygoja mažesnę elektros energijos poreikį.

2.3 Finansinės rizikos

Grupės įmonės vykdydamos veiklą patiria finansinę riziką, t.y. kredito riziką, likvidumo riziką ir rinkos riziką (užsienio valiutos riziką, palūkanų normų riziką tikrosios vertės ir pinigų srautų atžvilgiu, vertybinių popierių kainos riziką). Valdydamos šias rizikas Grupės įmonės siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius veiklos rezultatus, įtaką.

2.3.1 Kredito rizika

Bendrovės kredito rizika, susijusi su gautinomis sumomis, yra ribota, nes pagrindiniai Bendrovės pirkėjai yra patikimi klientai. Kredito rizika gali padidėti pradėjus aktyvią prekybą elektros energija mažmeninėje rinkoje. Siekiant sumažinti šią riziką numatoma įdiegti nuolatinę klientų monitoringo sistemą.

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Grupė ir Bendrovė atlieka operacijas per bankus, turinčius aukštus užsienio reitingavimo agentūrų suteiktus kredito reitingus.

2.3.2 Likvidumo rizika

Likvidumo rizika valdoma planuojant Grupės įmonių grynujų pinigų srautų judėjimą. Siekiant sumažinti likvidumo riziką, sudaromos pinigų srautų prognozės. Gautinų sumų padengimo vėlavimo rizikai ir trumpalaikiam pinigų srautų (įplaukų ir mokėjimų) nesutapimui valdyti taikomos kredito sąskaitoje (overdrafto) ir kredito linijos sutartys.

2.3.3 Rinkos rizika

Palūkanų normos rizika

Grupės įmonių pajamas bei pinigų srautus rinkos palūkanų normų svyravimai veikia nežymiai. Palūkanų normos rizika didžiaja dalimi yra susijusi su paskolomis. Palūkanų normos rizika Grupės įmonių pinigų srautams atsiranda dėl gautų paskolų su kintama palūkanų norma. Bendrovė ir Grupė turi suteikusi paskolų su kintama palūkanų norma.

Pagal Grupės patvirtintus finansinės rizikos valdymo principus, palūkanų sąnaudos turi būti pakankamai tiksliai prognozuojamos ne trumpesniame laikotarpiu kaip elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos nustatymo periodas (trejiems metams). Grupės įmonių paskolų portfelis formuojamas remiantis šiuo principu: ne mažiau kaip 50 proc. visų paskolų turi būti su fiksuota palūkanų norma, likusios – su kintama palūkanų norma.

Grupės įmonės turėjo paskolų su fiksuotomis ir kintamomis palūkanų normomis, Bendrovė 2009 metų pabaigoje turėjo gavusi paskolas tik su fiksuotomis palūkanų normomis.

Bendrovė 2009 metais neturėjo sudariusi palūkanų normų apsikeitimo sandorių.

Užsienio valiutos rizika

Siekdama valdyti užsienio valiutos riziką Grupė sudaro kreditų sutartis tik eurais arba litais. Grupės pirkimo/pardavimo sandoriai taip pat daugiausia sudaromi eurais arba litais.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. lito kursas buvo susietas su euru. Dėl šios priežasties užsienio valiutų kursų pasikeitimai reikšmingai neįtakoja Bendrovės ir Grupės nuosavo kapitalo.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litu, jei nenurodyta kitaip

Grupės įmonės neturi reikšmingos užsienio valiutos rizikos koncentracijos, todėl 2009 ir 2008 metais nesinaudojo jokiais finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką.

Vertybinių popierių kainos rizika

Bendrovė 2009 metais pardavė įsigytus Lietuvos ir Suomijos vyriausybių obligacijas, todėl nesusiduria su vertybinių popierių kainos rizika.

2.4 Techniniai – technologiniai rizikos veiksniai

Lietuvos energetikos sistema turi daug jungiamųjų tarpsteminėlių linijų su kaimyninėmis energetikos sistemomis. Turimos galių ir energijos balansų valdymo priemonės nėra labai gausios, todėl galios ir energijos balanso valdymas yra sudėtingas. Bendrovei priklausančios elektrinės ir elektros tinklai nėra nauji. Didžioji dalis elektros linijų atramų yra pastatyta daugiau nei prieš 30 metų ir jų veiklos amžius jau pasiekė projekte numatytąjį. Transformatorių pastočių pagrindinių įrenginių būklė yra geresnė, nes per kelis paskutinius metus buvo atnaujinta daugiau kaip 30 proc. visų įrenginių.

Didindama energetikos sistemos darbo patikimumą ir veiksmingumą, siekdama sumažinti avarių tikimybę, Bendrovė apie 42 proc. visų investicijų skyrė perdavimo tinklo atstatymui, tame tarpe transformatorių pastočių rekonstravimui (per 2009 metus buvo įvykdyta 10 pastočių rekonstrukcijų).

2.5 Ekologiniai rizikos veiksniai

Emitento veiklos apribojimo ar sustabdymo dėl žalos aplinkai galimybė labai nedidelė. Eksploatuojamuose objektuose, kuriuose yra didesnė žalos aplinkai rizika dėl išleidžiamo teršalų ar susidariusių atliekų kiekio, dirbama pagal Regioninių aplinkos apsaugos departamentų Bendrovei išduodamus Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (TIPK) leidimus.

Svarbiausi Bendrovei aplinkos apsaugos keliami klausimai – ekologiniu požiūriu pavojingų medžiagų saugus naudojimas, energetinių įrenginių ir statinių derinimas prie kraštovaizdžio, Kauno marių ir Nemuno žemiau Kauno HE vandens lygių leistinų svyravimų užtikrinimas. Bendrovė šiuo metu vykdo visus jai keliamus aplinkos apsaugos reikalavimus.

3 Įmonių grupės finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija

3.1 Finansinių rezultatų analizė

3.1.1 Finansinių rodiklių analizė

Lentelėje žemiau pateikti **tik Bendrovės**, kaip pagrindinės Grupės įmonės, finansiniai rezultatai.

Finansiniai rezultatai (tūkst. litų)	2009 metų ataskaita	2008 metų ataskaita
Pardavimo pajamos	1.520.489	1.455.887
Kitos veiklos pajamos	26.683	26.407
EBITDA (pelnas prieš apmokestinimą + palūkanų sąnaudos – palūkanų pajamos – gauti dividendai + nusidėvėjimas ir amortizacija + ilgalaikio ir trumpalaikio turto vertės sumažėjimo* sąnaudos)	284.830	217.785
Veiklos pelnas	24.986	83.749
Grynasis pelnas	28.994	44.911
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos	201.567	239.660
Finansiniai įsipareigojimai	13.811	39.707
Investicijos	108.490	159.781
Ilgalaikis turtas metų pabaigoje	2.873.417	3.194.324

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

Finansinė struktūra (koeficientas):		
Įsipareigojimai / nuosavas kapitalas	0,20	0,28
Finansiniai įsipareigojimai / nuosavas kapitalas	0,005	0,015
Finansiniai įsipareigojimai / turtas	0,004	0,012
Paskolų padengimas (koeficientas):		
Paskolų padengimo koeficientas EBIT (pelnas iš tęstinės veiklos prieš apmokestinimą + palūkanų sąnaudos – palūkanų pajamos – gauti dividendai) / (palūkanų sąnaudos + einamaisiais metais gražintinos paskolos)	1,72	2,34
Palūkanų padengimo koeficientas:		
EBIT (pelnas iš tęstinės veiklos prieš apmokestinimą + palūkanų sąnaudos – palūkanų pajamos – gauti dividendai) / palūkanų sąnaudos	18,20	26,82
Maržos ir pelningumas:		
Nuosavo kapitalo grąža (grynasis pelnas/nuosavas kapitalas) (proc.)	1,09%	1,68%
Turto grąža (grynasis pelnas/turtas) (proc.)	0,91%	1,31%
Pelnas 1 akcijai (ct. / akcijai)	4,21	6,5

* Vertės sumažėjimas investicijoms į asocijuotas ir dukterines įmones į skaičiavimus neįtraukiamas

Bendrovės veiklos sumažėjusį pelną daugiausia sąlygojo ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas 81,0 mln. Lt) atsižvelgiant į statybos kainų indeksą kritimą bei 2009 m. išaugęs ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimas. Tai nulėmė santykinį pelningumo rodiklių pablogėjimą.

Pelningumo rodikliai nėra aukšti, bet tai iš esmės lemia Bendrovės veiklos specifika – pagrindinė Bendrovės veikla yra reguliuojama, nustatant perdavimo paslaugos kainą, į ją įtraukiama minimali pelno norma.

Bendrovei išpirkus obligacijas, sumažėjo skolos koeficientas (finansiniai įsipareigojimai / turtas), Bendrovės įsiskolinimo lygis išlieka žemas. Paskolų ir palūkanų padengimo koeficientai yra ženkliai didesni už 1, t. y. Bendrovės pinigų srantai leidžia visiškai padengti finansinius įsipareigojimus.

UAB „Kauno energetikos remontas“ grupės nuosavo kapitalo grąža 2009 m. sumažėjo nuo -20,2 proc. iki -32,6 proc. daugiausia dėl užsakymų mažėjimo.

3.1.2 Finansinės padėties ataskaita

Remiantis Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų nuostatomis ir įgyvendinant LEO LT, AB įmonių grupėje taikomus bendruosius turto apskaitos metodus, pagal kuriuos Bendrovės turtas turi būti įvertinamas perkainota verte, nepriklausomi turto vertintojai UAB „OBER-HAUS“ atliko Įmonės ilgalaikio materialiojo turto vertinimą, kuris atvaizduotas 2008 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose 3,126 mlrd. litų verte. 2009 m. gruodžio 31 d. Vadovybė patikslino ilgalaikio materialiojo turto apskaitines vertes vadovaujantis perkainotos vertės metodu. Grupė ir Įmonė pritaikė statistinį indeksą (12,27% pastatų grupei ir 9,68% kitoms ilgalaikio materialiojo turto grupėms) ilgalaikio materialiojo turto grupėms, kurios 2008 gruodžio 31 d. buvo vertinamos nudėvėtos atstatomosios vertės metodu. Be to, Bendrovės ir Grupės ilgalaikis materialusis turtas, daugiausiai nekilnojamas turtas (administraciniai pastatai, sandėliai), kuris 2008 m. gruodžio 31 d. buvo perkainotas taikant palyginamųjų kainų metodą, 2009 m. gruodžio 31 d. buvo perkainotas naudojant nepriklausomos turto vertinimo bendrovės UAB „Ober-Haus nekilnojamas turtas“ pateiktą ataskaitą apie komercinio nekilnojamojo turto tikrųjų verčių pasikeitimus Lietuvoje per 2009 metus pagal regionus. Materialaus turto vertė buvo sumažinta 232,7 mln. Lt. 2009 m. gruodžio 31 d. nebuvo atliktas nepriklausomas turto vertinimas.

Bendrovė 2009 m. gruodžio 3 d. suteikė paskolą motininei bendrovei LEO LT, AB. 2009 metų pabaigoje 73,3 mln. Lt Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje atsispindi kaip gautina suma.

Dotacijas sudaro vykdant investicinius projektus gautos finansavimo lėšos iš įvairių šaltinių. 2009 metų rugpjūčio mėnesį dotacijų suma padidėjo dėl dviejų oro linijų pakeitimo kabelių linija.

Per 2009 metus Bendrovė naujų paskolų sutarčių nesudarė. Iš viso Bendrovės finansiniai įsipareigojimai per 2009 metus sumažėjo 25,9 mln. Lt ir 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 13,8 mln. Lt.

Bendrovė 2005 m. pagal garantines sutartis yra garantavusi už 25 proc. įmonės AS „Nordic Energy Link“ įsipareigojimų įvykdymą „Nordic Investment Bank“ (45,750 tūkst. litų) ir AB „SEB Eesti Uhispank“ (26,759 tūkst. litų). Bendrovė apskaitė šias garantijas tikrąja verte: 2009 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitoje apskaitinė garantinių įsipareigojimų vertė sudarė 996 tūkst. litų (2008 m. gruodžio 31 d. 1,304 tūkst. litų). Bendrovė neapskaitė jokių papildomų atidėjinių, susijusių su šiomis garantijomis.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

UAB „Kauno energetikos remontas“ skola Nordea bankui sudarė 0,4 mln. Lt, lizingo trumpalaikiams ir ilgalaikiams įsipareigojimams padengti skola už įrengimus bei automobilius Nordea ir SEB bankams sudarė 2,1 mln. Lt.

InterLinks UAB 2009 metų pabaigoje buvo skolinga Bendrovei 0,7 mln. Lt.

Kitos dukterinės bendrovės finansinių įsipareigojimų bankams neturėjo.

3.1.3 Bendrųjų pajamų ataskaitos

Pajamos

2009 metais Grupės pardavimų ir kitos veiklos pajamos sudarė 1,569 mlrd. Lt ir buvo 2,5 proc. didesnės nei 2008 metais. 2009 metais Grupėje per aukcioną buvo 41 proc. mažesni pardavimai lyginant su 2008 metais, tačiau 60 proc. didesnės VIAP pajamos (dėl padidėjusio VIAP tarifo) bei 31,7 proc. mažesnės kitos veiklos pajamos (dėl sumažėjusių UAB „Kauno energetikos remontas“ pardavimų). Taip pat pajamų mažėjimą lėmė sumažėjęs elektros energijos suvartojimas vidaus rinkoje.

Pajamų struktūroje didžiausią dalį sudarė VIAP pardavimai – 39,7 proc. visų Grupės pajamų. Vykdamas svarbiausią Bendrovės veiklą – perdavimo sistemos operatoriaus veiklą – gauta 356 mln. Lt pajamų (kartu su galios rezervavimo paslauga) arba 22,7 proc. viso Grupės pajamų kiekio. Pastarosios pajamos, palyginus su 2008 metais, mažėjo 5,1 proc. dėl elektros energijos perdavimo vidaus rinkai kiekių.

UAB „Kauno energetikos remontas“ grupės pardavimo pajamos (AB „Lietuvos energija“ konsoliduotose finansinėse ataskaitose šios pajamos priskiriamos kitų veiklos pajamų grupei) sumažėjo iki 22,0 mln. Lt arba 61 proc. lyginant su 2008 metais. Pagrindinę šios įmonės pardavimo pajamų dalį sudarė pajamos iš energetinių įrenginių remonto, montavimo, modernizavimo, atsarginių dalių ir metalo konstrukcijų gamybos ir montavimo.

UAB „Energetikos pajėgos“ daugiausiai teikė paslaugas Grupės įmonėms. Šios bendrovės pajamos liko panašiam lygyje kaip ir 2008 metais ir siekė 2,1 mln. Lt. UAB „Kruonio investicijos“ pardavimo pajamų neuždirbo. VŠĮ „Energetikų mokymo centras“ per finansinius metus gavo 4,1 mln. Lt pajamų.

Sąnaudos

2009 metais Grupė patyrė 1,552 mlrd. Lt sąnaudų. Didžiąją dalį Grupės sąnaudų (1,17 mlrd. Lt arba 75,4 proc.) sudarė elektros energijos ar susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos; nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos siekė 178,8 mln. Lt, darbo užmokesčio ir susijusios sąnaudos siekė 64,4 mln. Lt.

Dukterinių įmonių sąnaudos bendroje Grupės sąnaudų struktūroje sudarė nereikšmingą dalį – 1,9 proc.

Pelnas

Per 2009 metus, skaičiuojant pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, Grupė iš tęstinės veiklos uždirbo 24,9 mln. Lt pelno iki apmokestinimo, grynas pelnas iš tęstinės veiklos siekė 20,6 mln. Lt.

Bendrovė uždirbo 29,0 mln. Lt grynojo pelno iš tęstinės veiklos, UAB „Kauno energetikos remontas“ grupė 7,75 mln. Lt nuostolio, UAB „Energetikos pajėgos“ – 0,23 mln. Lt grynojo pelno, UAB „Kruonio investicijos“ – 0,18 mln. Lt nuostolio, Energetikų mokymo centras – 0,65 mln. Lt nuostolio, InterLinks UAB – 1,9 mln. Lt nuostolio (dukterinių įmonių rezultatai pateikti įskaitant pajamas už paslaugas Grupės viduje).

3.1.4 Pinigų srautų ataskaita

Gryniesi pinigų srautai Grupėje, gauti iš pagrindinės veiklos, buvo 203,3 mln. Lt, kai tuo tarpu 2008 metais jie buvo 239,1 mln. Lt.

2009 metais Grupės gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai sudarė (191,3) mln. Lt (2008 metais – (135,0) mln. Lt). Grupės finansinės veiklos srautai 2009 metais buvo – (28,3) mln. Lt (2008 m. – (51,9) mln. Lt).

Grynas Grupės pinigų srautų sumažėjimas 2009 metais siekė 16,3 mln. Lt, kai per 2008 metus padidėjo 52,1 mln. Lt.

3.1.5 Vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų pagrindiniai požymiai

Bendrovė finansines ataskaitas iš dukterinių įmonių gauna kiekvieną mėnesį ir jau tuomet analizuoja ataskaitas. Bendrovė konsoliduoja dukterinių įmonių finansines ataskaitas. Bendrovės vyriausioji finansininkė prižiūri, kad finansinės ataskaitos būtų tinkamai konsoliduojamos bei rengiamos, rūpinasi savalaikiu ir teisingu Grupės įmonių duomenų surinkimu. Parengtas konsoliduotas finansines ataskaitas peržiūri Finansų departamento direktorius. Bendrovės finansinių ataskaitų rengimas, vidaus kontrolės ir finansinės rizikos valdymo sistemos, teisės aktai, reglamentuojantys konsoliduotų finansinių ataskaitų sudarymą, yra kontroliuojami ir valdomi.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

3.2 Personalias

Visoje Grupėje 2009 metų pabaigoje dirbo 1,227 darbuotojai. Bendrovės darbuotojai sudarė 73 proc. bendro darbuotojų skaičiaus, UAB „Kauno energetikos remontas“ grupė – 21,6 proc. Be aukščiau paminėtų darbuotojų VŠĮ Energetikų mokymo centras papildomai dirbo 109 darbuotojai, su kuriais pasirašytos valandinės darbo sutartys.

2009 metų statistinė darbuotojų kaita Bendrovėje buvo apie 17,4 proc., įskaitant darbuotojų atleidimus dėl išėjimo į senatvės pensiją, nutraukiant terminuotas sutartis, atleidimus šalių susitarimu, darbdavio iniciatyva ir pan. Tikroji darbuotojų kaita, kai darbo sutartis nutraukiama darbuotojo pareiškimu, susiradus kitą darbą ar dėl kitų asmeninių priežasčių, yra 2,5 proc.

Bendrovėje tarnautojai sudaro apie 67 proc., o darbininkai – 33 proc. personalo. Daugiau kaip 57 proc. personalo turi aukštąjį išsilavinimą.

2009 metais Bendrovėje pradėta 19 įvairių veiklos sričių projektų – organizacijos vystymo, pirkimo funkcijos stiprinimo, veiklų atskyrimo, tinklo plėtros, biudžetavimo vystymo, kainodaros peržiūros ir kiti projektai. Į šiuos projektus šalia savo tiesioginės veiklos įsitraukė didelė dalis Bendrovės darbuotojų. Tai buvo galimybė ne tik aktyviai dalyvauti Bendrovės procesų bei veiklų optimizavime, bet ir patiems rodyti iniciatyvą, tobulėti.

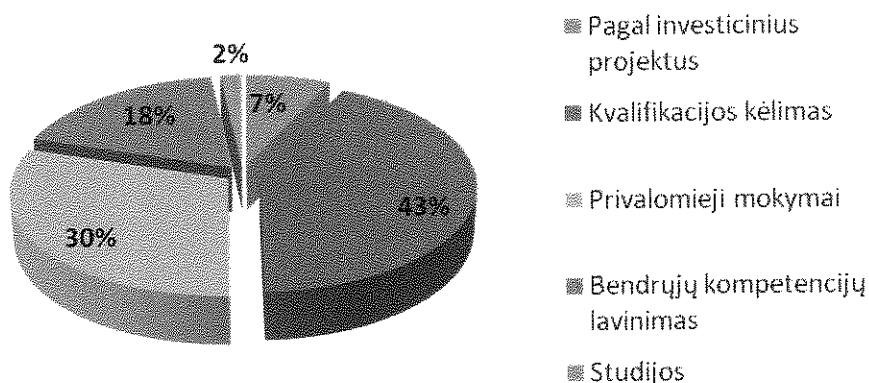
2009 metais bendrovėje toliau buvo ieškoma veiklos efektyvinimo galimybių - vykdomi pokyčiai, susiję su vidiniais struktūriniais pakeitimais. Taip pat vyko pasirengimas perdavimo sistemos operatoriaus veiklos atskyrimui, įgyvendinant II-ąją Europos Sąjungos energetikos liberalizavimo teisės aktų rinkinį.

Bendrovėje vykstantys pokyčiai sąlygoja aukštus reikalavimus ne tik profesinėms, tačiau ir bendrosioms, finansinėms, vadybinėms kompetencijoms.

Bendrovėje daug dėmesio skiriama personalo kvalifikacijos palaikymui bei atnaujinimui. Bendrovės darbuotojų tobulinimasis vyksta penkiomis kryptimis: privalomieji mokymai (atestacijos, egzaminai, kursai teisėms bei leidimams atlikti tam tikrus darbus įgyti), profesinės kvalifikacijos kėlimas (mokymai, skirti profesinių – techninių/technologinių kompetencijų palaikymui bei atnaujinimui, modernizuojant įrengimus, keičiantis technologijoms ir pan.), darbuotojų profesinės studijos aukštesiose mokyklose/universitetuose, asmeninės veiklos bei vadovavimo kompetencijos tobulinimas (lyderystės ugdymo, vadovavimo įgūdžių lavinimo seminarai, ketvirtiniai vadovų forumai), mokymai apie naujus įrengimus bei technologijas, reikalingas įgyvendinant investicinius projektus.

2009 metais darbuotojų kvalifikacijos kėlimui buvo skirta apie 519 tūkst. Lt (iš jų apie 390 tūkst. Lt privalomiesiems mokymams ir profesinės kvalifikacijos kėlimui). Taip pat Bendrovės specialistams buvo suteikta galimybė įgyti patirties užsienio elektros energetikos kompanijose ir kelti savo kvalifikaciją vykdant investicinius projektus.

2009 metais lėšų paskirstymas pagal mokymų grupes:

AB „Lietuvos energija“, UAB „Kauno energetikos remontas“ galvoja darbdavių su darbuotojų atstovais pasirašytos kolektyvinės sutartys. Be privalomų, numatytų įvairiais LR teisės aktais garantijų, pagal kolektyvines sutartis darbuotojams teikiamos papildomos garantijos. Tai medicininis aprūpinimas, išmokos asmeninių sunkių progų, gimusių vaikui, parama nelaimės atveju, daugiau, nei numatyta ir įvairių atostogų (už darbo stažą, kt.) ir pan. Bendrovėje buvo palaikomas ir vystomas dialogas su darbuotojų profesinėmis sąjungomis bei vykdomos visos kolektyvinės sutarties nuostatos.

2009 metais buvo kryptingai formuojama organizacijos kultūra – išgrynintos organizacijos vertybės, vyko komandiniai/ sportiniai bei kultūriniai renginiai darbuotojams.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

Bendrovėje pradėtas atlygio sistemos kūrimo projektas, kurio tikslas – aiški, skaidri, visiems suprantama atlygio sistema bei apibrėžtas papildomų naudų paketas ir jo skyrimo tvarka.

3.3 Aplinkos apsauga

Bendrovė vystydama savo veiklą pagarbiai ir atsakingai žvelgdama į aplinką siekia taupiai naudoti gamtos išteklius, gamybinėje veikloje diegti naujas, nekenksmingas aplinkai technologijas, vadovautis aplinkosaugą reglamentuojančių teisės aktų ir normų reikalavimais, profesionaliai taikyti prevencines priemones, mažinančias neigiamą įtaką aplinkai.

3.3.1 Atliekų tvarkymas

Bendrovėje organizuotas jos veikloje susidarantių atliekų tvarkymas samdant šiai veiklai turinčias atitinkamas licencijas įmones. Pagrindinės susidarantių pavojingos atliekos: transformatorinės alyvos ir su jų naudojimu susijusios atliekos (alyva užteršti nutekamieji vandenys, valymo įrenginiuose susikaupęs ir naftos produktais užterštas dumbblas, netinkamos naudoti alyvos atliekos, kompresorių alyvos ir vandens emulsija, alyva užteršti absorbtantai ir pašluostės), akumulatoriai, liuminescencinės lempos, padangos ir kt..

2009 metais atiduota perdurti 111 t pavojingų atliekų, 36 t gelžbetonio ir porceliano izoliatorių atliekų, iš kurių gaminama skalda ir naudojama kelių statybai, 685 t juodojo ir 41 t spalvotojo metalo laužo atliekų. Kruonio ir Kauno elektrinėse rūšiuojamos komunalinės atliekos: iš bendro komunalinio atliekų srauto atskiriamos popieriaus ir kartono atliekos. 2009 metais surinkta 2,54 tonos makulatūros.

Bendros išlaidos atliekų tvarkymui 2009 metais sudarė 82 tūkst. Lt.

3.3.2 Nuotekų tvarkymas

Nuolat stebimos stacionariųjų taršos šaltinių (vandens nuotekų) taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime ir Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytos leistinos normos. Nuolat atliekama lietaus vandens ir buitinių nuotekų valymo įrenginių techninė priežiūra (filtrų regeneravimas ir keitimas, dumblo išvežimas ir pan.) perkant paslaugas iš specializuotų įmonių.

Bendros išlaidos nuotekų tvarkymui 2009 metais sudarė 63 tūkst. Lt

3.3.3 Prevencinės priemonės saugiai aplinkai užtikrinti

Keturiems bendrovės objektams (Kauno HE, Kruonio HAE, Alytaus TP ir Civilinės saugos objektas (Dubingiai), kuriuose pagal nustatytus kriterijus yra didesnė taršos tikimybė, įforminti Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai. Nuolat vykdoma taršos iš stacionariųjų ir mobiliųjų taršos šaltinių skaičiavimas, apmokestinamųjų gaminių ir apmokestinamosios pakuotės apskaita, cheminių medžiagų apskaita, atliekamas naudojamų cheminių medžiagų ir preparatų, susidarantių atliekų ir nuotekų tvarkymo vidaus auditas.

Rekonstrukcijų metu kur įmanoma pavojingos medžiagos aplinkai keičiamos į „draugiškas“ ar mažiau kenksmingas aplinkai. Pavyzdžiui Kauno HE užtvankos šildymo sistemai naudojamas penkiasdešimt nuošimčių propilenglikolio (2 tonos) koncentracijos tirpalas, nepavojingas aplinkai ir sveikatai. Hidrokeltuvuose naudojama aplinkai nepavojinga alyva „Shell neutrele oil“. Pastotėse alyva užterštiems paviršiams valyti (neutralizuoti) naudojamos nekenksmingos aplinkai vandens pagrindu pagamintos medžiagos.

Vykdam investicinius projektus nustatomi aplinkosaugos reikalavimai statant ir rekonstruojant pastotes, projektuojamoms elektros perdavimo linijoms atliekamas poveikio aplinkai vertinimas. 2009 m. projektuojamai 330 kV įtampos elektros perdavimo linijai Telšiai – Klaipėda atliktas poveikio aplinkai vertinimas įvertinus visus suinteresuotų institucijų reikalavimus ir trasa parinkta atsižvelgiant į daugumos gyventojų pageidavimus. Perkant darbų paslaugas, rangovai įpareigojami sutvarkyti statybos metu susidarantią atlieką.

4 Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie konsoliduotose finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis

2009 metų finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikti išsamesni finansinės informacijos paaiškinimai.

5 Svarbūs įvykiai, buvę nuo finansinių metų pabaigos

Pagal Europos Sąjungos (ES) elektros energetikos rinkos liberalizavimo teisės aktų reikalavimus atskirti veiklas įsteigtoms „Lietuvos energijos“ antrinėms bendrovėms 2009 metų gruodžio 28 d. suteiktos veiklos licencijos: bendrovei LITGRID UAB suteikta elektros perdavimo sistemos operatoriaus, bendrovei BALTPool UAB – rinkos operatoriaus licencija. AB „Lietuvos energija“ ir toliau išlieka elektros energijos perdavimo tinklų savininkė.

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

LEO LT, AB, kuriai nuosavybės teise priklauso 664 700 833 (šeši šimtai šešiasdešimt keturi milijonai septyni šimtai tūkstančių aštuoni šimtai trisdešimt trys) AB „Lietuvos energija“ akcijos, 2010 m. sausio 4 d. viešai paskelbė, kad 2009 m. gruodžio 31 d. įsigaliojo LEO LT, AB vienintelio akcininko 2009 m. gruodžio 30 d. priimtas sprendimas likviduoti LEO LT, AB.

Atsižvelgiant į tai, kad 2009 m. gruodžio 4 d. buvo priimtas sprendimas dėl LEO LT, AB likvidavimo, 2010 m. sausio 29 d. Bendrovės akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą dėl Bendrovės filialų (Kauno hidroelektrinė ir Kruonio HAE) atskyrimo nuo Bendrovės sustabdymo.

2010 sausio 4 dieną padidintas LITGRID UAB įstatinis kapitalas, išleidžiant 9,247,612 naujų paprastųjų vardinių 1 Lt. nominalios vertės akcijų.

6 Informacija apie įmonių grupės tyrimų ir plėtros veiklą

Bendrovė techniškai ir ekonomiškai pagrįstai investicijų politikai vykdyti rengia programas energetikos sistemos darbo efektyvumui didinti ir plėtoti. Šių programų įgyvendinimas daugiausia atliekamas investicijų, nukreiptų naujų energetikos objektų statybai arba esamų plėtimui ir modernizacijai, sąskaita. Vienas iš pagrindinių uždavinių yra energetikos objektų rekonstravimas keičiant įrenginius naujais, moderniais ir diegiant šiuolaikinės relinės apsaugos, sisteminės automatikos, valdymo, informacijos surinkimo ir perdavimo sistemas.

Bendrovėje yra sudaryti perspektyviniai naujų statybų ir rekonstravimo darbų planai, kurie parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo patvirtinta Nacionaline energetikos strategija, sudarytomis studijomis ir kitais tyrimais. Ilgalaikių planų pagrindu sudaromi metiniai investicijų planai.

Bendrovėje 2009 metais mokslo tiriamųjų darbų nupirkta už 165,3 tūks. litų. Buvo parengta studija „Perspektyvinės Lietuvos energetikos 2025 metų schemos dinaminio režimo tyrimas“, kurioje sumodeliuotos Baltijos elektros energetikos sistemos (EES) ir gretimų sistemų – Baltarusijos, Rusijos Šiaurės Vakarų, Rusijos Centro, Ukrainos, Kaliningrado, UCTE ir NORDEL – perspektyvinės schemos, nagrinėti EES 2025 metų sunkūs režimai su maksimaliu galios eksportu, importu ir tranzitu. Atliktas Baltijos EES 2025 m. schemos silpnų vietų poavariniuose N-2 tipo režimuose tyrimas skirtingo sinchroninio susijungimo su gretimomis EES scenarijuose.

Taip pat buvo atlikta studija dėl perdavimo tinklo ir skirstomųjų tinklų techninės būklės įvertinimo bei būsimų investicijų įvertinimo. Studijos tikslas buvo įvertinti perdavimo tinklų ir skirstomųjų tinklų techninę būklę ir pateikti rekomendacijas dėl tinklo atstatymo ir rekonstrukcijos.

7 Skaičius ir nominali vertė patronuojančios įmonės akcijų, priklausančių pačiai įmonei, jos dukterinėms įmonėms arba jų pavedimu, bet savo vardu veikiantiems asmenims

Bendrovė savo akcijų nėra įsigijusi. Dukterinės įmonės taip pat nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

8 Kita informacija apie emitentą

8.1 Emitento įstatinio kapitalo struktūra (akcijų kiekis, vienos akcijos nominali vertė, akcijų klasės ir kiekvienos akcijų klasės suteikiamos teisės ir pareigos, procentas, kurį atskiros klasės akcijos sudaro visame akcijų kapitale)

2002 m. vasario 21 d. įmonių rejestre buvo įregistruotas 689.515.435 litų dydžio Bendrovės įstatinis kapitalas. Jis padalytas į 689.515.435 vieno lito nominalios vertės paprastasias vardines akcijas. Visos akcijos yra visiškai apmokėtos.

Visos Bendrovės akcijos yra vienos klasės paprastosios vardinės akcijos, suteikiančios jų savininkams (akcininkams) vienodas teises.

Paprastoji vardinė akcija jos savininkui (akcininkui) suteikia šias turtines teises:

- gauti Bendrovės pelno dalį (dividendą);
- gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį;
- nemokamai gauti akcijų, kai įstatinis kapitalas didinamas iš Bendrovės lėšų, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo numatytas išimtis;
- pirmumo teise įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamų obligacijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka nusprendžia šią teisę visiems akcininkams atšaukti;

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

- įstatymų nustatytais būdais skolinti Bendrovei, tačiau Bendrovė, skolindamasi iš akcininkų, neturi teisės įkeisti akcininkams savo turto. Bendrovei skolinantis iš akcininko, palūkanos negali viršyti paskolos davėjo gyvenamojoje ar verslo vietoje esančių komercinių bankų vidutinės palūkanų normos, galiojusios paskolos sutarties sudarymo momentu. Tokiu atveju Bendrovei ir akcininkams draudžiama susitarti dėl didesnių palūkanų dydžio;
- perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn;
- reikalauti, kad kiti akcininkai jiems privalomai parduotų savo akcijas arba reikalauti, kad kiti akcininkai privalomai nupirktų iš jų akcijas Vertybinių popierių rinkos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka;
- kitas įstatymų numatytas turtines teises.

Paprastoji vardinė akcija jos savininkui (akcininkui) suteikia šias asmenines neturtines teises:

- dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
- pagal akcijų suteikiamas teises balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose. Viena paprastoji vardinė akcija suteikia vieną balsą;
- gauti įstatymų nustatytos apimties informaciją apie Bendrovę;
- kreiptis į teismą su ieškiniu, prašydami atlyginti Bendrovei žalą, kuri susidarė dėl Bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų, numatytų įstatymuose ar šiuose įstatuose, nevykdymo ar netinkamo vykdymo, taip pat kitais įstatymų nustatytais atvejais;
- kitas įstatymų numatytas neturtines teises.

8.2 Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Bendrovė per ataskaitinį laikotarpį savo akcijų neįsigijo ir neperleido.

8.3 Visi vertybinių popierių perleidimo apribojimai (pvz., apribojimai, taikomi vertybinių popierių paketams, arba reikalavimai gauti Bendrovės ar kitų vertybinių popierių savininkų pritarimą)

Nėra.

8.4 Akcininkai (bendras akcininkų skaičius; akcininkai, ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (nurodyti konkrečią datą) nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 procentus emitento įstatinio kapitalo (fizinį asmenų vardai, pavardės (Komisijai pateikiamame popieriniame metinio pranešimo variante papildomai turi būti nurodomi šių asmenų asmens kodai), įmonių pavadinimai, teisinės formos, įmonių kodai, buveinių adresai), akcininkams nuosavybės teise priklausančių akcijų kiekis pagal klases, turima įstatinio kapitalo ir balsų dalis procentais, atskirai nurodyti kiekvienam asmeniui nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiamų balsų procentus ir netiesiogiai turimų balsų procentus)

Bendras akcininkų skaičius – 5866. Akcininkai, kuriems 2009 m. gruodžio 31 d. priklausė daugiau nei 5 proc. AB „Lietuvos energija“ įstatinio kapitalo:

Pavadinimas	Akcijų rūšis	Akcijų skaičius vnt.	Įstatinio kapitalo dalis (%)	Įstatinio kapitalo balsų dalis (%)
LEO LT, AB Įm. kodas 301732248, Žvejų g. 14A, Vilnius	Paprastosios vardinės akcijos	664,700,833	96,4012	96,4012

8.5 Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises, ir tų teisių aprašymai

Nėra.

8.6 Visi balsavimo teisių apribojimai (pvz., tam tikrą balsų procentą ar kiekį turinčių asmenų balsavimo teisių apribojimai, terminai, iki kurių galima pasinaudoti balsavimo teisėmis, arba sistemos, pagal kurias vertybinių popierių suteikiamos turtinės teisės yra atskiriamos nuo vertybinių popierių turėjimo)

Nėra.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

8.7 Visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perdavimas ir (arba) balsavimo teisės

Nėra.

8.8 Informacija apie įmonės filialus ir atstovybes

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovės sudėtyje buvo du filialai: Kauno HE ir Kruonio HAE. Filialai veikia pagal Bendrovės valdybos patvirtintus atitinkamo filialo nuostatus.

8.9 Darbuotojai (vidutinis darbuotojų skaičius, pokyčiai per pastaruosius finansinius (ūkinis) metus, priežastys, lėmusios svarbius (daugiau kaip 10 procentų) pokyčius, darbuotojų grupavimas pagal išsilavinimą, vadovaujančiojo personalo, specialistų, darbininkų skaičius ir vidutinis mėnesinis atitinkamos darbuotojų grupės darbo užmokestis neatskaičius mokesčių, darbo ar kolektyvinėse sutartyse numatytos ypatingos emitento darbuotojų ar jų dalies teisės ir pareigos)

8.9.1 Vidutinio sąraše esančių darbuotojų skaičiaus pokyčiai per pastaruosius 3 finansinius metus

Bendrovėje 2007–2009 metų pabaigoje dirbo:

	2007 m. gruodžio 31 d.	2008 m. gruodžio 31 d.	2009 m. gruodžio 31 d.
Iš viso	1.130	967	889
iš jų:			
– elektrinės	277	273	206
– centrinė buveinė ir Perdavimo tinklo skyriai	853	694	683

Grupėje 2009 metų pabaigoje dirbo:

	2009 m. gruodžio 31 d.
Iš viso	1,227
iš jų:	
– Bendrovė	889
– UAB "Energetikos pajėgos"	22
– VšĮ Energetikų mokymo centras	41
– UAB "Kauno energetikos remontas" grupė	265
– UAB "Kruonio investicijos"	1
– Litgrid UAB ir Baltpool UAB	3
– Energijos tiekimas UAB	3
– InterLinks UAB	3

Darbuotojų sudėtis pagal darbo pobūdį 2009 m. gruodžio 31 d.:

- Tarnautojai – 67 proc.
- Darbininkai – 33 proc.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

8.9.2 Bendrovės vidutinis darbuotojų skaičius ir darbo užmokestis per mėn.

	2007		2008		2009	
	Vidutinis sąlyginis darbuotojų sk.	Vidutinis darbo užmokestis Lt	Vidutinis sąlyginis darbuotojų sk.	Vidutinis darbo užmokestis Lt	Vidutinis sąlyginis darbuotojų sk.	Vidutinis darbo užmokestis Lt
Darbininkai	399	2 107	374	2 318	305	2 190
Tarnautojai	699	3 412	678	3740	559	3 665
Vadovaujantysis personalas *	6	19 203	5	18 186	6	18 251
Iš viso	1 104	3 025	1057	3 342	870	3 258

* prieš išaitines kompensacijas

8.9.3 Bendrovės darbuotojų išsilavinimas pagal grupes laikotarpio pabaigoje

	2007 m.	2008 m.	2009 m.
Darbuotojų skaičius	1 130	967	889
iš jo turintys išsilavinimą:			
aukštąjį	579	510	508
aukštesnįjį	255	327	281
vidurinį	275	114	91
nebaigtą vidurinį	21	16	9

8.10 Emitento įstatų pakeitimų tvarka

Bendrovės įstatai keičiami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, priimtu ne mažesne kaip 2/3 visų visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma. Visuotiniame akcininkų susirinkime priėmus sprendimą pakeisti įstatus, surašomas visas pakeistų įstatų tekstas ir po juo pasirašo visuotinio akcininkų susirinkimo įgaliotas asmuo.

8.11 Emitento organai (jų įgaliojimai, organų narių paskyrimų ir pakeitimų tvarka)

2009 m. spalio 23 d. įvykusiame neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo patvirtinta nauja Bendrovės įstatų redakcija, kuri įstatymų nustatyta tvarka 2009 m. lapkričio 2 d. buvo įregistruota Juridinių asmenų registre. Bendrovės organai yra šie:

- visuotinis akcininkų susirinkimas;
- valdyba;
- Bendrovės vadovas.

Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija Bendrovės įstatų 22 straipsnyje skiriasi nuo Akcinių bendrovių įstatymu nustatytos visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos. Ne mažiau kaip 2/3 Bendrovės akcijų ir balsų Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime nuosavybės teise priklauso LEO LT, AB. Bendrovei priklausantis elektros energijos perdavimo tinklas ir jo priklausiniai yra valstybinės svarbos energetikos objektas, kuris tiesiogiai ar netiesiogiai (per LEO LT, AB) turi būti kontroliuojamas Lietuvos Respublikos.

Bendrovės valdyba yra aukščiausias ir nuolat veikiantis Bendrovės valdymo organas. Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir įstatai.

Valdybą, kurią sudaro 5 (penki) nariai, 4 (ketveriems) metams renka visuotinis akcininkų susirinkimas. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką. Jeigu valdyba atšaukiama, atsistatydina ar dėl kitų priežasčių nustoja eiti pareigas nepasibaigus kadencijai, nauja valdyba renkama likusiam nustojusios eiti pareigas valdybos kadencijos laikotarpiui. Jei renkami pavieniai valdybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

Teikiant valdybos narių kandidatūras, jas teikiantis Bendrovės akcininkas (akcininko atstovas) privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti paaiškinimus raštu dėl kiekvieno siūlomo valdybos nario kvalifikacijos, patirties einant vadovaujančias pareigas ir tinkamumo užimti Bendrovės valdybos nario pareigas.

Bendrovės valdyba priima sprendimus Bendrovei tapti juridinių asmenų steigėja, dalyve; sprendimus dėl bet kokio Bendrovės turimų akcijų (dalių, pajų) ar jų suteikiamų teisių perleidimo kitiems asmenims ar suvaržymo; sprendimus dėl Bendrovės filialų ar atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo; dėl obligacijų išleidimo; nustato valstybės reguliuojamas elektros energijos ir perdavimo paslaugų kainas; tam tikrais atvejais, prieš priimdama sprendimus, turi gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą.

Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą. Bendrovės vadovas yra generalinis direktorius, kuris organizuoja einamąją Bendrovės ūkinę veiklą ir atlieka kitas teisės aktuose ar įstatuose numatytas funkcijas.

- 8.12 Kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (vardai ir pavardės (Komisijai pateikiamame popieriniame metinio pranešimo variante papildomai turi būti nurodomi šių asmenų asmens kodai), duomenys apie dalyvavimą emitento įstatiniame kapitale, kiekvieno asmens kadencijos pradžią ir pabaigą, informacija apie emitento per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotas pinigų sumas, kitą perleistą turimą ir suteiktas garantijas šiems asmenims bendrai ir vidutinius dydžius, tenkančius vienam kolegialaus organo nariui, bendrovės vadovui, vyriausiajam finansininkui)**

Iki neeilinių visuotinių akcininkų susirinkimų, įvykusių 2009 m. birželio 23 d. ir 2009 m. spalio 23 d. kolegialių organų nariai, Bendrovės vadovas ir vyriausiasis finansininkas buvo žemiau išvardyti asmenys.

Pareigos	Vardas, pavardė	Pradžios data	Pabaigos data	Turimų emitento akcijų sk.
Valdyba				
Valdybos pirmininkas	Darius Masionis	2008-12-04	2009-06-22	-
Valdybos narė	Aldona Jakutienė	2008-12-04	2009-06-22	-
Valdybos narys	Mindaugas Jablonskis	2008-12-04	2009-06-22	-
Valdybos narys	Vidmantas Grušas	2008-12-04	2009-06-22	-
Administracija				
Generalinis direktorius	Darius Masionis	2008-07-14	2009-06-22	-
Vyr. finansininkas	Sigitas Baranauskas	1998-07-27	2009-05-15	-
Vyr. finansininkė	Tatjana Didikienė	2009-05-18	2009-06-22	-

Po neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2009 m. birželio 23 d., kolegialių organų nariai, Bendrovės vadovas ir vyriausiasis finansininkas buvo žemiau išvardyti asmenys.

Pareigos	Vardas, pavardė	Pradžios data	Pabaigos data	Turimų emitento akcijų sk.
Valdyba				
Valdybos pirmininkas	Aloyzas Koryzna	2009-06-23	2009-10-23	-
Valdybos narys	Valdas Bancevičius	2009-06-23	2009-10-23	552
Valdybos narys	Šarūnas Vasiliauskas	2009-06-23	2009-10-23	-
Valdybos narė	Aldona Jakutienė	2009-06-23	2009-10-23	-
Administracija				
Generalinis direktorius	Aloyzas Koryzna	2009-06-23	Iki dabar	-
Vyr. finansininkė	Tatjana Didikienė	2009-06-23	Iki dabar	-

Po neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2009 m. spalio 23 d., kolegialių organų nariai, Bendrovės vadovas ir vyriausiasis finansininkas buvo žemiau išvardyti asmenys.

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

Pareigos	Vardas, pavardė	Pradžios data	Pabaigos data	Turimų emitento akcijų sk.
Valdyba				
Valdybos pirmininkas	Henrikas Bernatavičius	2009-10-23	Iki dabar	-
Valdybos narys	Aloyzas Koryzna	2009-10-23	Iki dabar	-
Valdybos narys	Arvydas Tarasevičius	2009-10-23	Iki dabar	-
Valdybos narys	Šarūnas Vasiliauskas	2009-10-23	Iki dabar	-
Valdybos narys	Vytautas Vazalinskas	2009-10-23	Iki dabar	-
Administracija				
Generalinis direktorius	Aloyzas Koryzna	2009-10-23	Iki dabar	-
Vyr. finansininkė	Tatjana Didikienė	2009-10-23	Iki dabar	-

Informacija apie Bendrovės per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotų atlyginimų, tantjemų ir kitų išmokų iš pelno bendras sumas ir vidutinius dydžius, tenkančius vienam asmeniui (administracijai priskiriami generalinis direktorius ir vyr. finansininkė):

	2009 m. sausio-gruodžio mėn. atlyginimas (Lt)	2009 m. metinis veiklos priedas (Lt)	2009 m. gautos tantjemos (Lt)	2009 m. gauti dividendai (Lt)	Iš viso (Lt)
Vidutiniškai vienam Bendrovės valdybos nariui	300,050	15,111			315,161
Bendrai visiems Bendrovės valdybos nariams	900,150	45,334			945,484
Vidutiniškai vienam Bendrovės administracijos nariui	330,667				330,667
Bendrai Bendrovės administracijos nariams	661,333				661,333

8.13 Visi emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Tokių susitarimų nėra.

8.14 Nuosavybės vertybinių popierių emitentai papildomai turi pateikti informaciją apie didesnius susijusių šalių sandorius - nurodyti šių sandorių sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kitą informaciją apie sandorius, kuri yra būtina norint suprasti bendrovės finansinę padėtį, jeigu tokie sandoriai yra reikšmingi arba buvo sudaryti ne įprastomis rinkos sąlygomis. Informacija apie atskirus sandorius gali būti apibendrinama pagal jų pobūdį, išskyrus atvejus, kai, norint suprasti sandorių tarp susijusių asmenų poveikį bendrovės finansinei padėčiai, būtina pateikti atskirą informaciją. Sąvoka „susijęs asmuo“ turi tokią pačią reikšmę, kaip ir emitento taikomuose apskaitos standartuose

Tokių sandorių nėra.

8.15 Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso

Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso pateikta šio pranešimo priede.

8.16 Duomenys apie viešai skelbtą informaciją. Metiniame pranešime taip pat turi būti pateikiama santrauka informacijos, kurią emitentas, vykdydamas savo prievolės pagal jam taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, per praėjusius 12 mėnesių viešai paskelbė vienoje ar keliose valstybėse narėse ir trečiojoje šalyse, ir nurodoma, kur galima gauti visą informaciją

Per 2009 metus Bendrovė skelbė šiuos pranešimus apie esminius įvykius:

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

- 2009-12-28 - VKEKK priėmė sprendimus dėl AB „Lietuvos energija“ grupės įmonių veiklos licencijavimo
- 2009-12-18 - AB „Lietuvos energija“ pasirašė sutartį dėl atsiskaitymų pagal kompensavimo mechanizmą
- 2009-12-11 - Pasirašyta sutartis su elektros perdavimo sistemos operatoriumi
- 2009-12-11 - Įsteigta elektros energijos rinkos operatoriaus bendrovė BALTPPOOL UAB
- 2009-12-04 - Dėl sutarties su UAB „NDX energija“ pasirašymo
- 2009-12-04 - Dėl paskolos suteikimo
- 2009-11-27 - Pasirašyta sutartis dėl akcijų įsigijimo
- 2009-11-26 - Informacija apie Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos priimtą sprendimą
- 2009-11-20 - AB "Lietuvos energija" 2009 m. devynių mėnesių neaudituoja tarpinė konsoliduota finansinė atskaitomybė
- 2009-11-06 - Pasirašyta sutartis dėl elektros tiekimo galimybių iš Ukrainos
- 2009-11-03 - Pasirašyta sutartis dėl Alytaus pastotės rekonstrukcijos ir plėtros projekto galimybių studijos
- 2009-10-29 - Pasirašyta sutartis dėl elektros rinkos administravimo
- 2009-10-23 - AB „Lietuvos energija“ 2009-10-23 neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai
- 2009-10-22 - AB „Lietuvos energija“ 2009 m. devynių mėnesių veiklos rezultatas
- 2009-10-22 - AB „Lietuvos energija“ įsteigė dukterinę elektros perdavimo sistemos operatoriaus bendrovę
- 2009-10-22 - Pasirašyta sutartis dėl oro linijos teritorijų planavimo ir poveikio aplinkai vertinimo procedūrų ir dokumentų parengimo
- 2009-10-22 - AB „Lietuvos energija“ įsteigė antrinę elektros energijos tiekimo bendrovę
- 2009-10-15 - Valdyba patvirtino elektros energijos perdavimo paslaugos kainas ir jų taikymo tvarką ir pateikė ją VKEKK
- 2009-10-15 - Dėl žiniasklaidoje paskelbtos informacijos
- 2009-10-15 - Dėl žiniasklaidoje pasirodžiusios informacijos
- 2009-10-08 - Papildyta šaukiamo neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkė
- 2009-10-01 - CORRECTION: Pranešimas apie parengtas Kruonio HAE ir Kauno HE atskyrimo sąlygas
- 2009-09-30 - Pranešimas apie parengtas Kruonio HAE ir Kauno HE atskyrimo sąlygas
- 2009-09-29 - Pranešimas apie parengtas Kruonio HAE ir Kauno HE atskyrimo sąlygas
- 2009-09-23 - Pasirašyta elektros energijos tiekimo sutartis.
- 2009-09-18 - Šaukiamas neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas
- 2009-09-08 - AB „Lietuvos energija“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai
- 2009-08-25 - CORRECTION: AB "Lietuvos energija" 2009 m. šešių mėnesių neaudituoja tarpinė konsoliduota finansinė atskaitomybė
- 2009-08-25 - AB "Lietuvos energija" 2009 m. šešių mėnesių neaudituoja tarpinė konsoliduota finansinė atskaitomybė
- 2009-08-18 - Papildyta šaukiamo neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkė ir patvirtinti sprendimų projektai
- 2009-08-06 - Šaukiamas neeilinis visuotinis AB „Lietuvos energija“ akcininkų susirinkimas
- 2009-07-31 - AB „Lietuvos energija“ 2009 m. pirmojo pusmečio veiklos rezultatas
- 2009-07-31 - Dėl LR Atominės elektrinės įstatymo pakeitimo
- 2009-07-15 - Lietuva, Latvija ir Švedija pateikė paraišką Europos Komisijai dėl elektros jungties projekto finansavimo
- 2009-07-10 - Lietuva, Latvija ir Švedija pasirašė memorandumą dėl „NordBalt“ elektros jungties projekto įgyvendinimo
- 2009-06-25 - AB „Lietuvos energija“ pasirašė sutartį dėl dalyvavimo Lietuvos - Švedijos elektros jungties projekte
- 2009-06-23 - AB „Lietuvos energija“ valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius - Aloyzas Koryzna
- 2009-06-23 - AB „Lietuvos energija“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai
- 2009-06-12 - Patvirtinti šaukiamo neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai
- 2009-06-12 - Šaukiamo neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo papildyta darbotvarkė
- 2009-06-10 - Šaukiamo neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo papildyta darbotvarkė
- 2009-05-28 - AB "Lietuvos energija" 2009 metų trijų mėnesių tarpinė finansinė atskaitomybė
- 2009-05-25 - Dėl elektros perdavimo tarifo sumažinimo
- 2009-05-22 - Dėl žiniasklaidoje pasirodžiusios informacijos

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

- 2009-05-21 - Šaukiamas neeilinis visuotinis AB „Lietuvos energija“ akcininkų susirinkimas
- 2009-05-15 - AB „Lietuvos energija“ 2009 m. pirmojo ketvirčio veiklos rezultatai
- 2009-04-30 - Dėl LEO LT pranešimo žiniasklaidai
- 2009-04-30 - AB „Lietuvos energija“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai
- 2009-04-17 - Patvirtinti AB „Lietuvos energija“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo projektai
- 2009-04-10 - Išrinkta nauja LEO LT, AB valdyba
- 2009-04-03 - Išrinkta LEO LT, AB stebėtojų taryba
- 2009-03-27 - AB „Lietuvos energija“ sustabdo įmonės reitingavimą
- 2009-03-27 - Šaukiamas visuotinis AB „Lietuvos energija“ akcininkų susirinkimas
- 2009-03-26 - Informacija apie LEO LT, AB Prezidento atsistatydinimą
- 2009-03-23 - Informacija apie LEO LT, AB valdybos pirmininko atsistatydinimą
- 2009-03-05 - Dėl žiniasklaidoje pasirodžiusios informacijos
- 2009-03-04 - Papildyta AB "Lietuvos energija" tarpinė 2008 metų finansinė atskaitomybė
- 2009-03-03 - Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo
- 2009-03-02 - Preliminarūs konsoliduoti AB "Lietuvos energija" įmonių grupės neaudituoti 2008 metų veiklos rezultatai
- 2009-02-27 - Dėl arbitražo
- 2009-02-10 - Dėl elektros energijos perdavimo sumažėjimo
- 2009-01-13 - Dėl žiniasklaidoje pasirodžiusios informacijos

Su visa informacija apie per 2009 metus viešai skelbtus esminius įvykius galima susipažinti Vilniaus vertybinių popierių biržos tinklapyje www.nasdaqomxbaltic.com/market/?pg=news ir Bendrovės interneto tinklapyje www.lietuvosenergija.lt.

9 AB „Lietuvos energija“ pranešimas apie AB NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, AB „Lietuvos energija“ šiame pranešime atskleidžia, kaip ji laikosi AB NASDAQ OMX Vilnius patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečiai nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/REKOMENDACIJOS	TAIP/NE	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	TAIP	
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	TAIP	
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	TAIP	
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	TAIP	
II principas: Bendrovės valdymo sistema Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	NE	Įmonėje nėra sudaromas priežiūros organas – stebėtojų taryba.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	TAIP	
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	NE	Įmonėje nėra sudaromas priežiūros organas – stebėtojų taryba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV	TAIP	

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.		
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	TAIP	
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	TAIP	
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	TAIP	
<p>III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.</p>		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	TAIP	
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	TAIP	
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo nari,	TAIP	

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.</p>		
<p>3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.</p>	NE	<p>Patronuojančios įmonės - LEO LT, AB stebėtojų taryba buvo sudariusi nuolatinį Audito komitetą LR Audito įstatymo 52 straipsnio nuostatomis įgyvendinti, kuris veikė iki 2009 12 31. Šiuo metu įmonėje vykdomos Audito komiteto formavimo procedūros.</p>
<p>3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.</p>	NE	<p>Valdybos nariai apie įmonės veiklą yra informuojami valdybos posėdžių metu.</p>
<p>3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.</p>	TAIP	
<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus</p>	NE	<p>Vienas valdybos narys yra įmonės darbuotojas, kiti du valdybos nariai yra susijusių bendrovių vadovai.</p>

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.**

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

<p>organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);</p> <p>4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>		
<p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>	TAIP	
<p>3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.</p>	NE	Bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma kolegialaus valdymo organo narių nepriklausomumo vertinimo skelbimo praktika.
<p>3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti</p>	NE	Bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
 2009 M. GRUODŽIO 31 D.**

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištikus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.</p>		<p>kolegialaus valdymo organo narių nepriklausomumo vertinimo praktika.</p>
<p>3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</p>		
<p>4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	<p>TAIP</p>	
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir</p>	<p>TAIP</p>	

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>		
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p>NE</p>	<p>Patronuojančios įmonės - LEO LT, AB stebėtojų taryba buvo sudariusi nuolatinį Audito komitetą LR Audito įstatymo 52 straipsnio nuostatomis įgyvendinti, kuris veikė iki 2009 12 31. Šiuo metu įmonėje vykdomos Audito komiteto formavimo procedūros.</p>

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	NE	<p>Patronuojančios įmonės - LEO LT, AB stebėtojų taryba buvo sudariusi nuolatinį Audito komitetą LR Audito įstatymo 52 straipsnio nuostatoms įgyvendinti, kuris veikė iki 2009 12 31. Šiuo metu įmonėje vykdomos Audito komiteto formavimo procedūros.</p>
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	NE	<p>Patronuojančios įmonės - LEO LT, AB stebėtojų taryba buvo sudariusi nuolatinį Audito komitetą LR Audito įstatymo 52 straipsnio nuostatoms įgyvendinti, kuris veikė iki 2009 12 31. Šiuo metu įmonėje vykdomos Audito komiteto formavimo procedūros.</p>
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.</p>	NE	<p>Patronuojančios įmonės - LEO LT, AB stebėtojų taryba buvo sudariusi nuolatinį Audito komitetą LR Audito įstatymo 52 straipsnio nuostatoms įgyvendinti, kuris veikė iki 2009 12 31. Šiuo metu įmonėje vykdomos Audito komiteto formavimo procedūros.</p>
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	NE	<p>Patronuojančios įmonės - LEO LT, AB stebėtojų taryba buvo sudariusi nuolatinį Audito komitetą LR Audito įstatymo 52 straipsnio nuostatoms įgyvendinti, kuris veikė iki 2009 12 31. Šiuo metu įmonėje vykdomos Audito komiteto formavimo procedūros.</p>
<p>4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti</p>	NE	<p>Bendrovėje nėra Skyrimo komiteto formavimo praktikos kolegialiuose bendrovės organuose.</p>

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

<p>įpareigojimai atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;</p> <p>2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;</p> <p>3) reguliariai vertinti atskirų direktorių [gūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;</p> <p>4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui;</p> <p>5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.</p> <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>		
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išėitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p> <p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovėje nėra Atlyginimo komiteto formavimo praktikos kolegialiuose bendrovės organuose.</p>

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priešastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiems interesų konfliktams, komitetas,</p>	<p>NE</p>	<p>Patronuojančios įmonės - LEO LT, AB stebėtojų taryba buvo sudariusi nuolatinį Audito komitetą LR Audito įstatymo 52 straipsnio nuostatomis įgyvendinti, kuris veikė iki 2009 12 31. Šiuo metu įmonėje vykdomos Audito komiteto formavimo procedūros.</p>

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
 2009 M. GRUODŽIO 31 D.**

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>remdamasis <i>inter alia</i> išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę pririnkti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat</p>	<p>NE</p>	<p>Įmonėje nėra atliekamas kolegialaus organo veiklos vertinimas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją.</p>

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
 2009 M. GRUODŽIO 31 D.**

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>		
<p>V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui saivoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metus ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarkę susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotina reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>	<p>NE</p>	<p>Įmonėje sudaroma tik įmonės valdyba.</p>
<p>VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei</p>		

AB „LIETUVOS ENERGIJA“

Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS

2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	TAIP	
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	TAIP	
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	TAIP	
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	NE	Skelbiama tik lietuvių kalba.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	TAIP	
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	NE	Nėra praktikos balsuoti elektroninių ryšių priemonių pagalba.
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
 2009 M. GRUODŽIO 31 D.**

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokia interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.</p>	<p>TAIP</p>	
<p>VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</p>		
<p>8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	<p>NE</p>	<p>Bendrovė metiniame pranešime skelbia valdybos ir administracijos narių gautas išmokas. Nėra praktikos skelbti atlyginimo politikos ataskaitos.</p>
<p>8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	<p>NE</p>	<p>Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją</p>
<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamasis atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams</p>	<p>NE</p>	<p>Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją</p>

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, <i>inter alia</i>, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
 2009 M. GRUODŽIO 31 D.**

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	TAIP	
8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	TAIP	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	TAIP	Netaikytina
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojami mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	TAIP	Netaikytina
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė. 8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	TAIP	Netaikytina
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	TAIP	
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	TAIP	
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją

**KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
 2009 M. GRUODŽIO 31 D.**

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

<p>naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritariti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.</p>		
<p>8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritariti akcininkai.</p>	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemeje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta</p>	NE	Įmonėje nėra taikomos tokios schemas ir nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</p>		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	TAIP	
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	TAIP	
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	TAIP	
<p>X principas: Informacijos atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai</p>		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.	TAIP	
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	TAIP	
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principė.	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

<p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p>	NE	Nėra praktikos skelbti atitinkamą informaciją
<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	TAIP	
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	TAIP	
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	TAIP	
<p>XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	TAIP	
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba.</p>	TAIP	
<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	TAIP	

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS
2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
TURTAS					
Ilgalaikis turtas:					
Nematerialusis turtas	4	2,455	2,360	3,149	3,144
Materialusis turtas	5	2,811,945	2,779,451	3,149,671	3,104,690
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą		9,648	9,648	21,244	21,244
Investicinis turtas	6	17,260	37,031	3,919	21,779
Investicijos į dukterines įmones	7	-	19,564	-	18,068
Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones	7	25,837	24,853	25,699	24,760
Gautinos sumos	8	510	510	624	624
Kitas finansinis turtas		127	-	29	15
Ilgalaikio turto iš viso		2,867,782	2,873,417	3,204,335	3,194,324
Trumpalaikis turtas:					
Atsargos	9	7,024	3,245	6,010	4,526
Išankstiniai apmokėjimai		8,491	8,412	2,050	1,615
Prekybos gautinos sumos	10	170,342	164,157	136,292	126,640
Kitos gautinos sumos	11	77,568	78,014	17,118	16,773
Kitas finansinis turtas	12	-	-	15,994	15,994
Terminuoti indėliai	13	17,160	17,000	200	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	14	54,167	51,347	70,457	69,606
Trumpalaikio turto iš viso		334,752	322,175	248,121	235,154
TURTO IŠ VISO		3,202,534	3,195,592	3,452,456	3,429,478
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Kapitalas ir rezervai:					
Įstatinis kapitalas	15	689,515	689,515	689,515	689,515
Akcijų priedai		3	3	3	3
Perkainojimo rezervas		346,170	343,404	492,723	483,230
Privalomasis rezervas	16	68,995	68,952	70,794	68,952
Kiti rezervai	17	(63,777)	(63,777)	1,454,530	1,451,571
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		1,614,958	1,621,740	(17,820)	(11,972)
Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas		-	-	(18)	-
Nuosavas kapitalas, tenkantis patronuojančios įmonės akcininkams		2,655,864	2,659,837	2,689,727	2,681,299
Mažumos dalis		-	-	1	-
Nuosavo kapitalo iš viso		2,655,864	2,659,837	2,689,728	2,681,299
Ilgalaikiai įsipareigojimai:					
Paskolos	18	-	-	13,811	13,811
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	19	1,565	-	1,894	-
Dotacijos	20	71,420	71,393	66,339	66,309
Ateinančių laikotarpių pajamos	26	16,173	16,173	14,329	14,329
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	21	10,954	10,954	25,597	25,597
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	22	235,557	233,334	384,359	381,743
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		335,669	331,854	506,329	501,789
Trumpalaikiai įsipareigojimai:					
Paskolos	18	14,200	13,811	271	-
Išleistos obligacijos	23	-	-	25,896	25,896
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	19	532	-	595	-
Prekybos skolos	24	157,124	157,406	158,096	153,589
Gauti išankstiniai apmokėjimai		2,285	1,061	1,563	3
Mokėtinas pelno mokesčiai		16,505	16,458	10,914	10,911
Atidėjiniai	35	20	20	26,009	26,009
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	25	20,335	15,145	33,055	29,982
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		211,001	203,901	256,399	246,390
Įsipareigojimų iš viso		546,670	535,755	762,728	748,179
NUOSAVYBĖS IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		3,202,534	3,195,592	3,452,456	3,429,478

AB „LIETUVOS ENERGIJA“

Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

	Pasta- bos	Grupė 2009m.	Įmonė 2009m.	Grupė 2008m.	Įmonė 2008m.
Pajamos					
Pardavimo pajamos	26	1,520,489	1,520,489	1,455,887	1,455,887
Kitos veiklos pajamos	28	48,251	26,683	74,403	26,407
		1,568,740	1,547,172	1,530,290	1,482,294
Veiklos sąnaudos					
Elektros ar susijusių paslaugų pirkimai		(1,050,882)	(1,050,882)	(976,322)	(976,322)
Galios rezervų pirkimai		(116,274)	(116,274)	(97,463)	(97,463)
Tranzito sąnaudos		(3,240)	(3,240)	(7,127)	(7,127)
Nusidėvėjimas ir amortizacija		(178,790)	(176,710)	(138,107)	(136,400)
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos		(64,400)	(49,470)	(85,060)	(64,500)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(12,323)	(13,359)	(27,940)	(28,949)
Nuostolis dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo		(81,160)	(81,034)	(14,123)	(11,217)
Kitos sąnaudos		(44,468)	(31,217)	(119,834)	(76,567)
Veiklos sąnaudų iš viso		(1,551,537)	(1,522,186)	(1,465,976)	(1,398,545)
VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		17,203	24,986	64,314	83,749
Finansinės veiklos pajamos	29	9,478	9,479	2,569	3,065
Finansinės veiklos (sąnaudos):					
Investicijų vertės (sumažėjimas) padidėjimas, asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių rezultatų dalis	7	138	(214)	(1,601)	(18,153)
Kitos finansinės veiklos (sąnaudos)	30	(1,939)	(1,487)	(2,667)	(2,598)
		24,880	32,764	62,615	66,063
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ					
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	22	(44,644)	(44,564)	(27,324)	(27,295)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	22	40,347	40,794	6,387	6,143
		20,583	28,994	41,678	44,911
NUTRAUKTA VEIKLA					
Grynasis pelnas (nuostoliai) iš nutrauktos veiklos, atėmus susijusį pelno mokestį	31	-	-	2,066	2,066
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		20,583	28,994	43,744	46,977

(Tęsinys kitame puslapyje)

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

	Pasta- bos	Grupė 2009m.	Įmonė 2009m.	Grupė 2008m.	Įmonė 2008m.
Kitos bendrosios pajamos					
Pelnas (nuostolis) dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo	5	(155,774)	(151,709)	615,891	604,038
Investicinio turto vertės sumažėjimas	6	(6,362)	(6,362)	-	-
Kitos bendrosios pajamos		(765)	-	(16)	-
Atidėtasis pelno mokestis susijęs su nuostoliu iš ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo bei investicinio turto vertės sumažėjimu	22	52,637	51,797	(123,168)	(120,808)
Atidėtasis pelno mokestis susijęs su menama savikaina	22	55,818	55,818	(59,092)	(58,949)
Kitos bendrosios pajamos atėmus atidėtąjį pelno mokestį		(54,446)	(50,456)	433,615	424,281
BENDROSIOS PAJAMOS		(33,863)	(21,462)	477,359	471,258
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)					
PRISKIRTINAS:					
Įmonės akcininkams		20,583	28,994	43,745	46,977
Mažumos daliai		-	-	(1)	-
		20,583	28,994	43,744	46,977
BENDROSIOS PAJAMOS PRISKIRTINOS:					
Įmonės akcininkams		(33,863)	(21,462)	477,359	471,258
Mažumos daliai		-	-	-	-
		(33,863)	(21,462)	477,359	471,258
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostoliai) vienai akcijai iš tęstinės veiklos (litas)	33	0.03		0.06	
					(Pabaiga)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
 Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
 UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

Grupė	Nuosavas kapitalas, priskirtinas įmonės akcininkams						Mažumas dalis	Nuosavo kapitalo iš viso			
	Pasitabos kapitalas	Įstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Privalmasis rezervas	Kiti rezervai			Nepaskirtas pelnas (nuostoliai)	Užsienio valiutos perskaiciavimo rezervas	Iš viso
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	689,515	3	-	492,723	70,730	1,404,786	47,335	(2)	2,212,367	2	2,212,369
Bendrosios pajamos	-	-	-	492,723	-	-	(15,347)	(16)	477,360	(1)	477,359
Sudaryti rezervai	-	-	-	-	64	51,496	(51,560)	-	-	-	-
Panaudoti rezervai	-	-	-	-	-	(1,752)	1,752	-	-	-	-
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	689,515	3	492,723	70,794	1,454,530	(17,820)	(18)	(18)	2,689,727	1	2,689,728
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	689,515	3	492,723	70,794	1,454,530	(17,820)	(18)	(18)	2,689,727	1	2,689,728
Bendrosios pajamos	-	-	-	(109,499)	-	-	75,618	18	(33,863)	-	(33,863)
Pervedimai į nepaskirstytąjį pelną (nusedėvėjimas, atėmus atidėtąjį pelno mokesčių)	-	-	(37,054)	-	-	-	37,054	-	-	-	-
17 Kiti pervedimai tarp rezervų	-	-	-	(1,799)	-	(1,518,307)	1,520,106	-	-	(1)	(1)
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	689,515	3	346,170	68,995	(63,777)	1,614,958	-	-	2,655,864	-	2,655,864

(Tęsinys kitame puslapyje)

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
 Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

**NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
 UŽ METUS, PASIBAIGIUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

Įmonė	Pastabos	Išstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Nuosavo kapitalo iš viso
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.		689,515	3	-	68,952	1,402,660	48,911	2,210,041
Bendrosios pajamos		-	-	483,230	-	-	(11,972)	471,258
Sudaryti rezervai		-	-	-	-	50,611	(50,611)	-
Panaudoti rezervai		-	-	-	-	(1,700)	1,700	-
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.		689,515	3	483,230	68,952	1,451,571	(11,972)	2,681,299
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.		689,515	3	483,230	68,952	1,451,571	(11,972)	2,681,299
Bendrosios pajamos		-	-	(106,274)	-	-	84,812	(21,462)
Pervedimai į nepaskirstytąjį pelną (nusidėvėjimas, atėmus atidėtąjį pelno mokėstį)		-	-	(33,552)	-	-	33,552	-
17		-	-	-	-	(1,515,348)	1,515,348	-
Kiti pervedimai tarp rezervų		-	-	-	-	-	-	-
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.		689,515	3	343,404	68,952	(63,777)	1,621,740	2,659,837

(Pabaiga)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	Grupė 2009m.	Įmonė 2009 m.	Grupė 2008m.	Įmonė 2008 m.
Grynasis pelnas (nuostoliai) iš tęstinės veikos		20,583	28,994	41,678	44,911
Grynasis pelnas (nuostoliai) iš nutrauktos veiklos		-	-	2,066	2,066
Grynasis pelnas (nuostoliai)		20,583	28,994	43,744	46,977
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas ir kiti koregavimai					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	4,5,6	182,051	179,328	139,737	138,208
Turto vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)		81,268	80,283	28,796	30,549
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno dalis		-	-	1,601	-
Pelno mokesčio sąnaudos	22	44,644	44,564	27,324	27,295
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimo pokytis	22	(40,347)	(40,794)	(6,387)	(6,143)
Dotacijų (pajamos) bei naujų vartotojų prijungimas	21,26	(2,640)	(2,620)	(2,415)	(2,393)
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)		(26,183)	(26,183)	27,629	27,629
Nuostoliai iš ilgalaikio turto (išskyrus finansinį turta) perleidimo/nurašymo		1,855	1,198	4,468	4,182
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
- Dividendai		-	-	-	(633)
- Užsienio valiutos kurso pasikeitimo grynoji įtaka		21	9	2	(5)
- Palūkanų (pajamos)		(7,828)	(7,928)	(1,539)	(1,476)
- Palūkanų sąnaudos		1,547	1,445	1,676	1,616
- Kitos finansinės veiklos (pajamos) sąnaudos		(1,508)	(1,517)	(970)	(762)
Apyvartinio kapitalo pasikeitimas					
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		(20,710)	(23,847)	(24,292)	(30,510)
Atsargų ir išankstinių apmokėjimų (padidėjimas) sumažėjimas		(786)	(5,703)	3,584	1,678
Kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		17	-	3	-
Mokėtinų sumų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		10,325	13,363	16,533	23,656
(Sumokėtas) pelno mokesčiai		(39,053)	(39,025)	(20,379)	(20,208)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		203,256	201,567	239,115	239,660
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(123,435)	(120,083)	(121,202)	(119,340)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimas		-	-	86	-
(Suteiktos) paskolos		(74,000)	(76,250)	(30,000)	(30,000)
Suteiktų paskolų gražinimas		-	-	31,552	31,552
Terminuoti indėliai		(16,960)	(17,000)	(50)	-
Obligacijų (įsigijimas)	12	(39,705)	(39,705)	(15,994)	(15,994)
Obligacijų perleidimas	12	55,699	55,699	-	-
Investicijų (įsigijimas)		-	(1,803)	(1,020)	(1,020)
Gauti dividendai		-	-	-	633
Gautos palūkanos		7,141	7,088	1,581	1,517
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(191,260)	(192,054)	(135,047)	(132,652)
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Gautos paskolos		118	-	24,337	24,066
(Gražintos) paskolos/išpirktos obligacijos		(25,896)	(25,896)	(74,180)	(74,180)
Išperkamosios nuomos (mokėjimai)		(392)	0	(157)	-
(Sumokėtos) palūkanos		(2,103)	(1,863)	(1,802)	(1,742)
(Išmokėti) dividendai		(13)	(13)	(112)	(112)
Kiti finansinės veiklos pinigų srautai		-	-	(15)	-
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		(28,286)	(27,772)	(51,929)	(51,968)
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		(16,290)	(18,259)	52,139	55,040
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		70,457	69,606	18,318	14,566
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		54,167	51,347	70,457	69,606

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

1 Bendroji informacija

AB „Lietuvos energija“ yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra: Žvejų g. 14, LT-09310, Vilnius, Lietuva. AB „Lietuvos energija“ (toliau – Įmonė) - ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas, įregistruotas Juridinių asmenų registre, šio registro tvarkytojas yra VĮ „Registrų centras“. Įmonės registravimo data 1995 m. gruodžio 4 d., Nr. BĮ 99-74, Įmonės kodas 220551550, PVM mokėtojo kodas LT205515515. Įmonė įsteigta neribotam laikui.

1995 m. kovo 4 d. Įmonė tapo buvusios Gamybos energetikos ir elektrifikavimo valdybos, įkurtos 1940 m., o 1991 m. kovo 27 d. po Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo reorganizuotos į Lietuvos valstybinę energetikos sistemą, teisių perėmėja. Įmonė perregistruota Ūkio ministerijoje 1999 m. balandžio 13 d.

Įmonės įstatinis kapitalas per 2009 m. ir 2008 m. nepakito ir 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 689,515,435 litus bei buvo padalintas į 689,515,435 vieno lito nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Įmonės akcijomis prekiaujama Vilniaus vertybinių popierių biržos einamajame sąrašė. Įmonė 2009 m. ir 2008 m. neturėjo įsigijusi savų akcijų.

LR Vyriausybė 2008 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 364 nustatė, kad valstybei nuosavybės teise priklausančios AB „Lietuvos energija“ 664,700,833 paprastosios vardinės 1 lito nominalios vertės akcijos perduodamos kaip valstybės, kuriai atstovauja Ūkio ministerija, įnašas didinant LEO LT, AB įstatinį kapitalą. 2008 m. gegužės 27 d. buvo pasirašyta nacionalinio investuotojo - bendrovės LEO LT, AB - akcininkų sutartis. Iš karto po to įvyko neeilinis visuotinis LEO LT, AB akcininkų susirinkimas, kuriame buvo nuspręsta didinti LEO LT, AB įstatinį kapitalą turiniais akcininkų įnašais - AB „VST“, AB „Rytų skirstomieji tinklai“ ir AB „Lietuvos energija“ akcijomis. Pagrindinis AB „Lietuvos energija“ akcininkas yra LEO LT, AB, 2009 m. gruodžio 31 d. valdžiusi 96.40 proc. Įmonės akcijų. Likusius 3.60 proc. Įmonės akcijų valdo kiti akcininkai.

2009 m., kaip ir 2008 m., Įmonė vykdo perdavimo sistemos operatoriaus, rinkos operatoriaus, elektros energijos gamybos bei elektros energijos eksporto veiklą. Be šių pagrindinių veiklų Įmonė gali vykdyti bet kurią kitą įstatymų neuždraustą komercinę - ūkinę veiklą, numatytą Įmonės įstatuose.

Licencijuojamą veiklą ar veiklą, kuriai reikia gauti leidimus, Įmonė gali vykdyti tik gavusi atitinkamas licencijas ar leidimus. 2002 m. kovo 22 d. Įmonė gavo Elektros energijos perdavimo licenciją, kuri galioja neterminuotą laiką (nebent būtų sustabdytas ar panaikintas jos galiojimas). Be šios licencijos Įmonė turi neribotos galiojimo trukmės leidimus užsiimti elektros energijos gamyba, importu bei eksportu. Nuo 2010 metų sausio 1 d. perdavimo sistemos operatoriaus funkciją atlieka LITGRID UAB. Pagal Europos Sąjungos (ES) elektros energetikos rinkos liberalizavimo teisės aktų reikalavimus atskirti veiktis įsteigtoms „Lietuvos energijos“ antrinėms bendrovėms 2009 metų gruodžio 28 d. suteiktos veiklos licencijos. Bendrovei LITGRID UAB suteikta elektros perdavimo sistemos operatoriaus, bendrovei BALTPPOOL UAB – rinkos operatoriaus licencija. 2009 metų gruodžio 28 d. AB „Lietuvos energija“ suteikta elektros energijos nepriklausomo tiekėjo licencija.

Šių finansinių ataskaitų sudarymo datą Įmonė tiesiogiai dalyvavo (kontrollavo arba turėjo reikšmingą įtaką) šių įmonių valdyme: AS „Nordic Energy Link“ (Estija), UAB „Energetikos pajėgos“ (Lietuva), UAB „Geoterma“ (Lietuva), UAB „Kruonio investicijos“ (Lietuva), UAB „Kauno energetikos remontas“ (Lietuva), LITGRID UAB (Lietuva), UAB „Interlinks“ (Lietuva), UAB „Energijs tiekimas“ (Lietuva), VŠĮ Respublikinis energetikų mokymo centras (Lietuva). Netiesiogiai, per LITGRID UAB, Įmonė valdė BALTPPOOL UAB (Lietuva), taip pat per UAB „Kauno energetikos remontas“, Įmonė turėjo balsų daugumą UAB „Gotlitas“ (Lietuva) bei iki 2009 m. birželio 2d. OOO „Kaliningradskij energoremont“ (Rusija), kuomet akcijos buvo parduotos, taip pat turėjo reikšmingą įtaką UAB „Enmašas“ (Lietuva). 2009 m. gruodžio 31 d. Įmonė taip pat dalyvavo 2008 m. rugpjūčio 8 d. įregistruotos bendrai valdomos Įmonės „LitPol Link“ Sp.z.o.o (Lenkija) valdyme. Detalesnė informacija apie asocijuotas ir bendrai valdomas Įmones pateikiama 7 pastaboje.

Šiose finansinėse ataskaitose yra pateikiamos konsoliduotos AB „Lietuvos energija“ ir jos dukterinių įmonių finansinės ataskaitos bei atskiros patronuojančios Įmonės AB „Lietuvos energija“ finansinės ataskaitos. 2009 m. gruodžio 31 d. Grupe sudarė AB „Lietuvos energija“ bei šios tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojamos dukterinės Įmonės:

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

1 Bendroji informacija (tęsinys)

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis 2009 m. gruodžio 31 d.	Dukterinės įmonės įstatinis kapitalas 2009 m. gruodžio 31 d.	2009 m. pelnas (nuostoliai)	Nuosavas kapitalas 2009 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
UAB „Energetikos pajėgos“	T.Masiulio g. 16D, Kaunas, Lietuva	100 proc.	430	232	824	Energetikos objektų projektavimas
UAB „Kauno energetikos remontas“	Chemijos g. 17, Kaunas, Lietuva	100 proc.	31,341	(7,750)	23,767	Energetinių įrenginių remontas, metalo konstrukcijų gamyba
UAB „Kruonio investicijos“	Kruonio IIk., Kaišiadorių raj., Lietuva	100 proc.	2,361	(179)	1,575	Visuomeninės, rekreacinės paskirties objektų vystymas
UAB „Gotlitas“ (valdoma per UAB „Kauno energetikos remontas“)	R.Kalantos g. 119, Kaunas, Lietuva	100 proc.	1,450	(20)	1,743	Apgyvendinimo paslaugos, prekyba
LITGRID UAB	Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	100 proc.	500	(46)	454	Elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus veikla
BALTPPOOL UAB (valdoma per LITGRID UAB)	Juozapavičiaus g. 13, Vilnius, Lietuva	100 proc.	300	(11)	64	Elektros energijos rinkos operatoriaus veikla
UAB "Interlinks"	Žvejų g. 14, Vilnius, Lietuva	100 proc.	1,000	(1,945)	(675)	Tarp sisteminių elektros jungčių projektų vystymas ir įgyvendinimas
UAB "Energijos tiekimas"	Žvejų g. 14, Vilnius, Lietuva	100 proc.	400	(35)	365	Elektros energijos nepriklausomas tiekimas
VŠĮ "Respublikinis energetikų mokymo centras"	Jeruzalės g. 21, Vilnius, Lietuva	100 proc.	294	(648)	295	Energetikos sektoriaus specialistų profesinis ugdymas ir tęstinis profesinis mokymas

Grupės darbuotojų skaičius 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 1,227 (2008 m. gruodžio 31 d. – 1,409). Įmonės darbuotojų skaičius 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 889 (2008 m. gruodžio 31 d. – 967).

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Grupės ir Įmonės 2009 m. finansines ataskaitas yra šie:

2.1 Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir taikomus finansinei atskaitomybei.

Šios finansinės ataskaitos parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius (2.8 pastaba).

Finansiniai Įmonės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

2.2 Apskaitos principų pasikeitimas

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų pritaikymas

Šiais ataskaitiniais metais Grupė/Įmonė pritaikė šiuos naujus ir pakeistus TFAS ir TFAAK išaiškinimus:

- **1-asis TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“** (persvarstytas 2007 m. rugsėjo mėn.), galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Pagrindinis standarto pakeitimas yra susijęs su pelno (nuostolių) ataskaitos pakeitimu bendrųjų pajamų ataskaita, kuri taip pat apims visus nuosavybės pokyčius, atsiradusius ne dėl sandorių su savininkais, tokius kaip parduoti skirto finansinio turto perkainojimas. Ūkio subjektai galės pateikti dvi ataskaitas: atskirą pelno (nuostolių) ataskaitą ir bendrųjų pajamų ataskaitą. Pagal standarto pakeitimą taip pat reikalaujama pateikti ataskaitą apie finansinę būklę (balansą) anksčiausio lyginamojo laikotarpio pradžioje tuomet, kai ūkio subjektas perskaičiuoja palyginamuosius praėjusio laikotarpio skaičius dėl perklasifikavimų, apskaitos politikos pokyčių ar klaidų taisymo. Grupė ir Įmonė pakeitė finansinių ataskaitų pateikimą, tačiau tai neturėjo įtakos konkrečių sandorių ir likučių pripažinimui ir įvertinimui.
- **8-asis TFAS „Veiklos segmentai“**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Šis TFAS standartas taikomas ūkio subjektams, kurių skolos ir nuosavo kapitalo finansinėmis priemonėmis yra prekiaujama viešojoje rinkoje arba ūkio subjektams, kurie finansines ataskaitas visada arba tuo metu teikia priežiūros institucijai, siekdami išleisti bet kokios kategorijos finansines priemones viešojoje rinkoje. Naujasis standartas reikalauja, kad ūkio subjektai finansinę ir aprašomojo pobūdžio informaciją apie savo veiklos segmentus pateiktų vadovaudamiesi tuo pačiu metodu, kurį naudoja pateikdami duomenis savo vidaus reikmėms. Finansinėse ataskaitose pateikiamos informacijos apie Grupės segmentus pasikeitimai aprašyti 27 pastaboje.
- **23-asis TAS „Skolinimosi išlaidos“**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Pagrindinis pakeitimas yra susijęs su galimybės skolinimosi išlaidas, kurios yra susijusios su turtu, kurio parengimas naudojimui arba pardavimui ilgai trunka, nedelsiant pripažinti sąnaudomis panaikinimu. Todėl reikalaujama, kad ūkio subjektas kapitalizuotų tokias skolinimosi išlaidas kaip to turto savikainos dalį. Persvarstytas standartas taikomas perspektyviai toms skolinimosi išlaidoms, susijusios su standarto nuostatas atitinkančiu turtu, kurių kapitalizavimas turi būti pradėtas 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Šis pakeitimas neaktualus Bendrovei ir Grupei.

Toliau išvardyti nauji arba pakeisti TFAS ir TFAAK aiškinimai, kurie galioja 2009 metais, tačiau nėra neaktualūs Įmonės ir Grupės veiklai:

- **Padengiamosios finansinės priemonės bei įsipareigojimai, atsirandantys dėl likvidavimo – 32-ojo TAS ir 1-ojo TAS pakeitimas.** Šis pakeitimas neturi įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.
- **Nuosavybės teisių perdavimo sąlygos ir jų atšaukimas – 2-ojo TFAS pakeitimas.** Šis pakeitimas neturi įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.
- **TFAAK 12-asis aiškinimas „Koncesijų sutartys dėl paslaugų“.** Šis aiškinimas neturi įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.
- **TFAAK 13-asis aiškinimas „Klientų lojalumo programos“.** Šis aiškinimas neturi įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.
- **TFAAK 14-asis aiškinimas „19-asis TAS – nustatytų išmokų turto ribojimas, minimalūs finansavimo reikalavimai ir jų sąveika“.** Šis aiškinimas neturi įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.
- **Investicijų į dukterines, bendrai kontroliuojamas ir asocijuotas įmones vertė – 1-ojo TFAS ir 27-ojo TAS pakeitimas.** Šis pakeitimas neturi įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.
- **Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų patikslinimai, paskelbti 2008 m. gegužės mėn.** Šie pakeitimai neturi reikšmingos įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.
- **Išsamesnės informacijos apie finansines priemones pateikimas – 7-ojo TFAS pakeitimas, paskelbtas 2009 m.**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.2 Apskaitos principų pasikeitimas (tęsinys)

b) Ilgalaikio materialaus turto apskaitos principo pakeitimas

2008 m. gruodžio mėn., siekiant suvienodinti LEO LT, AB Grupės įmonių taikomus apskaitos principus, vadovybė nusprendė pakeisti apskaitos principą, taikomą visoms ilgalaikio materialiojo turto grupėms, išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turto grupei, apskaityti, iš įsigijimo savikainos į perkainotos vertės metoda.

Turto vertės vertinimą 2008 m. gruodžio 31 d. atliko nepriklausomi turto vertintojai. Vadovaujantis 8 TAS nuostatomis, apskaitos principas buvo pakeistas perspektyviai, pritaikant jį nuo anksčiausios įmanomos datos - 2008 m. gruodžio 31 d.

Apskaitos principo pakeitimo įtaka 2008 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ir bendrųjų pajamų ataskaitoms buvo tokia:

Grupė	Likutis/suma prieš apskaitos principo pakeitimą	Apskaitos principo pakeitimo įtaka	Likutis/suma 2008 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose
Ilgalaikis materialusis turtas (išskyrus Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turta):			
Žemė	119	167	286
Pastatai	131,997	60,924	192,921
Statiniai ir įrengimai	1,649,081	533,453	2,182,534
Transporto priemonės	9,577	19	9,596
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	55,644	6,863	62,507
Nebaigta statyba	167,104	342	167,446
	<u>2,013,522</u>	<u>601,768</u>	<u>2,615,290</u>
Kapitalas ir rezervai:			
Perkainojimo rezervas, atėmus atidėtąjį mokestį	-	492,723	492,723
2008 m. grynasis rezultatas (vertės sumažėjimo įtaka, atėmus atidėtąjį mokestį)	55,042	(11,298)	43,744
Ilgalaikiai įsipareigojimai:			
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	264,016	120,343	384,359
Įmonė	Likutis/suma prieš apskaitos principo pakeitimą	Apskaitos principo pakeitimo įtaka	Likutis/suma 2008 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose
Ilgalaikis materialusis turtas (išskyrus Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turta):			
Žemė	119	167	286
Pastatai	101,303	54,956	156,259
Statiniai ir įrengimai	1,644,274	531,646	2,175,920
Transporto priemonės	8,343	-	8,343
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	55,649	6,269	61,918
Nebaigta statyba	167,800	(217)	167,583
	<u>1,977,488</u>	<u>592,821</u>	<u>2,570,309</u>
Kapitalas ir rezervai:			
Perkainojimo rezervas, atėmus atidėtąjį mokestį	-	483,230	483,230
2008 m. grynasis rezultatas (vertės sumažėjimo įtaka, atėmus atidėtąjį mokestį)	55,951	(8,974)	46,977
Ilgalaikiai įsipareigojimai:			
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	263,179	118,564	381,743

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.3 Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar neįsigalioję ir kurių Įmonė bei Grupė nėra pritaikiusi anksčiau laiko

Grupė/Įmonė nepritaikė šių TFAS ir TFAAK išaiškinimų, kurie jau yra patvirtinti, bet dar neįsigalioję:

TFAAK 15-asis aiškinimas „Nekilnojamojo turto statybos sutartys, taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau; Patvirtinus taikymui Europos Sąjungoje, aiškinimas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems po 2009 m. gruodžio 31 d.; leidžiama taikyti anksčiau laiko. Šis aiškinimas neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

Įterptosios išvestinės finansinės priemonės – TFAAK 9-ojo aiškinimo ir 39-ojo TAS pakeitimai, taikomi metiniams laikotarpiams, pasibaigiantiems 2009 m. birželio 30 d. arba vėliau; Pakeitimus patvirtinus taikymui Europos Sąjungoje, taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. gruodžio 31 d. arba vėliau; leidžiama taikyti anksčiau laiko. Šie pakeitimai neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

TFAAK 16-asis aiškinimas „Grynujų užsienio investicijų apsidraudimo sandoriai“, taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2008 m. spalio 1 d. arba vėliau; Patvirtinus taikymui Europos Sąjungoje, taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems po 2009 m. birželio 30 d.; leidžiama taikyti anksčiau laiko. Šis aiškinimas neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

TFAAK 17-asis aiškinimas „Nepiniginio turto paskirstymas savininkams“, taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau; Patvirtinus taikymui Europos Sąjungoje, aiškinimas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems po 2009 m. spalio 31 d.; leidžiama taikyti anksčiau laiko. Šis aiškinimas neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

TFAAK 18-asis aiškinimas „Turto, gauto iš klientų, perleidimas“. Aiškinimas taikomas perspektyviai turto, gauto iš klientų, perleidimo sandoriams, įvykdytiems 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau; leidžiama taikyti anksčiau laiko. Patvirtinus taikymui Europos Sąjungoje, TFAAK 18-asis aiškinimas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems po 2009 m. spalio 31 d.; leidžiama taikyti anksčiau laiko. Aiškinimas paaiškina klientų turto perdavimo apskaitos principus, visų pirma, aplinkybes, kurioms esant gali būti taikomas turto apibrėžimas; turto pripažinimą ir jo vertinimą įsigijimo savikaina pirminio pripažinimo metu; atskirų paslaugų nustatymą (viena ar daugiau paslaugų, suteiktų mainais už perduotą turta); pajamų pripažinimą; klientų perduotų pinigų apskaitos principus. Šiuo metu Grupė ir Įmonė vertina, kokios įtakos šis aiškinimas turės jos finansinėms ataskaitoms.

Teisių išleidimo klasifikavimas – 32-ojo TAS pakeitimas, paskelbtas 2009 m. spalio mėn. Pakeitimas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. vasario 1 d. arba vėliau. Šie pakeitimai neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

27-asis TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ (persvarstytas 2008 m. sausio mėn.), taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau. Pagal persvarstytą standartą reikalaujama, kad ūkio subjektas priskirtų visas bendras pajamas patronuojančios įmonės savininkams ir nekontroliuojančiai daliai (ankščiau „mažumos dalis“) net ir tuo atveju, jei dėl to nekontroliuojančios dalies atžvilgiu susidarytų neigiamas likutis (pagal šiuo metu galiojantį standartą reikalaujama perteklinius nuostolius daugeliu atveju priskirti patronuojančios įmonės savininkams). Pagal persvarstytą standartą taip pat reikalaujama, kad patronuojančios įmonės nuosavybės dalies dukterinėje įmonėje pokyčiai, kuriems įvykus kontrolė neprarandama, būtų apskaitomi kaip nuosavybės sandoriai. Taip pat pateikiami reikalavimai, kaip ūkio subjektas turėtų įvertinti bet kokią pelną ar nuostolį, atsirandantį dėl dukterinės įmonės kontrolės praradimo. Kontrolės praradimo momentu, bet kokia investicija, liekanti buvusioje dukterinėje įmonėje turės būti vertinama tikrąja verte. Standarto pakeitimai neturėtų turėti reikšmingos įtakos Grupės ir Įmonės finansinėms ataskaitoms.

3-asis TFAS „Verslo jungimai“ (persvarstytas 2008 m. sausio mėn.), taikomas verslo jungimams, kurie buvo įsigyti pirmo metinio ataskaitinio laikotarpio, prasidedančio nuo ar po 2009 m. liepos mėn. 1 d., pradžioje arba po jo. Pagal persvarstytą 3-ąjį TFAS ūkio subjektams bus leidžiama įvertinti nekontroliuojančią dalį, naudojant šiuo metu galiojančio 3-čiojo TFAS metodą (proporcinga įsigijamosios įmonės identifikuojamo grynojo turto dalis) arba pagal tikrąją vertę. Persvarstytas 3-asis TFAS išsamiau apibūdina pirkimo metodo taikymą verslo jungimams. Panaikintas reikalavimas kiekviename etapai vykdomo įsigijimo etape turta ir įsipareigojimą įvertinti tikrąja verte, siekiant nustatyti prestižo sumą. Persvarstytas standartas numato, kad vykdant įsigijimą etapais, įsigijantis ūkio subjektas privalės iš naujo įvertinti jo anksčiau turėtą įsigijamosios įmonės nuosavybės dalį tikrąja verte įsigijimo dieną, o susidarius pelniui ar nuostoliui pripažinti jį pelno (nuostolių) ataskaitoje. Su įsigijimu susijusios išlaidos bus apskaitomos atskirai nuo verslo jungimo ir todėl bus pripažintos sąnaudomis, o ne įtrauktos į prestižą. Įsigijantis ūkio subjektas įsigijimo dieną turės pripažinti įsipareigojimą bet kokio neapibrėžto pirkimo atlygio atžvilgiu. Šio įsipareigojimo vertės pokyčiai po įsigijimo bus atitinkamai pripažinti remiantis kitais taikomais TFAS, o ne koreguojant prestižo sumą. Persvarstytasis 3-asis TFAS apibrėžia verslo jungimus, kurie sujungia tik bendras įmones ir verslo jungimus, kurie sudaromi remiantis vien tik sutartimi. Šiuo metu Įmonė ir Grupė vertina, kokios įtakos standarto pakeitimas turės jos finansinėms ataskaitoms.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.3 Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar neįsigalioję ir kurių Įmonė bei Grupė nėra pritaikiusi anksčiau laiko (tęsinys)

5-ojo TFAS „Ilgalaikis turtas skirtas parduoti ir nutrauktoji veikla“ pakeitimas (ir dėl to atlikti 1-ojo TFAS pakeitimai), taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau. Šį pakeitimą 2008 m. gegužės mėnesį paskelbė Tarptautinių apskaitos standartų valdyba, vykdydama kasmetinį tobulinimo projektą. Paketimu patikslinama, kad jeigu įmonė parduoda dalį dukterinės įmonės ir dėl to praranda teisę ją kontroliuoti, dukterinės įmonės turtą ir įsipareigojimus įmonė turi klasifikuoti kaip parduoti skirtą turtą ar įsipareigojimus. Patikslinti nurodymai turėtų būti taikomi perspektyviai nuo dienos, kai įmonė pirmą kartą pradėjo taikyti 5-ąjį TFAS. Šiuo metu Grupė ir Įmonė vertina, kokios įtakos šis pakeitimas turės finansinėms ataskaitoms.

Kriterijus atitinkantys apdraudžiamieji objektai – 39-ojo TAS pakeitimas, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau taikant retrospektyviai. Šie pakeitimai neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

1-asis TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“ (persvarstytas 2008 m. gruodžio mėn.), taikomas finansinėms ataskaitoms, parengtoms pagal TFAS pirmą kartą, už laikotarpį, prasidedantį 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau. Patvirtinus taikymui Europos Sąjungoje, pakeistas standartas, taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. gruodžio 31 d. arba vėliau; leidžiama taikyti anksčiau laiko. Šis standartas neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

Grupės sandoriai, kurių apmokėjimas apskaičiuojamas akcijomis ir padengiamas grynaisiais pinigais – 2-ojo TFAS pakeitimai, taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. sausio 1 d. arba vėliau; nepatvirtinti taikymui Europos Sąjungoje. Šie pakeitimai neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

Papildomos išimtys, taikomos įmonėms pirmą kartą taikančioms TFAS – 1-ojo TFAS pakeitimai, taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. sausio 1 d. arba vėliau; nepatvirtinti taikymui Europos Sąjungoje. Šie pakeitimai neturėtų turėti reikšmingos įtakos Grupės ir Įmonės finansinėms ataskaitoms.

Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų patikslinimai, paskelbti 2009 m. balandžio mėn. 2-ojo TFAS, 38-ojo TAS, TFAAK 9-ojo ir 16-ojo aiškinimų pakeitimai taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau; 5-ojo TFAS, 8-ojo TFAS, 1-ojo TAS, 7-ojo TAS, 17-ojo TAS, 36-ojo TAS ir 39-ojo TAS pakeitimai taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. sausio 1 d. arba vėliau; patikslinimai nėra patvirtinti taikymui Europos Sąjungoje. Šie pakeitimai neturėtų turėti reikšmingos įtakos Grupės ir Įmonės finansinėms ataskaitoms.

24-ojo TAS „Informacija apie susijusias šalis“ pakeitimas, paskelbtas 2009 m. lapkričio mėn. Pakeistas standartas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2011 m. sausio 1 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Standarto pakeitimai numato supaprastintus informacijos atskleidimo reikalavimus valstybės valdomoms įmonėms ir patikslina susijusios šalies apibrėžimą. Šiuo metu Įmonė ir Grupė vertina, kokios įtakos pakeistas standartas turės atskleidimams finansinėse ataskaitose.

9-asis TFAS „Finansinės priemonės 1 dalis: klasifikavimas ir įvertinimas“, paskelbtas 2009 m. lapkričio mėn. Pakeistas taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2013 m. sausio 1 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. 9-asis TFAS pakeičia tas 39-ojo TAS dalis, kurios yra susijusios su finansinio turto klasifikavimu ir įvertinimu. Pagrindiniai nurodymai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į dvi grupes: finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte ir finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina. Sprendimas dėl klasifikavimo turi būti priimamas pirminio pripažinimo metu. Klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto taikomo finansinių priemonių valdymo modelio ir iš finansinės priemonės gaunamų pinigų srautų, numatytų pagal sutartį, specifikos.
- Vėlesniais laikotarpiais finansinė priemonė amortizuota savikaina apskaitoma tik tuomet, jeigu tai yra skolos finansinė priemonė ir jeigu tenkinamos abi šios sąlygos: (i) ūkio subjektas ketina laikyti turtą sutartinėms piniginėms įplaukoms gauti ir (ii) šio turto pagal sutartį numatyti pinigų srautai apima tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimus, t.y., būdingi tik pagrindiniai paskolų požymiai. Visos kitos skolos finansinės priemonės apskaitomos tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje.
- Visos nuosavybės finansinės priemonės vėlesniais laikotarpiais turi būti apskaitomos tikrąja verte. Parduoti skirtos nuosavybės finansinės priemonės turi būti apskaitomos tikrąja verte per pelną (nuostolį). Visų kitų nuosavybės finansinių priemonių, pasirinkti galima pirminio pripažinimo metu, sprendimas nebegali būti keičiamas, nerealizuotas ir realizuotas pelnas arba nuostoliai dėl tikrosios vertės pasikeitimo apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje, o ne per pelną ir nuostolį. Pelnas arba nuostoliai dėl tikrosios vertės pasikeitimo neperkeliami į pelną (nuostolį). Toks registravimas apskaitoje turi būti taikomas nuosekliai. Dividendai turi būti apskaitomi per pelno (nuostolio) straipsnį tol, kol jie atitinka investicijos gražos kriterijus.

Grupė ir Įmonė vertina, kokį poveikį turės šis standartas ir svarsto, kada jis bus taikomas.

TFAAK 19-asis aiškinimas „Finansinių įsipareigojimų panaikinimas išleidžiant nuosavybės finansines priemones“, taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. liepos 1 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Šis aiškinimas neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.3 Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar neįsigalioję ir kurių Įmonė bei Grupė nėra pritaikiusi anksčiau laiko (tęsinys)

Išankstiniai apmokėjimai pagal minimalųjį finansavimo reikalavimą – TFAAK 14-ojo aiškinimo pakeitimas, taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2011 m. sausio 1 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Šie pakeitimai neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

7-ojo TFAS reikalavimo atskleisti lyginamuosius duomenis ribotos išimties, taikomos įmonėms pirmą kartą taikančioms TFAS – 1-ojo TFAS pakeitimai, taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. sausio 1 d. arba vėliau; nepatvirtinti taikymui Europos Sąjungoje. Šie pakeitimai neturės įtakos Įmonės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.

2.4 Konsolidacijos principai

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima AB „Lietuvos energija“ ir jos dukterines įmones. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos tiems patiems ataskaitiniams laikotarpiams bei naudojant vienodus apskaitos principus.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo tos datos, kai jų efektyvi kontrolė pereina Įmonei ir nebėra konsoliduojamos nuo tos datos, kai kontrolė perleidžiama už Grupės ribų. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

Mažumai tenkanti konsoliduotų dukterinių įmonių grynojo turto dalis yra parodoma atskirai nuo Grupės nuosavo kapitalo. Mažumos dalis susideda iš mažumos dalies vertės pradinio verslo jungimo metu (žr. žemiau) ir mažumos dalies pasikeitimų dėl nuosavo kapitalo pokyčių, įvykusių po verslo jungimo datos. Nuostoliai, tenkantys mažumai ir viršijantys dukterinės įmonės nuosavo kapitalo mažumos dalį, yra priskiriami Grupei, išskyrus tuos atvejus, kai mažumos akcininkai turi prievolę ir yra pajėgūs papildomai investuoti, siekiant padengti nuostolius.

2.5 Verslo jungimai

Dukterinių įmonių įsigijimas, išskyrus įsigijimus tarp bendrai kontroliuojamų įmonių, yra apskaitomas taikant pirkimo metodą. Įsigijimo savikaina yra vertinama bendra tikrosios vertės suma, kurią sudaro mainais už įsigijamos įmonės kontrolę suteikto turto, prisiimtų įsipareigojimų bei Grupės išleistų nuosavybės priemonių tikroji vertė mainų dieną, pridėdant bet kokias išlaidas, tiesiogiai priskirtinas verslo jungimui. Įsigijamos įmonės identifikuojamas turtas, įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai, atitinkantys 3 TFAS „Verslo jungimai“ pateiktus pripažinimo kriterijus, yra pripažįstami jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, išskyrus ilgalaikį turtą (arba perleidimo grupes), kuris yra klasifikuojamas kaip laikomas pardavimui pagal 5 TFAS „Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui ir nutraukiama veikla“ ir yra pripažįstamas ir apskaitomas tikrąją verte atėmus pardavimo išlaidas.

Mažumos akcininkų dalis perkamojoje įmonėje pirminio pripažinimo metu yra įvertinama kaip apskaityto grynojo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų tikrosios vertės proporcinga dalis, tenkanti mažumai.

Dukterinių įmonių įsigijimams tarp bendrai kontroliuojamų įmonių nėra taikomas 3 TFAS „Verslo jungimai“ ir todėl tokie įsigijimai buvo apskaityti taikant jungimo metodą. Grupė nepripažino turto bei įsipareigojimų jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, o apjungė įsigytą turtą bei įsipareigojimus balansinėmis vertėmis. Naudojant jungimo metodą, papildomas prestižas neatsiranda, o konsoliduotose finansinėse ataskaitose įsigytos įmonės rezultatai apskaityti nuo įsigijimo dienos.

2.6 Investicijos į dukterines įmones (Įmonė)

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja patronuojanti įmonė. Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje yra apskaitytos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.7 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė/Įmonė daro reikšmingą įtaką, tačiau nėra nei dukterinė įmonė, nei dalis bendroje įmonėje. Reikšminga įtaka – tai galėjimas dalyvauti priimančioms finansinėms ir veiklos politikos sprendimus, tačiau tai nėra galia kontroliuoti ar bendrai kontroliuoti šiuos sprendimus. Grupė yra investavusi į bendrai valdomą įmonę, kuri yra jungtinės veiklos bendrovė, kurioje dalininkų susitarimu bendrai kontroliuojant vykdoma ekonominė veikla.

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje yra apskaitytos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių veiklos rezultatai įtraukiami į Grupės konsoliduotas finansines ataskaitas naudojant nuosavybės metodą, išskyrus atvejus, kai investicija yra klasifikuojama kaip laikoma pardavimui, kuomet ji yra apskaitoma pagal TFAS 5 „Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui ir nutraukiama veikla“. Taikant nuosavybės metodą, investicija į asocijuotą ar bendrai valdomą įmonę yra apskaitoma konsoliduotoje finansinės padėties ataskaitoje įsigijimo savikaina, pakoreguota po įsigijimo datos įvykusių Grupės grynojo turto asocijuotoje/bendroje įmonėje dalies pasikeitimais, atėmus bet kokių konkrečių investicijų vertės sumažėjimą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

2. Apskaitos principai (tęsinys)

2.7 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones (tęsinys)

Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės turto dalį joje, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiėmė teisinius arba netiesioginius įsipareigojimus arba padarė mokėjimus asocijuotos/bendrai valdomos įmonės vardu.

Bet koks įsigijimo savikainos perviršis lyginant su Grupės identifikuojamo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų grynąja asocijuotoje įmonėje dalimi, įvertinta tikraja verte, įsigijimo dieną pripažįstamas prestižu. Prestižas yra įtraukiamas į investicijos likutinę vertę ir vertinamas dėl vertės sumažėjimo kaip investicijos dalis. Jei po pakartotinio vertinimo Grupėi tenkanti identifikuojamo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų grynoji dalis įvertinta tikraja verte viršija įsigijimo savikainą, perviršis yra nedelsiant pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Kai Grupės įmonė vykdo operacijas su Grupės asocijuota/bendrai valdoma įmone, pelnas ar nuostoliai, tenkantys Grupėi, yra eliminuojami.

Finansinės garantijos, suteiktos už asocijuotų įmonių įsipareigojimus, pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įvertinta tikraja verte kaip investicija į asocijuotas įmones bei finansinis įsipareigojimas finansinės padėties ataskaitoje. Tikroji vertė yra įvertinama kaip tikrosios įsipareigojimo, už kurį suteikta garantija, vertės bei analogiško įsipareigojimo be garantijos tikrosios vertės skirtumas. Šis finansinis įsipareigojimas vėliau yra amortizuojamas ir pripažįstamas pajamomis priklausomai nuo susijusio asocijuotos įmonės finansinio įsipareigojimo bankui amortizacijos / gražinimo. Jeigu atsiranda požymių, kad asocijuota įmonė gali neįvykdyti savo įsipareigojimų bankui, finansinis įsipareigojimas įmonėje yra apskaitomas didesniąja iš amortizuotos vertės ir pagal TAS 37 „Atidėjiniai, neapibrėžti įsipareigojimai bei neapibrėžtas turtas“ nuostatas apskaičiuotos vertės.

2.8 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam materialiajam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Kaip aprašyta 2.2 pastaboje, nuo 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė/Grupė pakeitė apskaitos principą, taikomą ilgalaikiam materialiajam turtui (išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turto grupę) iš savikainos į perkainotos vertės metodą.

Iki 2008 m. gruodžio 31 d. ilgalaikis materialusis turtas buvo apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius.

Nuo 2008 m. gruodžio 31 d. ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turto grupę, kuri ir toliau apskaitoma savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą, yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškai, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, nepriklausomų turto vertintojų atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto balansine verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės. Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale (žr. 2.2. pastabą), o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolio) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusia apskaitinės turto vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas, o apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolio) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolio) straipsnį. Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį.

Nebaigtos statybos straipsnyje apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas įsigytas atskirai iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Verslo susijungimuose įsigyto nematerialiojo turto savikaina yra jo tikroji vertė įsigijimo data. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė/Įmonė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra (Grupė/Įmonė neturi neriboto tarnavimo laikotarpio nematerialiojo turto).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.8 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas (tęsinys)

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus nebaigtą statybą, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienu metų pabaigoje Grupė ir Įmonė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo/amortizacijos metodą, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai. 2008 m. gruodžio 31 d. ilgalaikio materialiojo turto normatyvai perkainotam turtui buvo patikslinti pagal likusį tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupės	Naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)
Pastatai	20 - 75
Statiniai, mašinos ir įrengimai:	20 - 25
- elektros ir ryšių įtaisai	15 - 35
- elektros įrenginiai	5 - 20
- kiti įrenginiai	
Elektrinių turtas:	75
- vandentakos hidrotechniniai statiniai ir įrengimai	50
- slėgiminiai vamzdiniai	25 - 40
- hidrotechninės turbinos	8 - 15
- kiti įrenginiai	4 - 10
Transporto priemonės	
Kitas materialusis turtas:	3 - 10
- kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	4 - 10
- inventoriai, įrankiai	3 - 4
Nematerialusis turtas	

Naujai įsigytam turtui vidutiniai ypatingai svarbios pagrindinės Grupės ir Įmonės veiklos ilgalaikio materialiojo turto grupių tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Vidutiniai naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)

Transformatorinių pastočių gamybiniai pastatai	30
330, 110, 35 Kv elektros energijos perdavimo oro linijos	40 - 55
330, 110, 35, 6-10 Kv skirstyklos elektros įrenginiai	30 - 35
330, 110, 35, 6-10 Kv galios transformatoriai	35
Relinės apsaugos ir automatikos įrenginiai	15 - 35
Technologinio ir dispečerinio valdymo įrenginiai	8

Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas išperkamosios nuomos būdu, yra nudėvimas per naudingą tarnavimo laikotarpį, taikant tą patį nusidėvėjimo skaičiavimo metodą kaip ir nuosavam turtui.

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas atskaitinių metų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Įmonė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

2.9 Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvienu finansinių ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Įmonė peržiūri likutinę ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Įmonė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamąją vertę, Grupė ir Įmonė paskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, Grupės ir Įmonės administracinis turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas generuojančio turto vienetams, priešingu atveju Grupės ir Įmonės administracinis turtas yra paskirstomas mažesnėmis pajamas generuojančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Kiekvienu finansinių ataskaitų sudarymo datą bei, kai yra vertės sumažėjimo požymių, atliekami ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikotarpis yra neapibrėžtas, ir ilgalaikio nematerialiojo turto, kuris nėra dar paruoštas naudojimui, vertės sumažėjimo testai.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.9 Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas (tęsinys)

Atsiperkamoji vertė yra didesnė nei tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartinės rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turto susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant ateities pinigų srautus.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, tai apskaitinė turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolio) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio), kaip aprašyta 2.8 pastaboje.

2.10 Investicinis turtas

Grupės/Įmonės investicinis turtas, kurį sudaro investicijos į pastatus, kurie yra laikomi uždirbti nuomos pajamas arba tikintis jų vertės padidėjimo, pirminio pripažinimo metu yra apskaitomas įsigijimo savikaina, įskaitant sandorių išlaidas. Po pirminio pripažinimo investicinis turtas yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą. Investiciniam turtui taikomi tie patys nusidėvėjimo skaičiavimo metodai ir laikotarpiai, kaip ir ilgalaikiam materialiajam turtui.

Perkėlimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tik tada, kai akivaizdžiai pasikeičia turto paskirtis. Tam tikras nekilnojamas turtas gali būti naudojamas Bendrovės/Grupės, o Bendrovės/Grupės nenaudojama turto dalis skiriama nuomos pajamoms uždirbti arba tikintis turto vertės padidėjimo. Jeigu Bendrovės/Grupės naudojama turto dalis gali būti atskirai parduota, turto dalys apskaitomos atskirai. Bendrovės/Grupės naudojama turto dalis apskaitoma vadovaujantis 16-ojo TAS reikalavimais, o turto dalis, skirta nuomos pajamoms uždirbti arba tikintis tokio turto vertės padidėjimo, apskaitoje registruojama vadovaujantis 40-ojo TAS reikalavimais.

2.11 Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas pardavimui tuomet, jeigu jo apskaitinė vertė bus atgauta jį pardavus ir kai turto pardavimas yra labai tikėtinas. Pardavimui skirtas turtas yra apskaitomas žemesne iš apskaitinės vertės ir tikrosios vertės, sumažintos numatomomis pardavimo išlaidomis, jeigu turto apskaitinę vertę ketinama atgauti jį pardavus, o ne toliau naudojant veikloje.

2.12 Finansinis turtas

Vadovaujantis TAS 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolį), finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas bei finansinį turtą, skirtą parduoti. Finansinio turto priskyrimas priklauso nuo finansinio turto rūšies ir tikslo ir yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinis turtas apskaitoje atvaizduojamas sandorio sudarymo dieną, kai finansinio turto pirkimas ar pardavimas vyksta pagal sutartį, kurios sąlygos reikalauja finansinio turto pateikimo atitinkamos rinkos nustatytu terminu. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte, pridėdam, tuo atveju jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte per pelną (nuostolį), tiesiogines išlaidas, susijusias su sandoriu.

Grupės/Įmonės finansinis turtas apima pinigus, trumpalaikius indėlius, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas bei paskolas, taip pat investicijas į vertybinius popierius ir yra skirstomas į šias dvi grupes: iki išpirkimo laikomos investicijos bei paskolos ir gautinos sumos.

Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas, ir yra tokia:

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme yra priskiriamas laikomam iki išpirkimo termino, jeigu Grupė ir Įmonė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino, yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.12 Finansinis turtas (tęsinys)

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos (kurios nėra išvestinė finansinė priemonė) ir kuriomis neprekiuojama aktyvioje rinkoje yra finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokią pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus per numatytą finansinio turto laikotarpį.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Įmonė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto ateities pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kad skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinų gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po balanso sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė/Įmonė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Grupė/Įmonė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai Grupė/Įmonė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia nei išlaiko su to turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė/Įmonė yra vis dar susijusi. Įmonės sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei/Įmonei gali tekti sumokėti.

2.13 Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimą vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas marketingo, pardavimo išlaidas.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.14 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro grynieji pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (pradinis terminas iki 3 mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika, bei bankų overdraftai. Bankų overdraftai finansinės padėties ataskaitoje yra apskaitomi kaip trumpalaikės paskolos.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, indėliai einamosiose sąskaitose ir kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių pradinis terminas iki 3 mėnesių.

2.15 Finansiniai įsipareigojimai bei Grupės ir Įmonės išleisti nuosavybės instrumentai

Instrumentų priskyrimas skolos ar nuosavybės instrumentams

Skolos ir nuosavybės instrumentai yra priskiriami arba finansiniams įsipareigojimams, arba nuosavybei, priklausomai nuo sutarties turinio.

Nuosavybės instrumentai

Nuosavybės instrumentas yra bet kokia sutartis, kuri patvirtina Grupės ir Įmonės turto, atėmus visus jos įsipareigojimus, nuosavybės dalį. Nuosavybės instrumentai yra apskaitomi gautų įplaukų verte, atėmus tiesiogines išleidimo išlaidas.

Finansiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimai yra priskiriami finansiniams įsipareigojimams, vertinamiems tikrąja verte per pelną (nuostolį), arba kitiems finansiniams įsipareigojimams. Grupė/Įmonė neturi finansinių įsipareigojimų, vertinamų tikrąja verte per pelną (nuostolį).

Kiti finansiniai įsipareigojimai

Kiti finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, yra pripažįstami tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais kiti finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (2.12 pastaba).

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki balanso datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas balanso datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.16 Užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta apskaitoje atvaizduojamos litais pagal operacijos atlikimo dieną Lietuvos banko skelbiamą lito ir užsienio valiutos santykį, kuris apytiksliai lygus rinkos kursui. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra konvertuojami į litus balanso sudarymo datos kursu. Pelnas ir nuostoliai, patirti dėl atsiskaitymų pagal šiuos sandorius bei dėl piniginio turto ar įsipareigojimų konvertavimo į litus, yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitą.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos bankas. Pagrindinių valiutų santykiai buvo tokie:

2009 m. gruodžio 31 d.		2008 m. gruodžio 31 d.	
1 LVL	= 4.8679 litų	1 LVL	= 4.8872 litų
100 RUB	= 7.9465 litų	100 RUB	= 8.3337 litų
10 SEK	= 3.3449 litų	10 SEK	= 3.1505 litų
1 USD	= 2.4052 litų	1 USD	= 2.4507 litų
10 EEK	= 2.2067 litų	10 EEK	= 2.2067 litų

Atskiros Grupės įmonių finansinės ataskaitos yra pateikiamos pagrindine ekonominės aplinkos, kurioje įmonė veikia, valiuta (funkcine valiuta). Konsoliduotose finansinėse ataskaitose kiekvienos Grupės įmonės finansiniai veiklos rezultatai bei finansinė būklė yra pateikiami litais, kurie yra Įmonės funkcinė valiuta ir Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų pateikimo valiuta.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.16 Užsienio valiuta (tęsinys)

Rengiant atskirų Grupės įmonių finansines ataskaitas, operacijos, atliktos kitomis nei įmonės funkcinėmis valiutomis (užsienio valiutomis), yra apskaitomos taikant valiutų kursus, galiojusius operacijų dieną. Kiekvieną balanso sudarymo datą piniginiai straipsniai, išreikšti užsienio valiuta, yra konvertuojami balanso sudarymo datos valiutos kursu. Nepiniginiai straipsniai, kurie apskaitomi tikrąja verte ir išreikšti užsienio valiuta, konvertuojami tikrosios vertės nustatymo dienos valiutos kursu. Nepiniginiai vienetai, kurie yra apskaityti įsigijimo verte ir išreikšti užsienio valiuta, nekonvertuojami.

Rengiant konsoliduotas finansines ataskaitas, užsienyje esančių Grupės įmonių turtas ir įsipareigojimai (įskaitant palyginamuosius skaičius) yra konvertuojami į litus balanso sudarymo datos valiutos kursu. Pajamos ir sąnaudos (įskaitant palyginamuosius skaičius) yra konvertuojamos į litus, naudojant vidutinį laikotarpio valiutos kursą, išskyrus tuos atvejus, kai valiutos kursas laikotarpio metu reikšmingai svyravo – tokiu atveju yra naudojamas operacijų datos valiutos kursas. Valiutos kurso skirtumai, jei tokių yra, pripažįstami užsienio valiutos perskaičiavimo rezerve nuosavame kapitale. Šie valiutos kurso pasikeitimai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo laikotarpiu, kai užsienyje veikianti įmonė yra parduodama.

2.17 Dotacijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos bei trečiųjų šalių kompensacijos, susijusios su turtu, apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio turto forma arba skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte ir vėliau pripažįstamos pajamomis, mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas, per atitinkamo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos, gaunamos atskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek per atskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

2.18 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė/Įmonė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Kai Grupė/Įmonė tikisi, kad dalis ar visa atidėjiniių suma bus kompensuota, pavyzdžiui pagal draudimo sutartį, gautina kompensacija yra pripažįstama kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai kompensavimas yra garantuotas. Su atidėjiniais susijusios išlaidos yra apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje grynąja verte, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

Atidėjiniai pensijų išmokoms

Kiekvienas darbuotojas, išeidamas iš darbo prasidėjus pensiniam amžiui, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę gauti 2 mėnesinių atlyginimų dydžio išmoką. Aktuariniai skaičiavimai yra atlikti siekiant įvertinti tokių pensinių išmokų įsipareigojimą. Įsipareigojimas apskaitomas dabartine verte, diskontuota naudojant rinkos palūkanų normą.

2.19 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Įmonė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytą įmokų planas – tai planas, pagal kurį Grupė moka nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

(b) Išėitinės kompensacijos

Išėitinės kompensacijos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išėiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Grupė ar Įmonė pripažįsta išėitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išėitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei išėitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių nuo balanso datos, jos yra diskontuojamos iki dabartinės vertės.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.19 Išmokos darbuotojams (tęsinys)

(c) Premijų planai

Įmonė ir Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

2.20 Nuomos apskaita

Nustatymas, ar sutartis yra nuomos sutartis, yra paremtas informacija sutarties pasirašymo data. Yra vertinama, ar sutartis yra susijusi su specifinio turto naudojimu bei ar sutartis suteikia teisę naudoti turtą.

Nuoma yra pripažįstama išperkama, kai pagal nuomos sąlygas perduodama iš esmės visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma.

Grupė ir Įmonė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Įmonė kaip nuomininkas

Išperkama nuoma išsinuomotas turtas yra pripažįstamas kaip turtas verte, lygia išsinuomoto turto tikrajai vertei nuomos pradžioje, arba dabartinei minimalių nuomos įmokų pagal nuomos sutartį vertei, jei ji yra mažesnė. Atitinkamas įsipareigojimas nuomotojui finansinės padėties ataskaitoje yra atvaizduojamas kaip išperkamosios nuomos įsipareigojimas. Nuomos mokėjimai yra išskiriami į finansines sąnaudas ir finansinių įsipareigojimų mažinimą taip, kad būtų pasiekta įsipareigojimo likučio mažėjimo pastovi palūkanų norma. Finansinės sąnaudos yra pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

2.21 Segmentų ataskaita

Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją pagrindiniams sprendimams priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimus priimančias asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra Valdyba, priimanči strateginius sprendimus.

2.22 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė/Įmonė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus prekių grąžinimus ir nuolaidas. Pajamų pripažinimui taip pat taikomi šie kriterijai:

Pajamos iš elektros pardavimo

Pajamos iš elektros, kuri yra įsigyjama aukcione, pardavimo, elektros eksporto ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) yra pripažįstamos perdavus pirkėjui riziką ir su sandoriu susijusią teikiamą ekonominę naudą.

Pajamos iš su elektros energija susijusių paslaugų

Pajamos iš elektros perdavimo ir kitų su elektra susijusių paslaugų yra pripažįstamos, kai paslaugos suteiktos.

Kainų reguliavimas

Perdavimo ir VIAP teikimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisijai) nustatant viršutines kainų ribas. Konkretias perdavimo ir VIAP kainas ir tarifus nustato paslaugos teikėjas, neviršydamas Komisijos patvirtintų ribų.

Gamintojų ir nepriklausomų tiekėjų parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas užima daugiau kaip 25 procentus rinkos. Tokiu atveju, kainų reguliavimo tvarką nustato Komisija.

Importo bei eksporto kainos nėra reguliuojamos.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.22 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas (tęsinys)

Vykdydama VIAP veiklą, Įmonė ir Grupė uždirba pajamas bei patiria sąnaudas. VIAP lėšos - tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams (remiantis iš anksto patvirtintais metiniais paslaugų kiekiais bei kainomis). Šios paslaugos vėliau teikiamos skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą. Jeigu pasibaigus kalendoriniams metams Įmonės surinktos lėšos iš vartotojų ir skirstomųjų tinklų operatorių už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas viršijo arba buvo mažesnės už faktiškai sumokėtas VIAP lėšas šių paslaugų teikėjams, tai perdavimo sistemos operatorius privalo šį lėšų skirtumą įvertinti skaičiuodamas ateinančių metų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos dedamąją.

Įmonė ir Grupė perka galios rezervavimo paslaugą iš elektros energijos tiekėjų pagal galios rezervavimo sutartį, o vėliau teikia šią paslaugą skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą.

Naujų vartotojų prijungimas

Mokesčiai gauti už naujų vartotojų prijungimą pirminio pripažinimo metu apskaitomi kaip ateinančių laikotarpių pajamos, o vėliau proporcingai pripažįstami pajamomis per tą patį laikotarpį kaip ir susijusios turto pastatymo sąnaudos. Susijusios sąnaudos, kurias sudaro ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertė bei kitos sąnaudos, yra kapitalizuojamos ir nudėvimos per nustatytą kapitalizuoto turto naudojimo laikotarpį.

Remonto paslaugų pajamos

Individualių sutarčių/projektų su klientais, pvz. remonto paslaugų (28 pastaba), pajamos pripažįstamos proporcingai atliktam darbui, kuris įvertinamas palyginant realiai patirtas projekto sąnaudas su bendromis numatytomis projekto sąnaudomis. Tikėtinas pelningumo pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai tokie pokyčiai nustatomi. Projektai reguliariai peržiūrimi ir nustatoma, kad sandoris bus nuostolingas, apskaitomi atitinkami atidėjiniai.

Kitos pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip pagrindinės veiklos pinigų srautai.

Dividendų pajamos pripažįstamos tada, kai akcininkai įgauna teisę gauti dividendus. Gautos dividendų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai. Iš dukterinių įmonių gautos patronuojančios įmonės dividendų pajamos, konsoliduotose finansinėse ataskaitose yra išelminuojamos.

Pajamas ir sąnaudas, susijusias su Grupės ir Įmonės teikiamomis informacinių technologijų paslaugomis, o taip pat susijusias su Grupės ir Įmonės turimais poilsio namais bei susijusias su ilgalaikio turto pardavimu ir nuoma, Grupė ir Įmonė apskaito kaip kitas veiklos pajamas ir sąnaudas.

Sanaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

2.23 Finansavimo išlaidos

Visos finansavimo išlaidos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

2.24 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėto pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų sudarymo datą. 2009 metais pelno mokesčio tarifas buvo 20 proc. (2008 m. 15 proc.). Nuo 2010 m. sausio 1 d. įsigaliojo 15 proc. pelno mokesčio tarifas.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.24 Pelno mokesčiai (tęsinys)

Atidėtas pelno mokesčiai

Atidėtas pelno mokesčiai apskaitomas balanso įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas balanso sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir įmonė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami tarpusavyje, kai jie yra susiję su mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų ir kuomet egzistuoja teisė padengti einamojo laikotarpio mokėtinus mokesčius grynąja verte.

Pelno mokesčiai ir atidėtas pelno mokesčiai už ataskaitinį laikotarpį

Pelno mokesčio ir atidėto pelno mokesčio sąnaudos ar nauda apskaitomos per pelną (nuostolį), išskyrus tuos atvejus, kai jos susijusios su straipsniais apskaitomais nuosavame kapitale. Tuomet atidėti mokesčiai taip pat apskaitomi nuosavame kapitale.

Pereinant prie TFAS Grupė ir Įmonė finansinėse ataskaitose perkainoto ilgalaikio materialaus turto vertę pripažino menama savikaina. Kadangi turto, vertinamo menama savikaina, mokesstinė bazė pereinant prie TFAS liko įsigijimo savikaina (arba suma, paremta įsigijimo savikaina), dėl atlikto perkainojimo susidarė laikinieji skirtumai, susiję su turtu, ir buvo pripažintas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas. Po perėjimo prie TFAS esant poreikiui atidėtąjį mokesčių perskaičiuoti (pvz., dėl mokesčių tarifo pasikeitimo), Grupė ir Įmonė perskaičiavimo įtaką apskaito tiesiogiai finansinės padėties ataskaitoje nepaskirstytojo pelno straipsnyje.

2.25 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas būtų įvykęs pateikiamo ankstesniojo laikotarpio pradžioje.

Svertinis akcijų skaičiaus vidurkis, kurio pagrindu skaičiuojama pelno dalis vienai akcijai 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. buvo 689,515,435. 2009 m. gruodžio 31 d., 2008 m. gruodžio 31 d. ir per laikotarpius, pasibaigusius šias datas Įmonė neturėjo jokių pelną vienai akcijai mažinančių pasirinkimo sandorių, todėl vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

2.26 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus verslo jungimuose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad išteklių, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.27 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Įmonės padėtį balanso sudarymo datai (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

2.28 Susijusios šalys

Susijusiomis su Įmone ir Grupe šalimis pripažįstami akcininkai, darbuotojai, Valdybos nariai, jų artimi giminės ir Įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai (per tarpininką) kontroliuoja Įmonę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.29 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras apskaitos standartas specifiskai tokio sudengimo reikalauja.

2.30 Palyginamieji skaičiai

Sudarydama šias finansines ataskaitas, Grupė ir Įmonė finansinės padėties ataskaitoje perklasifikavo 21,244 tūkst. litų išankstinių apmokėjimų iš ilgalaikio turto į išankstinius apmokėjimus už ilgalaikį turtą, kad palyginamoji informacija atitiktų 2009 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų pateikimą.

3 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai ir įvertinimo neapibrėžtumai

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turėjo įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima ilgalaikio materialiojo turto ir investicinio turto tikrosios vertės nustatymą bei nusidėvėjimą (2.2, 2.8, 5 ir 6 pastabos), gautinų sumų ir investicijų vertės sumažėjimo įvertinimą (2.12, 7, 10 ir 11 pastabos), remonto darbų sutarčių įvykdymo lygio nustatymą (2.22 ir 28 pastabos), atidėjinių įvertinimą (2.18 ir 21 pastabos) ir neapibrėžtų įsipareigojimų atskleidimą (35 pastaba). Būsiami įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas.

Pastarojo meto pasaulio finansų rinkų svyravimai

Besitęsianti pasaulinė likvidumo krizė, kuri prasidėjo 2008 m. viduryje, sąlygojo daugelio problemų atsiradimą, įskaitant mažesnį kapitalo rinkos finansavimą, žemesnį likvidumo lygį bankininkystės sektoriuje ir kartais aukštesnes tarpbankinio skolinimosi normas ir ypač didelius svyravimus vertybinių popierių rinkose. Nestabili padėtis pasaulinėse finansų rinkose lėmė bankų bankrotus ir privertė imtis priemonių gelbėti bankams, veikiančioms Jungtinėse Valstijose, Vakarų Europos šalyse, Rusijoje ir kitose valstybėse. Besitęsiančios finansinės krizės poveikio mastą sunku numatyti bei visiškai nuo jos apsisaugoti. Vadovybė negali patikimai nustatyti, kokį poveikį Grupės ir Įmonės finansinei būklei turės tolesnis finansų rinkų likvidumo mažėjimas ir svyravimų didėjimas valiutos ir nuosavybės vertybinių popierių rinkose. Vadovybė mano, kad dabartinėmis sąlygomis taikomos visos būtinos priemonės Grupės ir Įmonės veiklos stabilumui ir plėtrai užtikrinti.

Mokesčių patikrinimai

Mokesčių inspekcija turi teisę bet kuriuo metu tikrinti įrašus ir dokumentus už paskutinius 5 mokestinius metus bei priskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. Grupės ir Įmonės vadovybė nežino jokių aplinkybių, galinčių sąlygoti potencialius reikšmingus įsipareigojimus šiuo atžvilgiu.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvai

Vadovybė, vertindama ilgalaikio materialiojo turto likusį naudingo tarnavimo laikotarpį, atsižvelgia į darbuotojų, atsakingų už turto techninę priežiūrą, pateikiamas išvadas.

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas

Grupės ir Įmonės ilgalaikio materialiojo ir investicinio turto tikrosios vertės vertinimą 2008 m. gruodžio 31 d. atliko nepriklausomi turto vertintojai, kurie naudojo palyginamųjų kainų metodą arba nusidėvėtos atstatomosios vertės ar diskontuotų pinigų srautų metodą turto tikrajai vertei nustatyti, priklausomai nuo vertinamo turto rūšies. Apskaičytas įvertintas tikrosios vertės ir balansinės vertės skirtumas yra atskleistas 2.2 pastaboje.

2009 m. gruodžio 31 d. Vadovybė patikslino ilgalaikio materialiojo turto apskaitines vertes vadovaujantis perkainotos vertės metodu. Grupė ir Įmonė įvertinus Lietuvos Respublikos Statistikos departamento skelbiamą 2009 m. 11 mėnesių statybos kainų pokyčių indeksų kritimą atitinkamoms turto grupėms, sumažino ilgalaikio materialiojo turto apskaitinę vertę. Grupė ir Įmonė pritaikė 12,27% statistinį indeksą pastatų grupei ir 9,68% indeksą visoms kitoms ilgalaikio materialiojo turto grupėms, kurios 2008 gruodžio 31 d. buvo vertinamos nusidėvėtos atstatomosios vertės metodu. Be to, Bendrovės ir Grupės ilgalaikis materialusis turtas, daugiausiai nekilnojamas turtas (administraciniai pastatai, sandėliai), kuris 2008 m. gruodžio 31 d. buvo perkainojamas taikant palyginamųjų kainų metodą, 2009 m. gruodžio 31 d. buvo perkainotas naudojant nepriklausomos turto vertinimo bendrovės UAB „Ober-Haus nekilnojamas turtas“ pateiktą ataskaitą apie komercinio nekilnojamojo turto tikrųjų verčių pasikeitimus Lietuvoje per 2009 metus pagal regionus. Ši ataskaita buvo parengta remiantis rinkos duomenimis pagrįstais įrodymais apie nekilnojamojo turto kainų pokyčius. Išsamesnė informacija pateikiama 5 pastaboje.

Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas

Grupė ir Įmonė, mažiausiai kartą per metus, įvertina, ar yra kokių nors požymių, kad ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Įmonė atlieka vertės sumažėjimo testą taip, kaip yra nurodyta 2 pastaboje.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip**

3 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai ir įvertinimo neapibrėžtumai (tęsinys)

Grupė ir Įmonė ilgalaikį materialųjį turta, išskyrus Kauno hidroelektrinės ir Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės turta apskaito tikrąja verte vadovaujantis 16-uju Tarptautiniu apskaitos standartu „Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai“. Daugelio Grupės ir Įmonės ilgalaikio materialiojo turto vienetų tikroji vertė dėl jo specifiškumo buvo nustatyta taikant nudėvėtosios atstatomosios vertės metodą 2008 gruodžio 31 d.

Vadovaujantis Tarptautiniais vertinimo standartais, turto vertę nustatant pagal nudėvėtosios atstatomosios vertės metodą, turi būti atliekamas ir pakankamo pelningumo testas. Pagal apskaitos reikalavimus ilgalaikio materialiojo turto vertės turi būti periodiškai peržiūrimos. Ilgalaikio materialiojo turto vertė turi būti sumažinta, jeigu jo apskaitinė vertė finansinės padėties ataskaitoje yra didesnė už jo naudojimo vertę arba tikrąją vertę, atėmus pardavimo išlaidas. Kitaip tariant, finansinės padėties ataskaitoje nurodyta ilgalaikio materialiojo turto vertė turi būti sumažinta iki didesnės vertės – dabartinės būsimos turto naudos, kurią Grupė ir Įmonė gautų turta naudodama, vertės arba įplaukų, kurios būtų gautos turta nedelsiant nurašius ir pardavus, vertės.

Ankstesnėje Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo redakcijoje, kuri galiojo 2008 m. gruodžio 31 d., buvo numatyta, kad nustatant viršutines elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų ribas atsižvelgiama į paslaugos teikėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertę, kuri nustatoma pagal paslaugos teikėjo finansines ataskaitas (reguluojama turto bazė).

Vadovaujantis nuo 2009 m. birželio 1 d. įsigaliojusiu įstatymo pakeitimu, nustatant viršutines perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų ribas reikalaujama atsižvelgti į paslaugos teikėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertę, kurią įvertina ir patvirtina Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija („Komisija“), remiantis Komisijos parengtais ir Vyriausybės patvirtintais paslaugos teikėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principais.

Remiantis sprendimu „Dėl elektros energijos paslaugos tiekėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principų“, nustatant viršutines elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų kainų ribas, paslaugos teikėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertė yra lygi ilgalaikio materialiojo turto likutinei (balansinei) vertei 2002 m. gruodžio 31 d., padidintai su Komisija suderintų ir įgyvendintų investicijų suma ir sumažintai turto nusidėvėjimo suma, apskaičiuota Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo nustatyta tvarka ir t.t.

Vadovybė nuomone aukščiau paminėti įstatyminių aktų pasikeitimai turi reikšmingą neigiamą įtaką ilgalaikio materialiojo turto tikrajai vertei. Dėl minėtų priežasčių šiose finansinėse ataskaitose pateiktos ilgalaikio materialiojo turto vertės gali reikšmingai skirtis nuo tų, kurios būtų buvę apskaitytos, jeigu būtų atliktas nepriklausomas turto vertinimas kaip to reikalauja Tarptautiniai vertinimo ir apskaitos standartai. Tikėtina, kad toks vertinimas, neigiamai įtakotų Grupės ir Įmonės veiklos rezultatus ir akcininkų nuosavybę 2009 m. finansinėse ataskaitose.

Nepriklausomi turto vertintojai neatliko ilgalaikio materialiojo turto tikrųjų verčių 2009 m. gruodžio 31 d. vertinimo, nes pirmiau paminėti įstatymų pakeitimai įsigaliojo tik 2010 m. sausio 1 d. ir šių pakeitimų įtaka Grupės ir Įmonės galimybės uždirbti pajamas ateityje negali būti patikimai įvertinta. Dėl šios priežasties vadovybė mano, kad šių finansinių ataskaitų parengimo dieną Grupės ir Įmonės ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta. Išsamesnė informacija apie Grupės ir Įmonės atliktą ilgalaikio materialiojo turto perkainojimą pateikiama pastraipoje *Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas* (66 psl.) ir 5 pastaboje.

Dėl tų pačių aukščiau nurodytų priežasčių 2009 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Įmonė neatliko ir Kauno hidroelektrinės ir Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės ilgalaikio materialiojo turto, kuris apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, vertės sumažėjimo testo.

2008 m. gruodžio 31 d. vadovybės vertinimu nebuvo jokių požymių, rodančių, kad ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė vertė yra sumažėjusi, išskyrus dukterinės įmonės UAB „Kauno energetikos remontas“ (kuri patyrė ženklų veiklos apimties sumažėjimą bei nuostolius) ilgalaikį materialųjį turta. Vadovybė atsiperkamąją UAB „Kauno energetikos remontas“ ilgalaikio materialiojo turto vertę nustatė įvertindama tikėtiną jo grynąją galimą realizavimo vertę 2008 m. gruodžio 31 d. Tokiu būdu apskaičiuotas 9,320 tūkst. Lt vertės sumažėjimas buvo apskaitytas Grupės bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Investicijų į dukterines (Įmonėje) ir asocijuotas įmones (Įmonėje ir Grupėje) vertės sumažėjimas

Kadangi dukterinių ir asocijuotų įmonių akcijomis nėra prekiaujama biržoje, Grupė/Įmonė įvertino investicijų atsiperkamąją vertę atsižvelgdama į Įmonė/Grupėi tenkančią dukterinės/asocijuotos įmonės grynojo turto dalies apskaitinę vertę, kuri, vadovybės vertinimu, 2008 m. gruodžio 31 d. buvo artima jo tikrajai vertei, išskyrus investiciją į dukterinę įmonę UAB „Kauno energetikos remontas“, kuri patyrė ženklų veiklos apimties sumažėjimą bei nuostolius. Investicijos atsiperkamoji vertė buvo nustatyta remiantis tikėtina grynąja turto galimo realizavimo verte, atskirai vertinant kiekvieną balanso straipsnį. Įvertintos grynojo galimo realizavimo vertės sudaro nuo 75 proc. iki 100 proc. nuo atitinkamų straipsnių apskaitinių verčių. Palyginamieji rinkos duomenys šiame vertinime 2008 m. naudoti nebuvo. Investicijos į dukterinę įmonę UAB „Kauno energetikos remontas“ atsiperkamoji vertė 2009 m. gruodžio 31 d. buvo nustatyta diskontuojant būsimus pinigų srautus pritaikius 13,42% diskonto normą. Tikėtinas pinigų srautas gautas atsižvelgiant į dukterinėje įmonėje vykdomus pertvarkymus, kurie leis sumažinti sąnaudas, bei darant prielaidą, kad atsigaunant Lietuvos ekonomikai didės įmonės pajamos. Taip pat pajamų didėjimas susijęs su įmonės laimėtu konkursu dėl AB „Lietuvos energija“ Panevėžio TP rekonstrukcijos. Vadovaujantis tokiomis prielaidomis gauta atsiperkamoji vertė 2009 m. gruodžio 31 d. viršija balansinę vertę, todėl papildomo investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimo 2009 m. gruodžio 31 d. neapskaičiuota.

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

Įsipareigojimas perleisti Kauno hidroelektrinę ir Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę

Grupės/Įmonės vadovybės vertinimu, 37 pastaboje aprašytas įsipareigojimas ir jo pasikeitusios aplinkybės perleisti Kauno hidroelektrinę ir Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę vyriausybei netenkina TFAS 5 „Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui ir nutraukiama veikla“ klasifikavimo kriterijų 2009 m. gruodžio 31 d., kadangi akcininkų susirinkimo, įvykusio 2010 m. sausio 29 d., sprendimas nutraukti Kauno hidroelektrinės ir Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės atskyrimo procesą, patvirtina sąlygas, egzistavusias 2009 m. gruodžio 31 d.

Pagrindiniai principai, naudoti kitiems reikšmingiems įvertinimams, yra aprašyti atitinkamose šių finansinių ataskaitų pastabose.

Šių finansinių ataskaitų rengimo dieną nebuvo reikšmingos rizikos, kad apskaitinė turto ir įsipareigojimų vertė turės būti reikšmingai pakoreguota ateinančiais ataskaitiniais metais dėl vadovybės padarytų prielaidų ir susijusių įvertinimų pasikeitimo, išskyrus (a) pakeitimus kurių gali prireikti, jei pasikeistų vadovybės įvertinimai dėl UAB „Kauno energetikos remontas“ ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės, aprašyti aukščiau ir (b) pakeitimus, kurių gali prireikti dėl neapibrėžtumų, susijusių su licencijuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymu 2009 m. gruodžio 31 d., kaip aprašyta aukščiau.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

4 Nematerialusis turtas

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės ilgalaikį nematerialųjį turtą sudarė:

Grupė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nemate- rialusis turtas	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2,337	17,634	36	20,007
Sukaupta amortizacija	(1,714)	(13,173)	(15)	(14,902)
Likutinė vertė 2007 m. gruodžio 31 d.	623	4,461	21	5,105
2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs laikotarpis				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	623	4,461	21	5,105
Įsigijimai	21	496	-	517
Amortizacija	(508)	(1,854)	(6)	(2,368)
Vertės sumažėjimas	-	(105)	-	(105)
Likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	136	2,998	15	3,149
2008 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2,358	18,100	36	20,494
Sukaupta amortizacija	(2,222)	(14,997)	(21)	(17,240)
Vertės sumažėjimas	-	(105)	-	(105)
Likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	136	2,998	15	3,149
2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs laikotarpis				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	136	2,998	15	3,149
Įsigijimai	-	1,012	18	1,030
Amortizacija	(125)	(1,589)	(10)	(1,724)
Likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d.	11	2,421	23	2,455
2009 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2,155	18,231	54	20,440
Sukaupta amortizacija	(2,144)	(15,705)	(31)	(17,880)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(105)	-	(105)
Likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d.	11	2,421	23	2,455

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonės ilgalaikį nematerialųjį turtą sudarė:

Įmonė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nemate- rialusis turtas	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2,277	17,501	-	19,778
Sukaupta amortizacija	(1,667)	(13,108)	-	(14,775)
Likutinė vertė 2007 m. gruodžio 31 d.	610	4,393	-	5,003
2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs laikotarpis				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	610	4,393	-	5,003
Įsigijimai	-	470	-	470
Amortizacija	(492)	(1,837)	-	(2,329)
Likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	118	3,026	-	3,144
2008 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2,277	17,941	-	20,218
Sukaupta amortizacija	(2,159)	(14,915)	-	(17,074)
Likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	118	3,026	-	3,144
2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs laikotarpis				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	118	3,026	-	3,144
Įsigijimai	-	850	-	850
Amortizacija	(118)	(1,516)	-	(1,634)
Likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d.	-	2,360	-	2,360
2009 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2,073	17,910	-	19,983
Sukaupta amortizacija	(2,073)	(15,550)	-	(17,623)
Likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d.	-	2,360	-	2,360

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

4 Ilgalaikis nematerialusis turtas (tęsinys)

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Įmonės pilnai amortizuoto, tačiau vis dar veikloje naudojamo ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimo vertės buvo tokios:

Ilgalaikio nematerialiojo turto grupė	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Patentai ir licencijos	2,073	2,073	817	817
Programinė įranga	13,140	13,089	12,628	12,583
Iš viso	15,213	15,162	13,445	13,400

5 Ilgalaikis materialusis turtas

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės ilgalaikį materialųjį turtą sudarė:

Grupė	Žemė		Statiniai ir mašinos	Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtas	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
	Žemė	Pastatai						
2007 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimo vertė	84	153,967	2,110,616	592,794	24,893	138,693	121,330	3,142,377
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(20,829)	(419,252)	(72,866)	(14,796)	(72,087)	-	(599,830)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,235)	(369)	-	(728)	-	(2,477)
Likutinė vertė	84	132,993	1,690,129	519,559	10,097	65,878	121,330	2,540,070
2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs laikotarpis								
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	84	132,993	1,690,129	519,559	10,097	65,878	121,330	2,540,070
Įsigijimai	35	602	5,095	56,321	2,919	5,591	93,675	164,238
Perkainojimas	167	60,924	533,453	-	19	6,863	342	601,768
Pardavimai	-	(7)	(21)	-	(31)	(3)	-	(62)
Nurašymai	-	-	(1,248)	(13)	(273)	(2,958)	-	(4,492)
Vertės sumažėjimas	-	(6,541)	(2,778)	(769)	-	-	-	(10,088)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	12,194	52,550	-	-	4,401	(69,145)	-
Perklasifikavimai į investicinį turtą (6 pastaba)	-	(3,919)	-	-	-	-	-	(3,919)
Nusidėvėjimas	-	(3,325)	(94,646)	(19,473)	(3,135)	(17,265)	-	(137,844)
Likutinė vertė	286	192,921	2,182,534	555,625	9,596	62,507	146,202	3,149,671
2008 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimo arba perkainota vertė	286	199,607	2,186,547	648,893	9,596	63,235	146,202	3,254,366
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	(92,130)	-	-	-	(92,130)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(6,686)	(4,013)	(1,138)	-	(728)	-	(12,565)
Likutinė vertė	286	192,921	2,182,534	555,625	9,596	62,507	146,202	3,149,671

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtas	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs laikotarpis								
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	286	192,921	2,182,534	555,625	9,596	62,507	146,202	3,149,671
Įsigijimai	-	4,610	1,039	38,830	245	14,347	49,384	108,455
Perkainojimas	-	(44,509)	(191,900)	-	-	(3)	(522)	(236,934)
Pardavimai	-	(306)	-	-	-	(2)	-	(308)
Nurašymai	-	-	(1,504)	(332)	-	(19)	-	(1,855)
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	369	-	-	-	369
Perklasifikavimas tarp grupių	-	7,014	147,133	-	-	14,256	(168,403)	-
Perklasifikavimas į atsargas	-	(4,619)	(2,165)	-	-	(1,258)	-	(8,042)
Perklasifikavimas į investicinį turtą (6 pastaba)	-	(20,064)	-	-	-	-	-	(20,064)
Nusidėvėjimas	-	(4,875)	(129,815)	(22,283)	(2,900)	(19,474)	-	(179,347)
Likutinė vertė	286	130,172	2,005,322	572,209	6,941	70,354	26,661	2,811,945
2009 m. gruodžio 31 d. Įsigijimo arba perkainota vertė								
Įsigijimo arba perkainota vertė	286	135,125	2,009,335	687,391	9,841	90,084	26,661	2,958,723
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	(114,413)	(2,900)	(19,474)	-	(136,787)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(4,953)	(4,013)	(769)	-	(256)	-	(9,991)
Likutinė vertė	286	130,172	2,005,322	572,209	6,941	70,354	26,661	2,811,945

Kaip aprašyta 2.2 pastaboje, 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtą, buvo perkainotas. Visa perkainojimo įtaka sudarė 601,768 tūkst. litų ir buvo apskaityta taip: 615,891 tūkst. litų vertės padidėjimas, atėmus 123,168 tūkst. litų atidėtąjį mokestį, buvo apskaitytas perkainojimo rezerve, o 14,123 tūkst. litų vertės sumažėjimas buvo apskaitytas konsoliduotoje bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip vertės sumažėjimas.

2009 m. gruodžio 31 d. Grupės ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtą, buvo perkainotas, kaip aprašyta 3 pastaboje. Visa perkainojimo įtaka sudarė 236,934 tūkst. litų ir buvo apskaityta taip:

	Kitų bendrųjų pajamų ir perkainojimo rezervo nuosavame kapitale sumažėjimas	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	Visa perkainojimo įtaka
Turtas, kuris buvo vertintas nudėvėtos atstatomosios vertės metodu	124,307	73,058	197,365
Turtas, kuris buvo vertintas palyginamųjų kainų metodu	31,467	8,102	39,569
	155,774	81,160	236,934

2009 m. gruodžio 31 d. Grupė perklasifikavo 8,042 tūkst. litų turtą (atėmus 2,927 tūkst. litų vertės sumažėjimo nuostolius) iš pastatų, statinių ir mašinų bei kito ilgalaikio materialiojo turto į atsargas (9 pastaba).

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonės ilgalaikį materialųjį turtą sudarė:

Įmonė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtas	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimo vertė	84	127,324	2,101,368	592,794	22,508	137,912	122,925	3,104,915
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(18,837)	(415,860)	(72,866)	(13,917)	(71,674)	-	(593,154)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,224)	(369)	-	(728)	-	(2,466)
Likutinė vertė	84	108,342	1,684,284	519,559	8,591	65,510	122,925	2,509,295

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Įmonė	Statiniai		Hidroelek- trinės ir hidroakumu- liacinės elektrinės turtas	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso	
	Žemė	Pastatai						ir mašinos
2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs laikotarpis								
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	84	108,342	1,684,284	519,559	8,591	65,510	122,925	2,509,295
Įsigijimai	35	-	1,823	56,321	2,852	5,539	81,755	148,325
Perkainojimas	167	54,956	531,646	-	-	6,269	(217)	592,821
Nurašymai	-	-	(938)	(13)	(273)	(2,958)	-	(4,182)
Vertės sumažėjimas	-	-	-	(769)	-	-	-	(769)
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	-	-	-	-	-
Perklasifikavimai tarp grupių	-	748	52,643	-	-	4,733	(58,124)	-
Perklasifikavimai į investicinį turtą (6 pastaba)	-	(5,017)	-	-	-	-	-	(5,017)
Nusidėvėjimas	-	(2,770)	(93,538)	(19,473)	(2,827)	(17,175)	-	(135,783)
Likutinė vertė	286	156,259	2,175,920	555,625	8,343	61,918	146,339	3,104,690
2008 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimo arba perkainota vertė	286	156,404	2,177,144	648,893	8,343	62,646	146,339	3,200,055
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	(92,130)	-	-	-	(92,130)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,224)	(1,138)	-	(728)	-	(3,235)
Likutinė vertė	286	156,259	2,175,920	555,625	8,343	61,918	146,339	3,104,690
2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigęs laikotarpis								
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	286	156,259	2,175,920	555,625	8,343	61,918	146,339	3,104,690
Įsigijimai	-	4,009	887	38,830	73	14,047	49,795	107,641
Perkainojimas	-	(40,321)	(191,900)	-	-	-	(522)	(232,743)
Nurašymai	-	-	(853)	(332)	-	(11)	-	(1,196)
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	369	-	-	-	369
Perklasifikavimai tarp grupių	-	7,014	147,133	-	-	14,256	(168,403)	-
Perklasifikavimas į investicinį turtą (6 pastaba)	-	(22,208)	-	-	-	-	-	(22,208)
Pardavimai	-	-	-	-	-	(2)	-	(2)
Nusidėvėjimas	-	(4,113)	(128,757)	(22,283)	(2,560)	(19,387)	-	(177,100)
Likutinė vertė	286	100,640	2,002,430	572,209	5,856	70,821	27,209	2,779,451
2009 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimo arba perkainota vertė	286	100,785	2,003,654	687,391	8,416	90,936	27,209	2,918,677
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	(114,413)	(2,560)	(19,387)	-	(136,360)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,224)	(769)	-	(728)	-	(2,866)
Likutinė vertė	286	100,640	2,002,430	572,209	5,856	70,821	27,209	2,779,451

Kaip aprašyta 2.2 pastaboje, 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonės ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtą, buvo perkainotas. Visa perkainojimo įtaka sudarė 592,821 tūkst. litų ir buvo apskaityta taip: 604,037 tūkst. litų vertės padidėjimas, atėmus 120,808 tūkst. litų atidėtąjį mokestį, buvo apskaitytas perkainojimo rezerve, o 11,208 tūkst. litų vertės sumažėjimas buvo apskaitytas Įmonės bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip vertės sumažėjimas.

2009 m. gruodžio 31 d. Įmonės ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtą, buvo perkainotas, kaip aprašyta 3 pastaboje. Visa perkainojimo įtaka sudarė 232,743 tūkst. litų ir buvo apskaityta taip:

	Kitų bendrųjų pajamų ir perkainojimo rezervo nuosavame kapitale sumažėjimas	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	Visa perkainojimo įtaka
Turtas, kuris buvo vertintas nudėvėtos atstatomosios vertės metodu	124,307	73,058	197,365
Turtas, kuris buvo vertintas palyginamųjų kainų metodu	27,402	7,976	35,378
	151,709	81,034	232,743

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Per 2009 metų 12 mėn. Įmonė užbaigė šiuos pagrindinius investicinius projektus:

Projektas	Vertė, tūkst. litų
330/110/10kV TP Vilnius rekonstrukcija	86,747
Elektros perdavimo linijų Kaunas - Jonava - Kėdainiai - Panevėžys atnaujinimas	18,281
N. Akmenės TP 110kV rekonstravimas	11,987
110/10kV Centro TP rekonstrukcija	7,876
110/10kV Noreikiškių TP rekonstrukcija	5,240
Dalies 110kV OL pakeitimas	4,404
110/10kV Šventininkų TP 110 kV skirstyklos statyba	4,257

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės išperkamosios nuomos būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės buvo tokios:

Ilgalaikio materialiojo turto grupė	2009 m.	2008 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.
Mašinos ir įrengimai	3,705	4,301
Transporto priemonės	331	100
Iš viso	4,036	4,401

Grupė/Įmonė turi reikšmingų ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti vėlesniais metais. Įmonė tęsia Kauno hidroelektrinės modernizacijos investicinį projektą, kurio vertė sieks 125 mln. Lt. Iš šios sumos 30 mln. litų finansuota iš Europos regioninės plėtros fondo ir bendrojo finansavimo lėšų. Projekto generalinis rangovas – „Alstom Power Sweden“ AB. 2009 m. gruodžio 31 d. pagal pagrindinę sutartį statybos darbų atlikta už 113 mln. Lt. 2009 m. gruodžio 31 d. Įmonės/Grupės įsipareigojimas, susijęs su šiuo projektu, sudaro 12 mln. Lt. (2008 m. gruodžio 31 – 51 mln.). 2009 m. gruodžio 31 d. Grupė/Įmonė turi apie 10,5 mln. Lt kitų reikšmingų ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų (2008 m. gruodžio 31 d. – 9 mln.).

Lentelėje žemiau pateikiamos Įmonės ir Grupės ilgalaikio materialiojo turto balansinės vertės, kurios būtų buvusios pripažintos, jei turtas būtų apskaitomas savikainos metodu 2009 m. gruodžio 31 d.

Grupė	Žemė		Statiniai ir mašinos	Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtas	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
	Žemė	Pastatai						
2009 m. gruodžio 31 d.								
Likutinė vertė	119	138,355	1,716,259	572,209	6,913	68,794	27,948	2,530,597
Įmonė								
2009 m. gruodžio 31 d.								
Likutinė vertė	119	98,772	1,708,012	572,209	5,856	67,844	27,948	2,480,760

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

6 Investicinis turtas

	<u>Grupė</u>	<u>Įmonė</u>
2007 m. gruodžio 31 d.		
Įsigijimo vertė	-	6,054
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(291)
Likutinė vertė	-	5,763
2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai		
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	-	5,763
Įsigijimai	3,919	11,095
Perklasifikavimas iš ilgalaikio materialiojo turto	-	5,017
Nusidėvėjimas	-	(96)
Likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	3,919	21,779
2008 m. gruodžio 31 d.		
Įsigijimo vertė	4,377	22,699
Sukauptas nusidėvėjimas	(458)	(920)
Likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	3,919	21,779
2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai		
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	3,919	21,779
Perklasifikavimai iš ilgalaikio materialiojo turto (5 pastaba)	20,064	22,208
Vertės sumažėjimas	(6,362)	(6,362)
Nusidėvėjimas	(361)	(594)
Likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d.	17,260	37,031
2009 m. gruodžio 31 d.		
Įsigijimo vertė	24,441	44,907
Sukauptas vertės sumažėjimas	(6,362)	(6,362)
Sukauptas nusidėvėjimas	(819)	(1,514)
Likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d.	17,260	37,031

2009 m. gruodžio 31 d. Įmonės ir Grupės investiciniam turtui buvo pripažintas vertės sumažėjimas, atsižvelgiant į sumažėjusias tam tikro turto rinkos kainas, kurios buvo įvertintos nepriklausomo turto vertintinų UAB Ober-Haus Nekilnojamas Turtas. Šis sumažėjimas buvo apskaitytas mažinant perkainojimo rezervą, kadangi investicinis turtas buvo perkeltas iš ilgalaikio materialiojo turto, kuris buvo apskaitytas tikrąja verte.

2009 m. gruodžio 31 d. įmonės vertinimu bei remiantis rinkos duomenimis, Grupės ir Įmonės investicinio turto tikroji vertė apytiksliai atitinka likutines vertes. Grupės ir Įmonės investicinio turto tikroji vertė 2008 m. gruodžio 31 d. nustatyta nepriklausomų vertintojų sudarė atitinkamai 9,508 tūkst. litų ir 28,299 tūkst. litų.

Grupės ir Įmonės pajamos už investicinio turto nuomą per 2009 m. 12 mėn. sudarė atitinkamai 883 tūkst. litų ir 1,794 tūkst. litų. 2008 m. Grupės ir Įmonės nuomos pajamos 2008 m. sudarė atitinkamai 487 tūkst. litų ir 1,005 tūkst. litų. Vidutinis sudarytų nuomos sutarčių laikotarpis 2009 m. gruodžio 31 d. yra 2 metai.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

7 Investicijos

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė tiesiogiai kontroliavo šias dukterines įmones:

Dukterinė įmonė

2009 m. gruodžio 31 d.	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
UAB „Kauno energetikos remontas“	31,341	(15,441)	15,900
UAB „Kruonio investicijos“	2,361	(914)	1,447
UAB „Energetikos pajėgos“	414	-	414
LITGRID UAB	500	-	500
UAB "Energijos tiekimas"	400	-	400
UAB "Interlinks"	903	-	903
VŠĮ Respublikinis energetikų mokymo centras	-	-	-
Iš viso	35,919	(16,355)	19,564

Dukterinė įmonė

2008 m. gruodžio 31 d.	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
UAB „Kauno energetikos remontas“	31,341	(15,441)	15,900
UAB „Kruonio investicijos“	2,361	(607)	1,754
UAB „Energetikos pajėgos“	414	-	414
Iš viso	34,116	(16,048)	18,068

Energijos tiekimas UAB įsteigta 2009 metų pabaigoje. UAB „Energijos tiekimas“ pagrindinė veikla yra elektros energijos nepriklausomas tiekimas, įskaitant elektros energijos tiekimą, planavimą, prognozavimą, balansavimą, pirkimą, pardavimą, importą, eksportą ir kitą su šiomis veiklomis tiesiogiai susijusią veiklą. Įmonės tikslas nuo 2010 metų pradžios aktyviai vykdyti nepriklausomo tiekėjo veiklą Lietuvos, Latvijos ir Estijos šalių vidaus elektros energijos rinkose.

LITGRID UAB įsteigta 2009 metų pabaigoje. LITGRID UAB, kaip perdavimo sistemos operatoriaus, pagrindinė funkcija bus nuo 2010 m. sausio 1 d. užtikrinti veiksmingą ir patikimą Lietuvos elektros sistemos darbą.

Baltpool UAB įsteigta 2009 metų pabaigoje kaip dukterinė Litgrid UAB bendrovė, Lietuvos elektros energijos rinkos operatorius. Pagrindinė funkcija - organizuoti elektros energijos prekybą.

Viešoji įstaiga Respublikinis energetikų mokymo centras yra Viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo. Lietuvos Respublikos Viešųjų įstaigų įstatyme Nr. I-1428 numatyti apribojimai viešųjų įstaigų pelno skirstymui. Viešajai įstaigai neleidžiama gauti pelno skirti kitiems veiklos tikslams, negu nustatyta viešosios įstaigos įstatuose.

2009 m. spalio mėn. 7 d. valdybos sprendimu Įmonė iš LEO AB įsigijo UAB „InterLinks“. UAB „Interlinks“ pagrindinis įmonės vystomas projektas yra tarp sisteminė jungtis tarp Lietuvos ir Švedijos elektros energijos perdavimo sistemų.

Pirkimo metu įsigytas UAB „Interlinks“ turtas ir įsipareigojimai:

	Apskaitinė vertė
Ilgalaikis nematerialusis turtas	17
Trumpalaikės gautinos sumos	101
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	120
Trumpalaikės finansinės skolos	(691)
Trumpalaikės mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	(63)
Įsigyto grynojo turto vertė	(516)

UAB „Gotlitas“ ir iki 2009 m. birželio 2 d. OOO „Kalininskij energoremont“ Įmonė valdė netiesiogiai, t.y. per UAB „Kauno energetikos remontas“ (1 pastaba). Taip pat Įmonė per LITGRID UAB netiesiogiai valdė BALTPPOOL UAB.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

7 Investicijos (tęsinys)

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonės investicijas į asocijuotas įmones ir bendrai valdomą įmonę sudarė:

Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įsigijimo vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
AS „Nordic Energy Link“	21,175	25.00	-	21,175
UAB „Geoterma“	7,396	23.44	(3,718)	3,678
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,020	50.00	(1,020)	-
Iš viso	29,591		(4,738)	24,853

Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įsigijimo vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
AS „Nordic Energy Link“	21,175	25.00	-	21,175
UAB „Geoterma“	7,396	23.44	(4,104)	3,292
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,020	50.00	(727)	293
Iš viso	29,591		(4,831)	24,760

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d., Grupės investicijas į asocijuotas įmones ir bendrai valdomą įmonę sudarė:

Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įsigijimo vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Vertės sumažėjimas ir nuosavybės metodas	Apskaitinė vertė
AS „Nordic Energy Link“	21,175	25.00	970	22,145
UAB „Geoterma“	7,396	23.44	(3,718)	3,678
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,020	50.00	(1,020)	-
UAB „Enmašas“	20	33.33	(6)	14
Iš viso	29,611		(3,774)	25,837

Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įsigijimo vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Vertės sumažėjimas ir nuosavybės metodas	Apskaitinė vertė
AS „Nordic Energy Link“	21,175	25.00	848	22,023
UAB „Geoterma“	7,396	23.44	(4,104)	3,292
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,020	50.00	(727)	293
UAB „Enmašas“	20	33.33	71	91
Iš viso	29,611		(3,912)	25,699

Asocijuotų įmonių ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai 2009 m. ir 2008 m. (duomenys neaudituoti):

2009 m. gruodžio 31 d.	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
AS „Nordic Energy Link“	327,797	244,612	61,395	3,880
UAB „Geoterma“	56,749	16,591	18,333	2,122
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,627	1,092	2,917	(71)
UAB „Enmašas“ *	208	-	28	(66)

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

7 Investicijos (tęsinys)

2008 m. gruodžio 31 d.	Turtas 2008 m. gruodžio 31 d.	Įsipareigojimai 2008 m. gruodžio 31 d.	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
AS „Nordic Energy Link“	332,499	253,195	77,260	1,732
UAB „Geoterma“	55,460	41,413	1,475	(5,887)
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	885	299	-	(1,082)
UAB „Enmašas“	285	11	61	(45)

*- ataskaitų pasirašymo dieną šios įmonės finansinės ataskaitos už atitinkamą periodą dar nebuvo pateiktos. 2009 m. rugsėjo 25 d. UAB „Enmašas“ buvo suteiktas likviduojamos įmonės statusas.

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais laikotarpiais investicijų į asocijuotas ir bendrai valdomą įmonę judėjimas buvo:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	25,699	24,760	23,237	22,822
Investicijų didinimas	-	-	4,063	4,043
Investicijų vertės padidėjimas (sumažėjimas)	-	93	-	(2,105)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių finansinių rezultatų dalis (nuostoliai)	138	-	(1,601)	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigai	25,837	24,853	25,699	24,760

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į finansinės veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

8 Ilgalaikės gautinos sumos

Grupės ir įmonės ilgalaikės gautinos sumas sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Kitos gautinos sumos	538	538	651	651
Iš viso	538	538	651	651
Atimti: einamųjų metų dalis (11 pastaba)	(28)	(28)	(27)	(27)
Apskaitinė vertė	510	510	624	624

Tikrosios ilgalaikių kitų gautinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

9 Atsargos

Grupės ir įmonės atsargas sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Medžiagos ir komplektavimo gaminiai, nebaigta gamyba ir pagaminta produkcija, įsigijimo (pagaminimo) vertė	9,291	4,144	9,923	5,065
Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui	3,205	-	535	319
Pirktos prekės, skirtos perparduoti, įsigijimo vertė	146	146	-	-
Atimti: nukainojimas iki grynosios galimo realizavimo vertės	(5,618)	(1,045)	(4,448)	(858)
Apskaitinė vertė	7,024	3,245	6,010	4,526

Grupės ir įmonės atsargų, įvertintų grynąja galima realizacine verte 2009 m. gruodžio 31 d., įsigijimo vertė atitinkamai sudarė 5,872 tūkst. litų ir 1,454 tūkst. litų (2008 m. gruodžio 31 d. – atitinkamai 6,329 tūkst. litų ir 1,255 tūkst. litų).

Grupės ir įmonės atsargos pripažintos sąnaudomis per 2009 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį atitinkamai sudarė 9,075 tūkst. litų ir 4,831 tūkst. litų (2008 m. – atitinkamai 14,863 tūkst. litų ir 7,322 tūkst. litų).

Kaip aprašyta 5 pastaboje, 2009 m. Grupė perklasifikavo 8,042 tūkst. litų vertės pastatus, statinius ir mašinas bei kitą ilgalaikį materialųjį turtą į turtą laikomą pardavimui, iš kurių 4,837 tūkst. litų vertės turtas buvo parduotas 2009 m. Grupės vadovybė patvirtino planą parduoti likusį turtą ir mano, kad pardavimas tikėtinas per ateinančius vienerius metus.

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais laikotarpiais atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas buvo toks:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Atsargų vertės sumažėjimas sausio 1 d.	4,448	858	482	396
Atsargų nukainojimas per ataskaitinį laikotarpį	1,375	393	4,358	838
Atsargų nukainojimo atstatymas	(205)	(206)	(392)	(376)
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pabaigai	5,618	1,045	4,448	858

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į kitas veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

10 Prekybos gautinos sumos

Grupės ir įmonės prekybos gautinas sumas sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos už elektros energiją Lietuvoje	142,037	142,037	55,007	55,007
Gautinos sumos už eksportuotą elektros energiją	23,543	23,543	19,614	19,614
Sukauptos pajamos, susijusios su elektros energijos pardavimais, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	8,576	8,576	51,308	51,308
Gautinos sumos už remonto ir projektavimo paslaugas	7,894	-	10,353	-
PVM susijęs su sukauptomis pajamomis	25	25	9,749	9,749
Gautinos sumos už elektros tranzitą	-	-	574	574
Iš viso	182,075	174,181	146,605	136,252
Atimti: Abejotinos gautinos sumos	(11,733)	(10,024)	(10,313)	(9,612)
Apskaitinė vertė	170,342	164,157	136,292	126,640

Tikrosios prekybos gautinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais laikotarpiais prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo judėjimas buvo toks:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	10,313	9,612	9,947	9,612
Pripažinta abejotinomis gautinomis sumomis per ataskaitinį laikotarpį	1,420	412	375	-
Abejotinų gautinų sumų atstatymas	-	-	(9)	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigai	11,733	10,024	10,313	9,612

Abejotinų gautinų sumų sąnaudos buvo įtrauktos į kitas veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. didžiausią Grupės ir Įmonės prekybos gautinų sumų, kurioms buvo suformuoti vertės sumažėjimai, dalį sudarė gautina suma iš AB „Ekranas“ (9,612 tūkst. litų), kuri ataskaitų sudarymo dieną yra bankrutavusi.

Prekybos gautinos sumos, pradelstos daugiau nei 60 d. laikomos nuvertėjusiomis. Grupės ir Įmonės prekybos gautinų sumų, kurios nebuvo pradelstos arba buvo pradelstos, tačiau nelaikomos nuvertėjusiomis, įsisenėjimą sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Nepradelsta	163,877	162,780	133,584	126,257
Pradelsta iki 30 dienų	3,085	1,377	2,465	383
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	3,380	-	243	-
Apskaitinė vertė	170,342	164,157	136,292	126,640

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

11 Kitos gautinos sumos

Grupės ir Įmonės trumpalaikes kitas gautinas sumas sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Suteikta paskola LEO AB	73,309	73,309	-	-
Kitos gautinos sumos	4,444	4,199	5,941	5,903
Gautinos sumos už informacinių technologijų ir telekomunikacijų paslaugas	2,623	2,623	2,805	2,830
Sukauptos gautinos palūkanos	840	840	126	126
Ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalis (8 pastaba)	28	28	27	27
Ateinančių laikotarpių gautinas PVM	-	-	5,344	5,344
Suteikta paskola Interlinks	-	691	-	-
Gautina suma iš UAB „Visagino atominė elektrinė“ ir UAB „InterLinks“	-	-	7,413	7,413
Iš biudžeto gautinas PVM	-	-	332	-
Iš viso	81,244	81,690	21,988	21,643
Atimti: Abejotinos gautinos sumos	(3,676)	(3,676)	(4,870)	(4,870)
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigai	77,568	78,014	17,118	16,773

LEO AB suteiktos paskolos grąžinimo terminas – 2010 m. gegužės 31 d., palūkanų norma – vieno mėnesio VILIBOR pridedant 0.75 proc. metų palūkanų dydžio maržą.

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais laikotarpiais abejotinų kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo judėjimas buvo toks:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	4,870	4,870	4,860	4,860
Abejotinų gautinų sumų atstatymas	(4)	(4)	-	-
Abejotinų gautinų sumų nurašymas	(1,388)	(1,388)	-	-
Pripažinta abejotinėmis gautinomis sumomis per ataskaitinį laikotarpį	198	198	10	10
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigai	3,676	3,676	4,870	4,870

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į kitas veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Kitos gautinos sumos, pradelstos daugiau nei 60 d. laikomos nuvertėjusiomis. Grupės ir Įmonės trumpalaikių kitų gautinų sumų, kurios nebuvo pradelstos arba buvo pradelstos, tačiau nelaikomos nuvertėjusiomis, įsisenėjimą sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Nepradelsta	77,258	77,704	16,989	16,644
Pradelsta iki 30 dienų	144	144	54	54
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	166	166	75	75
Apskaitinė vertė	77,568	78,014	17,118	16,773

Tikroji trumpalaikių kitų gautinų sumų vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

12 Kitas finansinis turtas

2008 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Įmonės kitą finansinį turtą sudarė Lietuvos Respublikos ir Suomijos vyriausybės išleistos obligacijos, kurių išpirkimo data buvo 2009 m. kovo mėn. ir balandžio mėn. Obligacijos buvo parduotos 2009 m. kovo mėn. ir balandžio mėn.

2009 m. birželio 9 d. Įmonė įsigijo 12,314 vnt. Lietuvos Respublikos Vyriausybės vienu metų trukmės vertybinių popierių. Emisijos nominali vertė 12,314 tūkst. eurų, bendra mokėjimo suma – 11,500 tūkst. eurų (39,705 tūkst. litų). Pelningumas iki išpirkimo – 6.85 proc. Obligacijos buvo parduotos 2009 m. lapkričio – gruodžio mėn.

13 Terminuoti indėliai

Grupės ir Įmonės terminuotus indėlius sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Terminuotas indėlis AB SEB bankas (sutartis litais), gražinimas - 2010 birželio mėn.	17,000	17,000	-	-
Kiti terminuoti indėliai	160	-	200	-
Apskaitinė vertė	17,160	17,000	200	-

Apskaitinės terminuotų indėlių vertės yra apytikriai lygios jų tikrosioms vertėms. Terminuotų indėlių palūkanų normos svyruoja nuo 8.31 proc. iki 8.40 proc.

14 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Grupės ir Įmonės pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke ir kasoje	9,286	6,866	23,972	23,481
Terminuotas indėlis "Swedbank" AB (sutartis litais), gražinimas - 2010 m. sausio mėn.	10,000	10,000	-	-
Terminuotas indėlis "Swedbank" AB (sutartis litais), gražinimas - 2010 m. sausio mėn.	10,000	10,000	-	-
Terminuotas indėlis Danske Banke (sutartis litais), gražinimas - 2010 m. sausio mėn.	10,000	10,000	-	-
Terminuotas indėlis Danske Banke (sutartis litais), gražinimas - 2010 m. sausio mėn.	7,000	7,000	-	-
Terminuotas indėlis Danske Banke (sutartis litais), gražinimas - 2010 m. sausio mėn.	7,000	7,000	-	-
Vienos nakties indėlis "Swedbank" AB (sutartis litais)	481	481	-	-
Terminuotas indėlis AB SEB bankas (sutartis litais), gražinimas - 2010 vasario mėn.	300	-	-	-
Terminuotas indėlis AB SEB bankas (sutartis litais), gražinimas - 2010 sausio mėn.	100	-	-	-
Terminuotas indėlis Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriuje (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. sausio mėn.	-	-	360	-
Terminuotas indėlis UniCredit Lietuvos skyriuje (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. sausio mėn.	-	-	15,000	15,000
Terminuotas indėlis AB SEB bankas (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. sausio mėn.	-	-	29,000	29,000
Vienos nakties indėlis "Swedbank" AB (sutartis litais)	-	-	1,701	1,701
Vienos nakties indėlis "Swedbank" AB (sutartis eurais)	-	-	424	424
Apskaitinė vertė	54,167	51,347	70,457	69,606

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

14 Pinigai ir pinigų ekvivalentai (tęsinys)

Tikrosios Grupės ir Įmonės pinigų ir trumpalaikių terminuotų indėlių vertės apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

Terminuoti indėliai „Swedbank“ AB (2 indėliai po 10,000 tūkst. Lt.), kurių gražinimas yra 2010 sausio mėn., yra įkeisti „Swedbank“ AB užtikrinant Įmonės prievolių pagal 2009 m. gruodžio 31 d. banko garantijos išdavimo sutarties įvykdymą.

Pradinis visų indėlių terminas yra iki trijų mėnesių, o Grupės ir Įmonės palūkanų normos svertinis vidurkis 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 5.28 proc. (2008 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 4.30 proc. ir 4.31 proc.).

2009 m. gruodžio 31 d. Įmonė neturėjo galiojančių overdrafto sutarčių.

15 Įstatinis kapitalas

2009 m. gruodžio 31 d. Įmonės įstatinis kapitalas buvo lygus 689,515,435 litams ir buvo padalintas į 689,515,435 vieno lito nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Aukščiausia vertybinių popierių biržos prekybos sesijos kaina 2009 m. buvo 3,39 lito už akciją (2008 m. – 4,83), žemiausia – 1,29 lito už akciją (2008 m. – 2,04). Bendras akcininkų skaičius 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 5,866 (2008 m. – 5,804).

Įmonės akcininkai buvo:

Akcininkai	Akcinis kapitalas 2009 m. gruodžio 31 d.		Akcinis kapitalas 2008 m. gruodžio 31 d.	
	(litai)	Proc.	(litai)	Proc.
LEO LT, AB	664,700,833	96.40	664,700,833	96.40
Lietuvos valstybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos	556	0.00	303,442	0.04
Kiti	24,814,046	3.60	24,511,160	3.56
Iš viso:	689,515,435	100.00	689,515,435	100.00

LEO LT, AB priklauso Lietuvos valstybei, atstovaujama LR Energetikos ministerijos (100.00 proc.).

16 Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė buvo pilnai suformavusi 10 proc. įstatinio kapitalo dydžio privalomąjį rezervą, kuris sudarė 68,952 tūkst. litų.

17 Kiti rezervai

Grupės bei Įmonės kitus rezervus sudarė:

Grupė	Įstatinio kapitalo mažinimo rezervas dėl mazuto saugyklų perdavimo	Rezervas investicijoms	Rezervas paramai, tantje-moms, premijoms	Rezervai, susiję su ilgalaikiu turtu	Kiti rezervai	Iš viso
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	(63,777)	162,744	1,719	1,293,569	10,531	1,404,786
Sudaryti rezervai	-	-	3,053	-	48,443	51,496
Panaudoti rezervai	-	-	(1,752)	-	-	(1,752)
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	(63,777)	162,744	3,020	1,293,569	58,974	1,454,530
Panaudoti rezervai	-	(162,744)	(3,020)	(1,293,569)	(58,974)	(1,518,307)
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	(63,777)	-	-	-	-	(63,777)

Įmonė	Įstatinio kapitalo mažinimo rezervas dėl mazuto saugyklų perdavimo	Rezervas investicijoms	Rezervas paramai, tantje-moms, premijoms	Rezervai, susiję su ilgalaikiu turtu	Kiti rezervai	Iš viso
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	(63,777)	160,637	1,700	1,293,569	10,531	1,402,660
Sudaryti rezervai	-	-	2,780	-	47,831	50,611
Panaudoti rezervai	-	-	(1,700)	-	-	(1,700)
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	(63,777)	160,637	2,780	1,293,569	58,362	1,451,571
Panaudoti rezervai	-	(160,637)	(2,780)	(1,293,569)	(58,362)	(1,515,348)
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	(63,777)	-	-	-	-	(63,777)

Įstatinio kapitalo rezervas dėl mazuto saugyklų perdavimo yra neigiamas rezervas įstatinio kapitalo mažinimui, kuris buvo suformuotas 1999 m. dėl mazuto saugyklų perdavimo į VĮ „Vilniaus mazuto saugykla“. Nors tikėtasi, akcinis kapitalas šia suma iki šiol nebuvo sumažintas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

17 Kiti rezervai (tęsinys)

2004 m. sausio 1 d., po perėjimo prie TFAS, Įmonės nepaskirstytasis pelnas padidėjo 1,369,457 tūkst. litų. Tam kad apriboti šio pelno paskirstymą, visuotiniame akcininkų susirinkime, vykusiame 2006 m. balandžio 20 d., buvo nuspręsta sudaryti rezervą, susijusį su ilgalaikiu turtu, iš nepaskirstytojo pelno.

2009 m. balandžio 30 d. įvykusio akcininkų susirinkimo sprendimu 1,515,348 tūkst. Lt. sukauptų kitų rezervų pervesta į sukauptą nepaskirstytąjį pelną.

18 Paskolos

Grupės bei Įmonės paskolos pagal grąžinimo terminus:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Per vienerius metus	14,200	13,811	271	-
Per antrus metus	-	-	13,811	13,811
Iš viso	14,200	13,811	14,082	13,811

Grupės ir Įmonės paskolas sudarė:

	Sutartinė paskolos suma (tūkst. eurų)	Panaudotos, negrąžintos paskolos suma 2009 m. gruodžio 31 d. (tūkst. eurų)	Paskolos grąžinimo terminas	Panaudo- tos, negrąžintos paskolos suma 2009 m. gruodžio 31d.	Einamųjų metų dalis (2008 m. gruodžio 31 d.)	Panaudo- tos, negrąžintos paskolos suma 2008 m. gruodžio 31d.
Kredito įstaiga						
AS „UniCredit Bank“ Lietuvos skyrius	15,000	4,000	2010 09 30	13,811	-	13,811
Ilgalaikių paskolų iš viso:	15,000	4,000		13,811	-	13,811

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė turėjo 13,811 tūkst. litų paskolų su fiksuota palūkanų norma.

2009 m. gruodžio 31 d. Grupės trumpalaikes paskolas taip pat sudarė 389 tūkst. litų UAB „Kauno energetikos remontas“ panaudotas overdraftas (2008 m. gruodžio 31 d. 271 tūkst. litų).

Grupės Įmonės nėra gavusios paskolų, kurių įvykdymas būtų užtikrintas valstybės garantija ar savo turtu.

2009 m. gruodžio 31 d. paskolų apskaitinė vertė apytiksliai atitinka tikrąją vertę (2008 m. gruodžio 31 d. 12,150 tūkst. litų).

Pagal paskolų sutartis Grupė ir Įmonė yra įsipareigojusios laikytis šių reikalavimų:

- „Bayerische Hypo und Vereinsbank“ AG (BHV-Bank) Vilniaus skyriui pagal 2002 m. gegužės 22 d. paskolos sutartį (sutartinė suma 15,000 tūkst. eurų) Įmonė įsipareigojo vykdyti 10 mln. litų mėnesines apyvartas per atsiskaitomasias sąskaitas šiame banke. Be išankstinio rašytinio sutikimo Įmonė įsipareigoja nesuteikti prievolių užtikrinimo paskesniems savo kreditoriams ar išplėsti užtikrinimo priemones esamiems kreditoriams. Esant esminiams sutarties pažeidimams be rašytinio sutikimo nepaskelbti bei nemokėti dividendų, nevykdyti įstatinio kapitalo paskirstymo, nesupirkinėti akcijų. 2007 m. rugsėjo 1 d. UniCredit Bank Lietuvos skyrius pagal sutartį perėmė iš BHV-Bank visas per BHV-Bank Vilniaus skyrių įgytas teises ir pareigas.

2009 m. rugpjūčio-gruodžio mėn. Įmonė/Grupė nevykdė įsipareigojimo AS „UniCredit Bank“ Lietuvos skyriui vykdyti 10 mln. litų mėnesines apyvartas. Nuo 2010 m. sausio mėn. Įmonė/Grupė vykdo 10 mln. litų mėnesinių apyvartų reikalavimą.

2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė ir Grupė turėjo galiojančias paskolų sutartis su AB SEB bankas (15,000 tūkst., eurų) bei AB „Swedbank“ (11,585 tūkst., eurų), kurios nebuvo panaudotos 2008 m. gruodžio 31 d. 2009 m. gruodžio 31 d. Įmonė ir Grupė neturėjo galiojančių nepanaudotų paskolų sutarčių.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

19 Išperkamosios nuomos įsipareigojimai

Grupės būsimus minimalius išperkamosios nuomos mokėjimus už įrangą ir kitą turtą sudarė:

Grupė	2009 m. gruodžio 31 d.		2008 m. gruodžio 31 d.	
	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė
Išperkamosios nuomos mokėjimai:				
Per pirmus metus	607	532	728	595
Per antrus – penktus metus	1,620	1,565	2,115	1,894
Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	2,227	2,097	2,843	2,489
Atimti: būsimos palūkanos	(130)	-	(354)	-
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų vertė	2,097	2,097	2,489	2,489

Grupės išperkamosios nuomos įsipareigojimai yra užtikrinti nuomotojo teise į nuomininko turtą, įsigytą išperkamosios nuomos būdu (5 pastaba).

Įmonė neturi jokių išperkamosios nuomos įsipareigojimų 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d.

Išperkamosios nuomos įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai lygi jų apskaitinei vertei.

20 Dotacijos

Dotacijų likutį sudaro dotacijos, susijusios su turto įsigijimo finansavimu. Per 2009 m. ir 2008 m. dotacijų judėjimą sudarė:

	Grupė	Įmonė
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	36,669	36,617
Gauta per laikotarpį	31,500	31,500
Panaudota per laikotarpį	(1,830)	(1,808)
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	66,339	66,309
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	66,339	66,309
Gauta per laikotarpį	7,721	7,704
Panaudota per laikotarpį	(2,640)	(2,620)
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	71,420	71,393

21 Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų*	8,224	8,224	22,673	22,673
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms ir žalos atlyginimui	1,735	1,735	1,620	1,620
Įsipareigojimas, susijęs su garantijomis už Nordic Energy Link (35 pastaba)	995	995	1,304	1,304
Iš viso	10,954	10,954	25,597	25,597

* Šiame straipsnyje apskaityti gauti avansai už naujų vartotojų prijungimą prie elektros tinklų. Šie avansai bus perkelti į ateinančių laikotarpių pajamų straipsnį kuomet bus suteiktos prijungimo paslaugos. Šios ateinančių laikotarpių pajamos yra pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje per sukurto ilgalaikio turto naudojimo laikotarpį.

Atidėjinis pensijų išmokoms sudaro apskaičiuotas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus mokėtinos sumos. Kiekvienas darbuotojas, išeinantis iš darbo prasidėjus pensiniam amžiui, turi gauti 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoką.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

22 Pelno mokesčiai

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. pelno mokesčio sąnaudas sudarė:

	Grupė 2009 m.	Įmonė 2009 m.	Grupė 2008 m.	Įmonė 2008 m.
Pelno mokesčio sąnaudų komponentai				
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčiai	44,644	44,564	27,324	27,295
Atidėtojo pelno mokesčio (pajamos)	(40,347)	(40,794)	(6,387)	(6,143)
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	4,297	3,770	20,937	21,152

Grupės ir Įmonės atidėtąjį pelno mokesčių sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota vertė ir menama savikaina įtaka (vertės sumažėjimas)	176,592	176,270	245,363	244,780
Suakaupti	207	207	399	399
Beviltiškos skolos	2,311	2,056	3,037	2,896
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	13,876	12,548	2,513	536
Finansinio turto vertės sumažėjimas	828	3,164	966	4,176
Atostogų rezervas	449	323	722	503
Ilgalaikio nematerialiojo turto vertės sumažėjimas	16	-	21	-
Atsargų vertės sumažinimas iki grynosios galimo realizavimo vertės	843	155	890	172
Atidėtojo pelno mokesčio turto iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	195,122	194,723	253,911	253,462
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	(1,399)	(1,399)	(2,246)	(2,206)
Atidėtasis pelno mokesčio turtas atėmus realizacinės vertės sumažėjimą	193,723	193,324	251,665	251,256
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai				
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota vertė / menama savikaina įtaka (vertės padidėjimas)	(405,264)	(402,752)	(602,201)	(599,449)
Ilgalaikio turto, kuriam buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) likutinė vertė (išskyrus nebaigtą statybą)	(22,678)	(22,568)	(31,911)	(31,638)
Skirtingų IMT normatyvų finansinėje bei mokesstinėje apskaitoje taikymo įtaka	(1,156)	(1,156)	(1,730)	(1,730)
Nebaigta statyba, kuriai buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) 1998 – 2001 m., neįvesta į eksploataciją iki 2009 m. gruodžio 31 d.	(2)	(2)	(3)	(3)
Garantijų įsipareigojimo įtaka	(180)	(180)	(179)	(179)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimų iš viso	(429,280)	(426,658)	(636,024)	(632,999)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, grynąją vertę	(235,557)	(233,334)	(384,359)	(381,743)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimas 2009 m. gruodžio 31 d. buvo apskaitomi naudojant 15 proc. tarifą (2008 d. gruodžio 31 d. – 20 proc.).

Atidėtojo pelno mokesčio dalis, kuri bus realizuota per 12 mėn. yra 11,144 tūkst. Lt.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

22 Pelno mokestis (tęsinys)

Laikinių skirtumų pasikeitimai buvo tokie:

Grupė	2008 m.	Pripažinta	Pripažinta	2009 m.
	gruodžio 31 d.	kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	pelno (nuostolių) straipsnyje	gruodžio 31 d.
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota verte/menama savikaina įtaka (vertės sumažėjimas)	1,226,820		(49,534)	1,177,286
Finansinio turto vertės sumažėjimas	4,831		688	5,519
Beviltiškos skolos	15,183		226	15,409
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	12,565		79,943	92,508
Atostogų rezervas	3,609		(619)	2,990
Su kaupimai	1,993		(612)	1,381
Atsargų vertės sumažinimas iki grynosios galimo realizavimo vertės	4,448		1,170	5,618
Ilgalaikio nematerialiojo turto vertės sumažėjimas	105		-	105
Nebaigta statyba, kuriai buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) 1998 – 2001 m., neįvesta į eksploataciją iki 2009 m. gruodžio 31 d.	(16)		-	(16)
Garantijų įsipareigojimo įtaka	(893)		(308)	(1,201)
Skirtingų IMT normatyvų finansinėje bei mokesstinėje apskaitoje taikymo įtaka	(8,649)		943	(7,706)
Ilgalaikio turto, kuriam buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) likutinė vertė (išskyrus nebaigtą statybą)	(159,557)		8,371	(151,186)
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota verte/menama savikaina įtaka (vertės padidėjimas)	(3,011,003)	162,136	155,667	(2,693,200)
Laikinių skirtumų iš viso	(1,910,564)	162,136	195,935	(1,552,493)
Atidėtas pelno mokestis taikant 20 proc. tarifą	(382,113)	32,427	39,187	(310,499)
Tarifo sumažėjimo iki 15 proc. įtaka		20,210	56,131	76,341
Tarifo pasikeitimo įtaka menamai savikainai, apskaityta tiesiogiai nuosavame kapitale		55,818	(55,818)	-
Atidėtojo pelno mokesčio turto realizacinės vertės sumažėjimas	(2,246)		847	(1,399)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, grynąją verte	(384,359)	108,455	40,347	(235,557)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

22 Pelno mokestis (tęsinys)

Įmonė	2008 m.	Pripažinta kitų	Pripažinta	2009 m.
	gruodžio 31 d.	bendrųjų pajamų straipsnyje	pelno (nuostolių) straipsnyje	gruodžio 31 d.
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota vertė/menama savikaina įtaka (vertės sumažėjimas)	1,223,899		(48,763)	1,175,136
Finansinio turto vertės sumažėjimas	20,405		688	21,093
Beviltiškos skolos	14,482		(776)	13,706
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	2,682		80,968	83,650
Atostogų rezervas	2,513		(363)	2,150
Suakapimai	1,993		(612)	1,381
Atsargų vertės sumažinimas iki grynosios galimo realizavimo vertės	858		174	1,032
Nebaigta statyba, kuriai buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) 1998 – 2001 m., neįvesta į eksploataciją iki 2009 m. gruodžio 31 d.	(16)		0	(16)
Garantijų įsipareigojimo įtaka	(893)		(308)	(1,201)
Skirtingų IMT normatyvų finansinėje bei mokesstinėje apskaitoje taikymo įtaka	(8,649)		943	(7,706)
Ilgalaikio turto, kuriam buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) likutinė vertė (išskyrus nebaigtą statybą)	(158,191)		7,738	(150,453)
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota vertė/menama savikaina įtaka (vertės padidėjimas)	(2,997,243)	158,071	154,167	(2,685,005)
Laikinių skirtumų iš viso	(1,898,160)	158,071	193,856	(1,546,233)
Atidėtas pelno mokestis taikant 20 proc. Tarifą	(379,537)	31,614	38,771	(309,152)
Tarifo sumažėjimo iki 15 proc. įtaka		20,183	57,034	77,217
Tarifo pasikeitimo įtaka menamai savikainai, apskaityta tiesiogiai nuosavame kapitale		55,818	(55,818)	-
Atidėtojo pelno mokesčio turto realizacinės vertės sumažėjimas	(2,206)		807	(1,399)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, grynąja verte	(381,743)	107,615	40,794	(233,334)

Bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma, priskirtina einamųjų metų veiklos rezultatui, gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	Grupė 2009m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	24,880	32,764	62,615	66,063
Pelno mokestis, apskaičiuotas taikant 20 proc. tarifą (2008 metais – 15 proc.)	4,976	6,553	9,392	9,909
Išlaidų, nemažinančių /pajamų, nedidinančių apmokestinamojo pelno, mokesstinis efektas	(421)	(760)	5,156	4,883
Nepripažintas atidėtas pelno mokestis nuo mokesstinio nuostolio	902	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio realizacinės vertės sumažėjimo pokytis	(847)	(807)	736	698
Pelno mokesčio tarifo pasikeitimo įtaka	(313)	(1,216)	5,653	5,662
Pelno mokestis	4,297	3,770	20,937	21,152
Efektyvi pelno mokesčio norma, proc.	17	12	33	32

2009 m. gruodžio 31 d. Grupė turėjo 6,012 tūkst. litų mokesčių nuostolių, kuriems atidėtas pelno mokesčio turtas nebuvo pripažintas. Šie mokesčiai nuostoliai yra keliama neribotą laiką.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

23 Išleistos obligacijos

2006 m. rugsėjo mėn. Įmonė išleido trejų metų trukmės obligacijas. Emisijos nominali vertė 7,500 tūkst. eurų (25,896 tūkst. litų). Metinė palūkanų norma – 4.06 proc. Obligacijos buvo išpirktos 2009 m. rugsėjo 29 d.

24 Prekybos mokėtinos sumos

Grupės ir Įmonės prekybos mokėtinas sumas sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Skolos už elektros energiją ir susijusias paslaugas	105,181	105,181	56,271	56,271
Skolos už rangos darbus, kitas paslaugas	38,848	39,130	66,249	62,658
Sukaupti įsipareigojimai už elektros energiją	12,401	12,401	28,104	28,104
Skolos už materialines vertybes	694	694	2,383	1,467
PVM, susijęs su sukauptais įsipareigojimais už elektros energiją	-	-	5,089	5,089
Apskaitinė vertė	157,124	157,406	158,096	153,589

Tikrosios prekybos mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

25 Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

Grupės ir Įmonės kitas mokėtinas sumas sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Sukauptos kitos sąnaudos	5,408	5,408	8,693	8,693
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	3,175	35	251	189
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	3,282	1,868	3,559	1,647
Atostogų rezervas	2,332	2,150	3,609	2,512
Mokėtinas nekilnojamojo turto mokestis	2,283	2,230	2,440	2,440
Į biudžetą mokėtinas PVM	2,157	1,756	3,041	3,039
Ateinančių laikotarpių pajamų einamųjų metų dalis	803	803	598	598
Mokėtinai dividendai	507	507	520	520
Mokestis už gamtos išteklius	387	387	345	345
Ateinančių laikotarpių mokėtinas PVM	1	1	9,999	9,999
Apskaitinė vertė	20,335	15,145	33,055	29,982

Tikrosios kitų mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

26 Pardavimo pajamos

Grupės ir Įmonės pardavimo pajamos už laikotarpius, pasibaigusius gruodžio 31 d. sudarė pardavimo pajamos už elektros energiją ir su ja susijusias paslaugas:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Viešuosius interesus atitinkanti paslauga (VIAP)	623,144	623,144	389,556	389,556
Elektros pardavimas vidaus rinkoje (išskyrus VIAP)	269,353	269,353	457,793	457,793
Elektros energijos eksportas	265,223	265,223	226,991	226,991
Elektros perdavimo paslauga	219,272	219,272	242,610	242,610
Galios rezervavimas	136,479	136,479	132,418	132,418
Kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai	6,287	6,287	5,934	5,934
Pajamos iš naujų vartotojų prijungimo*	731	731	585	585
Visos pardavimo pajamos	1,520,489	1,520,489	1,455,887	1,455,887

* Įmonė ir Grupė apskaitė 16,173 tūkst. litų (14,329 tūkst. litų 2008 m. gruodžio 31 d.) ateinančių laikotarpių pajamų, susijusių su naujų vartotojų prijungimu, bei susijusių 8,224 tūkst. litų (22,673 tūkst. litų 2008 m. gruodžio 31 d.) gautus avansus iš naujų vartotojų (21 pastaba) už prijungimą prie elektros tinklų, kurie yra perkeliama į ateinančių laikotarpių pajamų straipsnį suteikus prijungimo paslaugą. Įmonė/Grupė pripažįsta šias pajamas bendrųjų pajamų ataskaitoje per sukurto ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką. Per 2009 m. Įmonė/Grupė pripažino 731 tūkst. litų pajamų iš naujų vartotojų prijungimo (585 tūkst. litų 2008 m.).

27 Segmentų ataskaita

2009 m. Vadovybė nustatė veiklos segmentus remdamasi valdybos peržiūrimomis ataskaitomis. Valdyba analizuoja veiklą geografiniu bei teikiamų paslaugų atžvilgiais. 2008 m. veiklos segmentai pateikti taip, kad jie atitiktų 2009 m. segmentų ataskaitą.

Grupė yra išskyrusi šiuos segmentus: perdavimo sistemos operatoriaus (toliau - PSO), prekyba elektros energija ir elektros energijos eksportas/importas. Taip pat Grupė vykdo ir kitą, nepagrindinę, veiklą. Nuo 2009 m. sausio 1 d., siekiant suteikti tikslesnę informaciją apie Grupėje susiformavusius segmentus, perdavimo sistemos operatoriaus veikloje buvo išskirti papildomi segmentai: elektros energijos perdavimo veikla, prekyba balansavimo/reguliavimo elektros energija, galios rezervavimo paslaugų pardavimas, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimas (toliau - VIAP), kita PSO veikla.

Elektros energijos perdavimo segmentas teikia perdavimo paslaugą tinklo vartotojams ir yra atsakingas už Lietuvos elektros sistemos perdavimo tinklo ir jungiamųjų linijų su kitomis elektros sistemomis valdymą, eksploatavimą, koordinuotą plėtrą bei elektros sistemos vientisumą ir suderinamumą, visos sistemos patikimą bei saugų veikimą. Ši veikla yra reguliuojama, Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau VKEKK) nustatant elektros energijos perdavimo paslaugos kainas.

Prekyba balansavimo/reguliavimo elektros energija yra atskira, VKEKK nereguluojama, PSO paslaugą užtikrinant elektros gamybos ir poreikio subalansavimą.

Atskira paslauga, kuri teikiama reguliuojamomis kainomis – galios rezervavimo paslaugų pardavimas. Kauno HE ir Kruonio HAE didžioji dalis vykdomos gamybos veiklos po vidinių apyvartų eliminavimo buvo priskirta galios rezervavimo paslaugų pardavimo segmentui, taip pat prekybos elektros energija ir elektros energijos eksporto/importo veikloms.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo segmentas išskirtas, nes ši veikla vykdoma reguliuojamomis kainomis pagal norminių aktų nustatytus reikalavimus.

Prekybos elektros energija segmentas užsiima didmenine elektros prekyba vidaus rinkoje.

Elektros energijos eksporto/importo segmentas eksportuoja elektros energiją į Latviją, Estiją ir per „Estlink“ kabelį – į Suomiją. Eksporto segmento pajamose yra atvaizduoti elektros, kuri vėliau eksportuojama į Rusiją, pardavimai UAB Inter RAO Lietuva. Importuota elektros energija parduodama eksporto klientams arba vietiniams vartotojams; pastaruoju atveju atitinkamos pajamos bei sąnaudos įtraukiamos į prekybos elektros energija segmentą.

Kita veikla apima energetinių įrenginių remonto, energetinių objektų projektavimo darbų ir kitas paslaugas.

Prekyba elektra ir su ja susijusiomis paslaugomis tarp Įmonės segmentų vykdoma be antkainio (įsigijimo kainomis). Prekyba tarp Grupės įmonių vykdoma rinkos kainomis, išskyrus prekybą elektra ir su ja susijusiomis paslaugomis, kurių kainas nustato VKEKK.

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
 Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius
 AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

27 Segmentų ataskaita (tesinys)

Grupės informacija apie segmentus 2009 m. gruodžio 31 d. ir už tada pasibaigusį laikotarpį yra pateikiama žemiau:

	Verslo segmentai uždirbantys pajamas iš išorės										Iš viso
	Perdavimo sistemos operatorius (PSO)	Perdavimo veikla	iš jos:				Prekyba energija (rinkos operatorius)	Eksporto /importo veikla	Kita veikla	Verslo segmentai, neuždirbantys pajamų iš išorės	
			Prekyba balansavimo/ reguliavimo elektros energija	galios rezervavimo paslaugų pardavimas	VIAP teikimas	kita PSO veikla					
2009 m.											
Visos segmentų pajamos	1,083,156	274,912	41,603	136,479	623,144	7,018	318,196	279,567	48,251	97,603	1,826,773
Pajamos tarp segmentų	79,011	55,640	23,371	-	-	-	67,075	14,344	-	97,603	258,033
Pajamos iš išorės klientų	1,004,145	219,272	18,232	136,479	623,144	7,018	251,121	265,223	48,251	-	1,568,740
Veikios pelnas (nuostoliai)	(75,960)	(71,417)	(5,129)	(15,572)	9,251	6,907	9,737	85,955	(2,529)	-	17,203
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	162,112	147,555	-	14,553	2	2	3,741	1,869	11,068	-	178,790
Nuostolis dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo	75,079	68,337	-	6,740	1	1	1,732	866	3,483	-	81,160
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąja verte											7,677
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą											24,880
Pelno mokestis											(4,297)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	2,453,233	2,147,682	-	305,529	11	11	50,942	73,935	112,631	176,404	2,867,145
Visas segmentų turtas											335,389
Nepriskirtas turtas											3,202,534
Turtas iš viso	141,244	128,560	-	12,680	2	2	3,259	1,628	9,643	-	155,774
Nuostolis dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo pripažintas nuosavybėje											

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
 Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius
 AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

27 Segmentų ataskaita (tesinys)

Grupės informacija apie segmentus 2008 m. gruodžio 31 d. ir už tada pasibaigusį laikotarpį yra pateikiama žemiau:

	Versio segmentai uždirbantys pajamas iš išorės										Iš viso
	Perdavimo sistemos operatorius (PSO)	Perdavimo veikla	iš jos:				Prekyba energija (rinkos operatorius)	Eksporto / importo veikla	Kita veikla	Verslo segmentai, neuždirbantys pajamų iš išorės	
			Prekyba balansavimu / reguliavimu elektros energija	Prekyba galios rezervavimo paslaugų pardavimu	VIAP teikimas	kita PSO veikla					
2008 m.											
Visos segmentų pajamos	828,922	272,742	27,687	132,418	389,556	6,519	477,183	411,726	74,487	90,577	1,882,895
Pajamos tarp segmentų	30,132	30,132	-	-	-	-	47,077	184,735	84	90,577	352,605
Pajamos iš išorės klientų	798,790	242,610	27,687	132,418	389,556	6,519	430,106	226,991	74,403	-	1,530,290
Veiklos pelnas (nuostoliai)	44,300	11,072	639	3,700	22,777	6,112	2,603	35,125	-17,714	-	64,314
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	123,651	111,249		12,398	2	2	3,753	1,168	9,535	-	138,107
Nuostolis dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo	12,644	11,376	-	1,268	-	-	384	119	976	-	14,123
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąja verte											(1,699)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą											62,615
Pelno mokestis											(20,937)
Grynasis pelnas (nuostoliai)											41,678
Visas segmentų turtas	2,803,917	2,465,335	9	338,542	20	11	57,321	75,842	118,959	147,642	3,203,681

Nepriskirtas turtas

248,775

Turtas iš viso

3,452,456

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

27 Segmentų ataskaita (tęsinys)

Įmonė/Grupė eksportuoja elektrą į Europos Sąjungos šalis bei Rusiją. Be to, Grupė eksportavo metalo konstrukcijas bei remonto paslaugas.

2009 m. ir 2008 m. Grupės ir Įmonės pajamos pagal geografinius segmentus sudarė:

Šalis	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Lietuva	1,328,251	1,309,449	1,311,925	1,266,558
Estija	161,750	161,750	83,895	83,851
Suomija	51,585	51,585	76,445	75,714
Latvija	24,388	24,388	56,214	56,171
Vokietija	2,167	-	991	-
Danija	599	-	-	-
Rusija	-	-	820	-
Iš viso:	1,568,740	1,547,172	1,530,290	1,482,294

Didžiąją dalį eksporto pajamų sudarė tiesioginis eksportas. Be tiesioginio eksporto Įmonė taip pat parduoda pikinę energiją, skirtą eksportui. Per 2009 m. pajamos iš pikinės energijos pardavimų sudarė 6,8 mln. litų (2008 m. – 4,4 mln. litų). Įmonė taip pat eksportavo perteklinę, bazinę elektros energiją ir pagamintą švenčių dienomis ir savaitgaliais. Per 2009 m. pajamos už šią elektros energiją sudarė 20,6 mln. litų (2008 m. – 3,6 mln. litų).

Visas Grupės ir Įmonės turtas yra Lietuvoje.

Grupės ir Įmonės pajamos iš vieno išorės kliento 2009 m. sudarė 1,058,540 tūkst. Lt (2008 m. 1,029,218 tūkst. Lt).

28 Kitos veiklos pajamos

2009 m. ir 2008 m. Grupės ir Įmonės kitas veiklos pajamas sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Remonto ir kitos paslaugos	16,477	-	46,670	-
Duomenų perdavimas	12,183	12,183	13,113	13,113
Turto nuoma	4,663	5,114	3,271	3,319
Interneto paslaugos	3,146	3,146	3,425	3,433
IT infrastruktūros nuoma	2,697	2,697	2,572	2,572
Informacinių technologijų paslaugos	1,060	1,105	541	541
Kitos pajamos	4,481	957	2,809	1,974
Balso telefonijos paslaugos	549	549	519	559
Sveikatingumo, poilsio, viešojo maitinimo objektų paslaugos	762	762	1186	896
Projektavimo darbai	2,063	-	297	-
Pelnas iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo	170	170	-	-
Kitos veiklos pajamos iš viso	48,251	26,683	74,403	26,407

Remonto paslaugų pajamas sudaro dukterinės įmonės UAB „Kauno energetikos remontas“ pagal sutartis gautos pajamos (Įmonė neturėjo pajamų pagal sutartis). 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. informacija apie nebaigtas vykdyti sutartis pateikiama lentelėje žemiau:

	2009 m. gruodžio 31 d.	2008 m. gruodžio 31 d.
Remonto paslaugų pajamų nuo projekto pradžios, iš viso	20,384	19,945
Remonto paslaugų sąnaudų nuo projekto pradžios, iš viso	16,739	18,633
Pajamos, už kurias neišrašytos sąskaitos	-	-
Iš pirkėjų gautinos sumos (apskaitytos gautinų sumų straipsnyje)	8,889	9,266
Gauti išankstiniai apmokėjimai	101	876

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

29 Finansinės veiklos pajamos

2009 m. ir 2008 m. Grupės ir Įmonės finansinės veiklos pajamos sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Palūkanų pajamos	7,828	7,928	1,539	1,476
Kitos pajamos	1,641	1,542	983	912
Teigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka	9	9	47	44
Gauti dividendai	-	-	-	633
Finansinės veiklos pajamos iš viso	9,478	9,479	2,569	3,065

30 Kitos finansinės veiklos sąnaudos

2009 m. ir 2008 m. Grupės ir Įmonės kitas finansinės veiklos sąnaudas sudarė:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Palūkanų sąnaudos	(1,547)	(1,445)	(2,537)	(2,477)
Kitos sąnaudos	(46)	(4)	(13)	(14)
Neigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka	(20)	(18)	(49)	(39)
Paskolų aptarnavimo sąnaudos	(326)	(20)	(68)	(68)
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(1,939)	(1,487)	(2,667)	(2,598)

31 Nutraukta veikla

2008 m. rugpjūčio 28 d. branduolinės energetikos segmentas buvo perleistas LEO LT, AB dukterinei įmonei UAB „Visagino atominė elektrinė“. Branduolinės energetikos segmentas vystė naujos atominės elektrinės projektą, kurį apėmė galimybių studijos, poveikio aplinkai analizė, teisiniai ir kiti tyrimai. Pardavimų pajamos sudarė 6,283 tūkst. litų ir yra lygios patirtoms sąnaudoms, t.y. 6,283 tūkst. litų, atvaizduotoms ankstesnių laikotarpių Įmonės/Grupės pelno (nuostolių) ataskaitose, todėl pardavimo pelno nebuvo.

	Grupė 2008 m.	Įmonė 2008 m.
Pajamos (tik pardavimo įplaukos)	6,283	6,283
Sąnaudos	(3,852)	(3,852)
Veiklos pelnas	2,431	2,431
Pelno mokestis (tik nuo pardavimo pajamų)	(365)	(365)
Grynasis pelnas (nuostolis), tenkantis nutrauktai veiklai	2,066	2,066

Šiam segmentui nebuvo priskirta jokio turto ir įsipareigojimų. Visi segmento pinigų srautai yra iš pagrindinės veiklos ir 2008 m. sudarė 2,066 tūkst. litų.

Pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai iš šios veiklos, 2008 m. sudarė 0.004 litus.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

32 Sandoriai tarp susijusių šalių

Prekių ir paslaugų pirkimai ir pardavimai:

2009 m. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos ir pajamos, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	Pirkimai	
			Pirkimai	Pardavimai
LR Energetikos ministerijų valdomos bendrovės (įskaitant LEO LT, AB dukterines įmones)	79,054	121,410	729,150	1,112,524
LEO LT, AB	414	73,406	1,728	1,366
Grupės asocijuotos įmonės	164	3	13,417	665
Iš viso	79,632	194,819	744,295	1,114,555

2009 m. Įmonės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos ir pajamos, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	Pirkimai	
			Pirkimai	Pardavimai
LR Energetikos ministerijų valdomos bendrovės (įskaitant LEO LT, AB dukterines įmones)	78,290	120,705	728,135	1,108,575
LEO LT, AB	414	73,406	1,728	1,366
Įmonės dukterinės įmonės	3,386	1,079	8,232	1,492
Įmonės asocijuotos įmonės	1	3	13,265	640
Iš viso	82,091	195,193	751,360	1,112,073

2008 m. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos ir pajamos, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	Pirkimai	
			Pirkimai	Pardavimai
LR Energetikos ministerijų valdomos bendrovės (įskaitant LEO LT, AB dukterines įmones)	42,806	54,704	619,599	1,078,378
LEO LT, AB	1,287	145	1,091	690
Grupės asocijuotos įmonės	45	19	14,883	468
Iš viso	44,138	54,868	635,573	1,079,536

2008 m. Įmonės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos ir pajamos, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	Pirkimai	
			Pirkimai	Pardavimai
LR Energetikos ministerijų valdomos bendrovės (įskaitant LEO LT, AB dukterines įmones)	42,774	54,704	619,171	1,077,270
LEO LT, AB	1,287	145	1,091	690
Įmonės dukterinės įmonės	1,571	32	10,665	126
Įmonės asocijuotos įmonės	45	19	14,883	468
Iš viso	45,677	54,900	645,810	1,078,554

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

32 Sandoriai tarp susijusių šalių (tęsinys)

Didžiausi pirkimai ir pardavimai susijusių šalių grupėje 2009 m. ir 2008 m. buvo tarp LR Energetikos ministerijų valdomų bendrovių, VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ ir AB „Lietuvos elektrinė“. Iš šių tiekėjų Įmonė daugiausia pirko elektros energiją, galią, VIAP paslaugas. Parduodama buvo elektros energija, galia, perdavimo paslauga, VIAP paslaugos.

Didžiausi pirkimai ir pardavimai LEO LT, AB grupėje 2008 m. buvo su AB Rytų skirstomieji tinklai, AB „VST“ ir LEO LT, AB. Per 2009 m. ir 2008 m. LEO LT, AB teikė Įmonei valdymo paslaugas.

Sandorius su kitomis nei LR Energetikos ministerijų valdomomis valstybės įmonėmis sudarė įprastiniai verslo sandoriai rinkos sąlygomis. Šie sandoriai neatskleidžiami lentelėse aukščiau.

Asocijuotai Įmonei AS Nordic Energy Link Įmonė pardavė galią, mokėjo galios, eksploatacijos, perdavimo ir balansavimo mokesčius, pirkė galią.

Nebuvo suteikta ar gauta jokių su susijusioms šalims mokėtinomis ar iš jų gautinomis sumomis susijusių garantijų ar užstatų, išskyrus aprašytą garantiją asocijuotai Įmonei 35 pastaboje. Susijusių šalių gautinas ir mokėtinas sumas tikimasi padengti pinigais arba užskaitomis su atitinkamoms susijusioms šalims mokėtinomis / gautinomis sumomis iš atitinkamų susijusių šalių.

Išmokos vadovybei

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	3,005	1,686	3,734	2,410
Išaitinės kompensacijos	811	531	-	-
Kitos reikšmingos sumos, priskaičiuotos vadovams (tantjemos valdybos nariams)	-	-	80	80
Vadovų skaičius	26	6	26	7

Vadovybe yra laikomi valdybos nariai, administracijos vadovai bei jų pavaduotojai, vyr. finansininkas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

33 Pagrindinis ir sumažintas pelnas vienai akcijai (litas)

2009 m. ir 2008 m. pagrindinis ir sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, buvo toks:

	2009 m. gruodžio 31 d.	2008 m. gruodžio 31 d.
Grynasis pelnas (nuostolis), tenkantis Grupės akcininkams	20,583	43,744
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (vienetais)	<u>689,515,435</u>	<u>689,515,435</u>
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai (litas)	<u>0.03</u>	<u>0.06</u>

34 Finansinės rizikos valdymas

Grupės įmonės vykdydamos veiklą patiria finansinę riziką, t.y. kredito riziką, likvidumo riziką bei rinkos riziką (užsienio valiutos riziką, palūkanų normų riziką tikrosios vertės bei pinigų srautų atžvilgiu, vertybinių popierių kainos riziką). Valdydamos šias rizikas Grupės įmonės siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir įmonės finansinius veiklos rezultatus, įtaką.

Finansinės priemonės pagal grupes

Finansinis turtas	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Prekybos gautinos sumos	170,342	164,157	136,292	126,640
Kitos gautinos sumos	77,568	78,014	17,118	16,773
Terminuoti indėliai	17,160	17,000	200	-
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	54,167	51,347	70,457	69,606
Paskolos ir gautinos sumos	319,237	310,518	224,067	213,019
Kitas finansinis turtas	-	-	15,994	15,994
Investicijos, laikomos iki išpirkimo	-	-	15,994	15,994
Iš viso	319,237	310,518	240,061	229,013
Finansiniai įsipareigojimai	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Paskolos	14,200	13,811	14,082	13,811
Išleistos obligacijos	-	-	25,896	25,896
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	2,097	-	2,489	-
Prekybos skolos	157,124	157,406	158,096	153,589
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	20,335	15,145	33,055	29,982
Finansiniai įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina	193,756	186,362	233,618	223,278

Kredito rizika

2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

	Grupė 2009 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2009 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Finansinis turtas	319,237	310,518	240,061	229,013

Maksimalią kredito riziką atspindi kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė.

Grupės ir įmonės kredito rizika, susijusi su gautinomis sumomis, yra ribota, kadangi pagrindiniai pirkėjai yra patikimi klientai. 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. nepradelstų ir nenuvertėjusių prekybos gautinų sumų kredito kokybė yra aukšta, kadangi didžioji šių sumų dalis yra gautina iš skirstomojo tinklo operatorių ir stambių pramonės įmonių. Grupė ir įmonė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių Grupės ir įmonės pirkėjų, kurių įsiskolinimas sudaro apie 97 proc. visų Grupės ir įmonės prekybos gautinų sumų.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

34 Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Grupė ir Įmonė atlieka operacijas su bankais, turinčiais aukštus užsienio reitingavimo agentūrų suteiktus kredito reitingus.

Grupė ir Įmonė laiko pinigus ir terminuotus indėlius didžiųjų Lietuvos bankų sąskaitose, kuriems pagal Fitch Ratings suteiktas didesnis nei A - išorinis kredito reitingas.

Įmonė taip pat turėjo skolinimosi reitingus. Kredito reitingų agentūra, remdamasi tuo, kad buvo sumažintas Lietuvos Respublikos skolinimosi reitingas, atitinkamai sumažino AB „Lietuvos energija“ ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta reitingą nuo BBB+ iki BBB ir trumpalaikio - nuo A-2 iki A-3. 2009 metų kovo 27 d. tarptautinė reitingų agentūra „Standard&Poors“ patenkino AB „Lietuvos energija“ prašymą sustabdyti Įmonės reitingavimą.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika valdoma planuojant Grupės įmonių grynujų pinigų srautų judėjimą. Siekiant valdyti likvidumo riziką, sudaromos pinigų srautų prognozės. Gautinų sumų padengimo vėlavimo rizikai ir trumpalaikiam pinigų srautų (įplaukų ir mokėjimų) nesutapimui valdyti taikomos kredito sąskaitoje (overdrafto) ir kredito linijos sutartys.

Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai) rodikliai 2009 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 1.57 ir 1.54 (atitinkamai 0.97 ir 0.94 2008 m. gruodžio 31 d.). Įmonės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai) rodikliai 2009 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 1.58 ir 1.56 (atitinkamai 0.95 ir 0.94 2008 m. gruodžio 31 d.).

Žemiau lentelėje yra pateikiama informacija apie Grupės ir Įmonės neišvestinių finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Šios lentelės buvo paruoštos remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srautais atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Įmonė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

Grupė	Per vienerius metus	Per antrus metus	Per trečius – penktus metus	Po penkerių metų
2009 m. gruodžio 31 d.				
Paskolos ir obligacijos	14,200	-	-	-
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	532	503	1,062	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	177,459	-	-	-
2008 m. gruodžio 31 d.				
Paskolos ir obligacijos	26,167	14,470	-	-
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	595	683	1,510	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	188,460	-	-	-
Įmonė	Per pirmus metus	Per antrus metus	Per trečius – penktus metus	Po penkerių metų
2009 m. gruodžio 31 d.				
Paskolos ir obligacijos	13,811	-	-	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	172,551	-	-	-
2008 m. gruodžio 31 d.				
Paskolos ir obligacijos	25,896	14,470	-	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	185,517	-	-	-

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

34 Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Palūkanų normos rizika

Grupės įmonių pajamas bei pinigų srautus rinkos palūkanų normų svyravimai veikia nežymiai. Palūkanų normos rizika didžiaja dalimi yra susijusi su paskolomis. Palūkanų normos rizika Grupės įmonių pinigų srautams atsiranda dėl gautų paskolų su kintama palūkanų norma. Įmonė ir Grupė turi suteikusi paskolų su kintama palūkanų norma.

Pagal Grupės įmonių patvirtintus finansinės rizikos valdymo principus, palūkanų sąnaudos turi būti pakankamai tiksliai prognozuojamos ne trumpesniam laikotarpiui kaip elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos nustatymo laikotarpis (trejiems metams). Grupės įmonių paskolų portfelis formuojamas remiantis šiuo principu: ne mažiau kaip 50 proc. visų paskolų turi būti su fiksuota palūkanų norma, likusios – su kintama palūkanų norma.

Grupės įmonės turi paskolų su fiksuotomis ir kintamomis palūkanų normomis, kurios yra susijusios su VILIBOR. Jeigu palūkanų norma padidėtų/sumažėtų 1%, 2009 m. gruodžio 31 d. įtaka pelnui prieš mokesčius būtų 394 tūkst. litų.

Užsienio valiutos rizika

Siekiant valdyti užsienio valiutos riziką Grupės įmonės sudaro kreditų sutartis tik eurai ir litais. Grupės pirkimo/pardavimo sandoriai taip pat daugiausia sudaromi eurai arba litais.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. lito kursas buvo susietas su euru. Dėl šios priežasties užsienio valiutų kursų pasikeitimai reikšmingai neįtakoja Grupės ir įmonės nuosavo kapitalo.

Grupės įmonės neturi reikšmingos užsienio valiutos rizikos koncentracijos, todėl 2009 m. ir 2008 m. nesinaudojo jokiais finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką.

Vertybinių popierių kainos rizika

Įmonė 2009 metais pardavė įsigytus Lietuvos ir Suomijos vyriausybių obligacijas, todėl nesusiduria su vertybinių popierių kainos rizika.

Įmonė turi tiesioginę dukterinių įmonių kontrolę bei dalyvauja asocijuotų įmonių valdyme (7 pastaba). Įmonės atskirose finansinėse ataskaitose investicijos į šias įmones yra apskaitomos jų įsigijimo verte, kuri yra koreguojama vertės sumažėjimo nuostoliais, jei tokių yra. Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose investicijos į asocijuotas įmones yra apskaitomos naudojant nuosavybės metodą, koreguojant šių investicijų apskaitinę vertę Grupei tenkančių asocijuotų įmonių pelno arba nuostolių sumomis. Šių investicijų vertės padidėjimas/sumažėjimas tiesiogiai turi įtakos Grupės finansiniams rezultatams. Įmonė daro įtaką dukterinių bei asocijuotų įmonių finansiniams rezultatams dalyvaudama tų įmonių veiklos valdymo politikos formavime.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Įmonės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti (parduoti) turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba pasirinkimo sandorių („opcionų“) kainų modeliais priklausomai nuo aplinkybių.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų bei trumpalaikių paskolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių paskolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

35 Nebalansiniai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai

Suteiktos ir gautos garantijos

Įmonė 2005 m. pagal garantines sutartis yra garantavusi už 25 proc. įmonės AS „Nordic Energy Link“ įsipareigojimų įvykdymą „Nordic Investment Bank“ (45,750 tūkst. litų) ir AB „SEB Eesti Uhispank“ (26,759 tūkst. litų). Garantijos baigiasi asocijuotai įmonei gražinus paskolas atitinkamiems bankams, t.y. atitinkamai 2014 m. kovo 15 d. ir 2014 m. rugsėjo 15 d. Grupė/Įmonė apskaitė šias garantijas tikrąja verte: 2009 m. gruodžio 31 d. balanse apskaitinė garantinių įsipareigojimų vertė sudarė 996 tūkst. litų (2008 m. gruodžio 31 d. 1,304 tūkst. litų). Grupė/Įmonė neapskaitė jokių papildomų atidėjinių, susijusių su šiomis garantijomis, kadangi vadovybė tikisi, kad asocijuota įmonė tinkamai įvykdys savo įsipareigojimus bankams.

Įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo tikslais, biržos dalyviai ne vėliau kaip 10 darbo dienų iki prekybos biržoje pradžios turi pateikti rinkos operatoriui, BALTPPOOL UAB savo įsipareigojimų įvykdymo banko garantiją ir/arba sumokėti piniginį užstatą. 2009 metų gruodžio 31 d. Įmonės ir Grupės BALTPPOOL UAB pateiktų banko garantijų suma sudarė 20,000 tūkst. Lt., o BALTPPOOL UAB yra gavusi iš kitų biržos dalyvių 12,900 tūkst. Lt.

Teisminiai nagrinėjimai

2008 m. ir 2007 m. Įmonė bylinėjosi su Eesti Energia AS Arbitražo teisme dėl elektros tiekimo sutarties, pasirašytos 2005 m., sąlygų vykdymo. Šalys ginčijosi dėl užsakymų, numatytų šioje sutartyje ir įsipareigotos pateikti elektros energijos apimčių. 2009 m. vasario mėn. buvo paskelbtas Arbitražo teismo sprendimas, kuriuo iš dalies buvo patenkintas Eesti Energia AS ieškiny, todėl Įmonės vadovybė 2008 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitoje apskaitė atitinkamą įsipareigojimą 26,009 tūkst. litų sumai, kuri atspindi ieškovui arbitražo priteistas sumas, o taip pat papildomas pretenzijas, gautas iš Eesti Energia AS po minėto arbitražo sprendimo, susijusias su tokiais pačiais sandoriais, vykdytais iki 2008 m. gruodžio 31 d. 2009 m. balandžio mėn. 22 d. Įmonė sumokėjo Eesti Energia AS priteistas sumas, bei delspinigius iki mokėjimo dienos (20,089 tūkst. Lt). 2009 m. liepos 1 d. buvo pasirašytas papildomas susitarimas prie sutarties, pagal kurį AB „Lietuvos energija“ iki 2009 m. gruodžio 31 d. įvykdė visas papildomo susitarimo sąlygas, todėl Eesti Energia AS nebeturi reikalavimo teisės AB „Lietuvos energija“ atžvilgiu nei pagal sutartį, nei pagal papildomą susitarimą, nei pagal savo pateiktas pretenzijas. Tokiu būdu ginčas tarp šalių yra užbaigtas. Per 2009 m. Įmonė panaudojo 20,089 tūkst. Lt atidėjinių sumą, o nepanaudota atidėjinių suma (5,920 tūkst. Lt) buvo atstatyta bei įtraukta į veiklos sąnaudų kitų sąnaudų straipsnį.

2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė ginčijo UAB „Vilniaus energija“ priskaičiuotą 884 tūkst. litų mokėtiną sumą už šios įmonės suteiktą energiją pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų schemą (VIAP), kuri nebuvo apskaityta finansinės padėties ataskaitoje. Įmonė perskaičiavo faktiškai tiekėjo pateiktos elektros energijos atitikimą LR Ūkio ministerijos nustatytoms remtinoms gamybos apimtims. Tiekėjas su tokiu Įmonės perskaičiavimu nesutiko ir reikalavo sumokėti už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP) pagal sąskaitose nurodytas sumas. Ginčo suma 2009 m. gruodžio 31 d. 1,049 tūkst. Lt. Atsižvelgiant į ginčo aplinkybes, esančius įrodymus, argumentaciją ir paaiškinimus dėl kitos ginčo šalies pareikštų reikalavimų, tikėtina, kad ginčo baigtis gali būti palanki AB „Lietuvos energija“.

2009 m. vasario mėn. UAB „Fortis Energy“ ir UAB „Kauno termofikacinė elektrinė“ pateikė Įmonei ieškinį dėl 2009 m. sutarties sąlygų. Ginčo suma 1,631 tūkst. Lt. Taip pat yra pateiktas UAB „Fortis Energy“ ieškiny dėl piniginių lėšų, gautų vykdant 2007 m. spalio 10 d. pasirašytą Elektros energijos perdavimo paslaugos sutartį, gražinimo. Ginčo suma 3,126 tūkst. Lt. Ginčai dėl 2007 m. spalio 10 d. sutarties vykdymo ir dėl 2009 m. sutarties sudarymo sąlygų buvo nagrinėjami teisme. Vienoje iš bylų teismas 2010 m. vasario 12 d. priėmė nutartį patvirtinti tarp AB „Lietuvos energija“, UAB „Kauno termofikacijos elektrinė“ ir UAB „Fortis energy“ 2010 m. vasario 8 d. sudarytą taikos sutartį. Kitoje byloje UAB „Fortis energy“ teismui pateikė prašymą atsiimti savo ieškinį.

36 Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės padėties ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas.

Grupė ir Įmonė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Įmonė/Grupė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, gražinti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją. 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Įmonės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. Grupė ir Įmonė neturi jokių kitų išorinių reikalavimų kapitalui. 2009 m. gruodžio 31 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Įmonė atitiko aukščiau minėtą reikalavimą.

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

37 Pobalansiniai įvykiai

Elektros energetikos rinkos liberalizavimas

Nuo 2010 metų sausio 1 d. perdavimo sistemos operatoriaus funkciją atlieka LITGRID UAB. Pagal Europos Sąjungos (ES) elektros energetikos rinkos liberalizavimo teisės aktų reikalavimus atskirti veiklas įsteigtoms „Lietuvos energijos“ antrinėms bendrovėms 2009 metų gruodžio 28 d. suteiktos veiklos licencijos. Bendrovei LITGRID UAB suteikta elektros perdavimo sistemos operatoriaus, bendrovei BALTPPOOL UAB – rinkos operatoriaus licencija.

AB „Lietuvos energija“ ir toliau išlieka elektros energijos perdavimo tinklų savininkė. Įmonė su LITGRID UAB pasirašė sutartį, kuria pastarajai laikinai valdyti ir naudoti perduodami aukštos įtampos elektros energijos perdavimo tinklai ir kiti įrenginiai, skirti elektros energijai perduoti. Vadovaujantis šia sutartimi, elektros energijos perdavimo sistemos priežiūros ir eksploatavimo paslaugas teiks „Lietuvos energija“.

LITGRID UAB antrinė įmonė BALTPPOOL UAB nuo 2010 m. sausio 1 d. vykdo Lietuvos elektros energijos rinkos operatoriaus funkcijas, užtikrina šalies elektros energetikos biržos darbą ir organizuoja elektros energijos prekybą Lietuvoje pagal „Nord Pool Spot“ principus. Integruojant Baltijos ir Šiaurės šalių elektros rinkas, šiuo metu sėkmingai Lietuvoje veikianti elektros birža taps bendros Baltijos šalių rinkos dalimi. Vieningos elektros rinkos sukūrimas leis visiems Baltijos regiono elektros rinkos dalyviams prekiauti principais, atitinkančiais Šiaurės šalių elektros rinkos modelį. Pagal jį, siekiant didesnio rinkos efektyvumo, kaina ir elektros srautų skaičiavimai atliekami tuo pačiu metu.

LEO LT, AB likvidavimas

LEO LT, AB, kuriai nuosavybės teise priklauso 664,700,833 (šeši šimtai šešiasdešimt keturi milijonai septyni šimtai tūkstančių aštuoni šimtai trisdešimt trys) AB „Lietuvos energija“ akcijos, 2010 m. sausio 4 d. viešai paskelbė, kad 2009 m. gruodžio 31 d. įsigaliojo LEO LT, AB vienintelio akcininko 2009 m. gruodžio 30 d. priimtas sprendimas likviduoti LEO LT, AB.

Įsipareigojimas perleisti Kauno hidroelektrinę ir Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę

Pagal LEO LT, AB akcininkų – Lietuvos valstybės, atstovaujamos Ūkio ministerijos ir UAB „NDX Energija“ – formuojant LEO LT, AB grupę (nacionalinę elektros bendrovę) pasirašytą sutartį, AB „Lietuvos energija“ akcijos buvo įneštos į LEO LT, AB įstatinį kapitalą, kaip aprašyta 1 pastaboje. Be to, akcininkai sutarė, kad Kauno hidroelektrinės ir Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės grynasis turtas turi būti atskirtas nuo AB „Lietuvos energija“ į atskiras įmones, o šių naujai suformuotų įmonių akcijos perleistos Lietuvos valstybei už simbolinę 1 lito kainą iki 2010 m. gegužės 27 d.

Atsižvelgiant į tai, kad 2009 m. gruodžio 4 d. LEO LT, AB panaikinimo ir nacionalinio investuotojo sukūrimo sutarčių nutraukimo sutartimi, sudaryta tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės, UAB „NDX energija“ ir LEO LT, AB, buvo nutraukta 2008 m. balandžio 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir UAB „NDX energija“ sudaryta Sutartis dėl nacionalinio investuotojo sukūrimo (išskyrus jos Priedą Nr. 11), 2010 m. sausio 29 d. įvykusio AB „Lietuvos energija“ neeiliniame visuotinio akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas 2009 m. rugsėjo 29 d. AB „Lietuvos energija“ valdybos parengtų AB „Lietuvos energija“ atskyrimo sąlygų netvirtinti bei nutraukti 2008 m. gruodžio 4 d. AB „Lietuvos energija“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu inicijuotą ir 2009 m. rugsėjo 8 d. AB „Lietuvos energija“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu papildomai detalizuotą AB „Lietuvos energija“ filialų Kauno hidroelektrinė ir Kruonio HAE atskyrimo nuo AB „Lietuvos energija“ procedūrą.

Kiti

2010 sausio 4 dieną padidintas LITGRID UAB įstatinis kapitalas, išleidžiant 9,247,612 naujų paprastųjų vardinių 1 Lt. nominalios vertės akcijų.
